

Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів

Фінансовий факультет
Кафедра обліку, аудиту, аналізу і оподаткування

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: Організація обліку, аналіз та контроль
доходів і фінансових результатів
(за матеріалами Товариства з обмеженою відповідальністю «ФІРМА «АВТАРК»)

Виконала: студентка групи ЕО23-1зм
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Лавріненко Г.В.

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.е.н., доц. Бондаренко Н.М.

(наук. ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Рецензент: ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

(місце роботи)

фінансовий директор

(посада)

Булгакова І.К.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Лаврінєнко Г.В. Організація обліку, аналіз та контроль доходів і фінансових результатів (за матеріалами Товариства з обмеженою відповідальністю «ФІРМА «АВТАРК»). Дипломна робота магістра. Спеціальність «Облік і оподаткування». Університет митної справи та фінансів. Дніпро, 2025.

Ключові слова: дохід, прибуток, збиток, фінансові результати, фінансова звітність.

Метою дипломної роботи є теоретико-методологічне обґрунтування положень та розробка удосконалень обліку і контролю доходів і фінансових результатів діяльності підприємств.

Завданням дипломної роботи є розкриття сутності доходу та фінансових результатів; дослідження нормативних та законодавчих актів, що регулюють організацію обліку, аналізу та контролю доходів і фінансових результатів; з'ясування особливостей формування і визначення доходів та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві; провести аналіз доходів і фінансових результатів; виявлення недоліків та обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення організації обліку доходів і фінансових результатів.

Об'єктом дослідження виступає сукупність операцій та процесів пов'язаних з обліком доходів і фінансових результатів діяльності підприємства.

Предметом даного дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних положень щодо організації обліку, аналізу і контролю доходів та фінансових результатів.

Кваліфікаційна робота магістра містить 73 сторінки, 17 таблиць, 17 рисунків, список використаних джерел складається з 36 найменувань, 5 додатків.

ANNOTATION

Lavrinenko H.V. Organization of accounting, analysis and control of income and financial results (based on materials from the Limited Liability Company «FIRMA «AVTARK»). Master's thesis. Specialty «Accounting and taxation». University of Customs and Finance. Dnipro, 2025.

Keywords: income, profit, loss, financial results, financial statements.

The purpose of the thesis is to provide theoretical and methodological substantiation of the provisions and develop improvements in accounting and control of income and financial results of enterprises.

The tasks of the thesis are to reveal the essence of income and financial results; to study the regulatory and legislative acts governing the organization of accounting, analysis and control of income and financial results; to clarify the peculiarities of formation and determination of income and financial results at the enterprise under study; to analyze income and financial results; to identify shortcomings and substantiate proposals for improving the organization of accounting for income and financial results.

The object of the study is a set of operations and processes related to the accounting of income and financial results of an enterprise.

The subject of this study is a set of theoretical, methodological and practical provisions on the organization of accounting, analysis and control of income and financial results.

The master's thesis contains 73 pages, 17 tables, 17 pictures, list of references consists of 36 items, 5 applications.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ, ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ.....	7
1.1. Економічна сутність доходів та фінансових результатів.....	7
1.2. Організаційні основи формування доходів та фінансових результатів у бухгалтерському і податковому обліку.....	12
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку формування та використання фінансових результатів діяльності підприємства.....	20
1.4. Теоретико-методичні основи аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства.....	25
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФІРМА «АВТАРК».....	29
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ФІРМА «АВТАРК».....	29
2.2. Організація обліку доходів та фінансових результатів на підприємстві.....	35
2.3. Аналіз формування доходів і фінансових результатів на підприємства.....	39
2.4. Методика проведення контролю доходів та фінансових результатів.....	46
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ТОВ «ФІРМА «АВТАРК».....	50
3.1. Удосконалення обліку і контролю фінансових результатів за допомогою сучасних інформаційних технологій.....	50
3.2. Пропозиції щодо поліпшення фінансового стану підприємства	60
ВИСНОВКИ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	77

ВСТУП

Сьогодні в умовах нестабільної економіки функціонування підприємств стає дедалі складнішим через вплив різноманітних факторів зовнішнього середовища.

Проте не втрачає свою актуальність і велике значення питання управління фінансовою звітністю на підприємствах. Це зумовлено розвитком ринкових відносин та поступовою стабілізацією економіки країни. Підприємства, окрім основної діяльності, спрямовують вільні кошти у фінансову та інвестиційну діяльність. Основною метою якої є отримання доходу. Фінансові результати, відображаючи головну ціль господарської діяльності – прибутковість, мають вирішальне значення для успішного функціонування підприємства. Вони становлять інтерес не тільки для керівництва та працівників, але й для інвесторів, які вкладаються у капітал, також для кредиторів, державних органів та фондових бірж, на яких купуються та продаються цінні папери.

Фінансовий результат є універсальною економічною категорією, яка поєднує в собі дві основні складові господарської діяльності: отримання доходів та понесення витрат. Інформація про ці показники формується за допомогою систем бухгалтерського обліку, які гарантують їх послідовність та безперервність. Облік, звітність та контроль не лише функціонують в економічному середовищі, але й мають здатність адаптуватися до постійно зростаючих потреб суспільства та бізнесу.

Сучасна практика ведення бізнесу показує наявність багатьох підприємств, які працюють недостатньо ефективно, що призводить до їх збитковості.

До того ж розвиток економіки супроводжується частими змінами в законодавстві про підприємницьку діяльність, інвестиції та оподаткування. На жаль, в Україні нормативна та методологічна бази у цих різних сферах здійснюються не належним чином. Це призводить до суттєвих відмінностей у підходах до обліку доходів і витрат, визначенні фінансових результатів та їх відображенні у звітності, що використовується різними групами користувачів, такими як власники, інвестори та кредитори. Така ситуація загострює проблеми

удосконалення бухгалтерського обліку доходів і витрат, розробки методики визначення фінансових результатів та організації ефективного контролю за їх формуванням. Ці питання є предметом дослідження як науковців, так і практиків – бухгалтерів, аудиторів та менеджерів, оскільки їх належне вирішення сприяє прозорості та ефективності діяльності підприємства.

Питання стосовно проблем обліку та аналізу доходів та фінансових результатів від діяльності суб'єктів господарювання приділяють увагу у своїх працях такі провідні вчені-економісти: Ф.Ф. Бутинець, В.В. Сопко, Ю.І. Продіус, О.А. Подолянчук, З.В. Гуцайлюк, В.П. Завгородній, Г.Л. Вознюк, А.М. Кузьмінський, А.М. Герасимович, В.М. Онищук, С.В. Мочерний, М.С. Пушкар, В.О. Шевчук.

Вибір теми обліку доходів та фінансових результатів зумовлений тим, що вона є актуальною та важливою для ефективного функціонування підприємств, оскільки правильний облік є основою стабільності та конкурентоспроможності бізнесу.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є теоретико-методологічне обґрунтування положень та розробка удосконалень обліку і контролю доходів та фінансових результатів діяльності підприємств.

Завдання для дипломної роботи, які допоможуть досягти поставленої мети:

- 1) розкрити сутність доходу та фінансових результатів;
- 2) дослідити нормативні та законодавчі акти, що регулюють організацію обліку, аналізу та контролю доходів і фінансових результатів;
- 3) з'ясувати особливості формування і визначення доходів та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві;
- 4) провести аналіз доходів і фінансових результатів;
- 5) виявити недоліки та обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення організації обліку доходів і фінансових результатів.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає сукупність операцій та процесів пов'язаних з обліком доходів і фінансових результатів діяльності підприємства. Предметом даного дослідження є сукупність

теоретичних, методичних та практичних положень щодо організації обліку, аналізу і контролю доходів та фінансових результатів.

Методи дослідження. У даній роботі використані наступні методи задля досягнення мети та визначених завдань:

- індукція та дедукція, узагальнення результатів дослідження використовується для визначення сутності і порядку формування фінансових результатів;

- синтез і аналіз, використовується при вивченні впливу факторів на зміни величини фінансового результату підприємства;

- графічний метод використовується для наочного схематичного відображення результатів аналізу підприємства;

- порівняльний та фінансовий аналіз являється важливим для оцінювання стану динаміки результатів при дослідженні діяльності підприємства за досліджуваний період (горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз коефіцієнтів ліквідності та рентабельності).

Інформаційна база дослідження складається з: нормативно-правових актів (Податковий кодекс України, закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність, МСБО, НП(С)БО); методичної літератури (підручники з бухгалтерського обліку та фінансів, праці вітчизняних науковців); документації обраного підприємства (наказ про облікову політику, первинні документи, облікові реєстри, фінансова звітність за період з 2019 по 2023 роки).

Публікації. Результати окремих досліджень були представлені та схвалені під час VIII Міжнародної наукової конференції «Здобутки та досягнення прикладних наук XXI століття», що відбулася 22 листопада 2024 року, та опубліковані у збірнику матеріалів цієї конференції (Додаток А).

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел з 36 найменувань та 5 додатків. Робота містить 17 таблиць та 17 рисунків. Повний обсяг роботи становить 73 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ, ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

1.1. Економічна сутність доходів та фінансових результатів

На всіх етапах еволюції бухгалтерського обліку визначення фінансового результату завжди вважалося однією з основних його цілей. Фінансовий результат підприємства може проявлятися у вигляді прибутку, збитку або бути нульовим. Цей показник є одним з основних індикаторів, який характеризує ефективність управління діяльністю підприємства, перспективи подальшого розвитку та забезпечує можливість оперативного реагування на зміни у зовнішньому середовищі.

Для результативного управління неможливо обійтись без інформації про витрати, доходи та фінансові результати, сутність і класифікація яких мають свої специфічні особливості. Саме тому тема дослідження набуває особливої актуальності.

Від рівня доходів прямо залежить досягнення фінансового результату у формі прибутку. Тому незалежно від галузі, форми власності чи інших особливостей, доходи займають центральне місце в діяльності підприємства та є визначальним фактором його успіху.

Категорія «дохід» завжди привертала увагу економістів та стала предметом численних дискусій серед науковців. У таблиці 1.1 представлено тлумачення поняття «доходу» науковцями.

Аналіз публікацій показує, що єдиний підхід до визначення поняття «доходи» відсутній. Аналіз трактування поняття «дохід» дозволяє зробити висновок, що обліковці розглядають його як збільшення економічних вигід через надходження активів або зменшення зобов'язань. Однак фінансисти сприймають дохід як різновид фінансового результату господарської діяльності підприємства за певний період.

Таблиця 1.1

Визначення поняття «дохід» в економічній та бухгалтерській літературі

Автори	Визначення терміну
Бутинець Ф.Ф. [3]	Стверджує, що грошові та інші надходження протягом певного періоду часу від продажу товарів, продукції, виконання робіт чи надання послуг.
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [6]	У їхньому словнику є два тлумачення: Перше тлумачення говорить, що дохід визначається різницею між доходом від реалізації продукції (робіт, послуг) та вартістю матеріалів, використання яких було для виробництва та збуту цієї продукції. Щоб визначити дохід, матеріальні витрати включають у себе матеріали, конструкції, енергію, паливо, які були використані у виробничому процесі, відрахування амортизаційні та на соціальне страхування. Дохід визначається сумою прибутку та заробітної плати працівників. Друге тлумачення розкриває поняття дохід як грошову або матеріальну вартість, яку було отримано від виробничої, торгівельної, посередницької та інших видів діяльності.
Продіус Ю.І. [29]	Визначає дохід, як виручку від реалізації продукції (робіт, послуг) за вирахуванням вартості матеріалів. Грошова форма чистого виробництва компанії, тобто заробітної плати та прибутку.
Блонська В.І. [2]	Вважає надходженням, отриманим упродовж певного періоду у вигляді економічної вигоди в результаті діяльності, і розглядається як результат залучення економічних ресурсів у господарському процесі, зібраних в умовах допустимого ризику.
Подольчук О.А. [27]	Розглядає як надходження економічних вигод, які виникають або мають бути отримані в результаті виробничої, фінансової або комерційної діяльності.

Варто зазначити, що термін «доходи» трактується не лише в літературних джерелах, а й у нормативно-правових актах. (табл. 1.2)

Таблиця 1.2

Трактування терміну «дохід» у нормативних документах

Нормативний документ	Визначення терміну
Податковий кодекс України [26]	Сукупний дохід платника податку від усіх видів діяльності, отриманий або нарахований протягом звітного періоду у грошовій, матеріальній, нематеріальній та інших формах, на території України, на континентальному шельфі, в морських економічних зонах, так і за їх межами.
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [17]	Валове надходження економічних вигод за період, отримане від звичайної діяльності підприємства, яке сприяє збільшенню власного капіталу в результаті цього надходження, а не в підсумку внесків власників капіталу.
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [21]	Збільшення активів або зниження суми зобов'язань, що спричиняє до збільшення власного капіталу (окрім зростання капіталу за рахунок внесків власників), за умови достовірно визначеної оцінки доходу.

Можемо виділити відмінність у розумінні поняття «дохід» між МСБО та НП(С)БО, яка полягає у різному трактуванні впливу доходу на складові балансу. Згідно з НП(С)БО, дохід призводить до збільшення активів або зменшення зобов'язань, а у МСБО основний акцент робиться на зростанні власного капіталу.

Класифікація визнаних доходів необхідна для належної організації бухгалтерського обліку. Доходи поділяються на такі групи:

- дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), що включає у себе загальний дохід від продажу без вирахування знижок, податків та зборів;

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається вирахуванням з доходу суми наданих знижок, непрямих податків та зборів;

- інші операційні доходи, до складу якого включають доходи від інших оборотних активів, операційної оренди активів, реалізації іноземної валюти, операційної курсової різниці, роялті, відсотків отриманих на залишки коштів рахунках у банках, отриманих штрафів, пені;

- фінансові доходи охоплюють дивіденди, відсотки та інші надходження, отримані від фінансових інвестицій;

- інші доходи – це доходи пов'язані з реалізацією фінансових інвестицій, не операційними курсовими різницями, списанням необоротних активів тощо.

Порівнюємо оцінку та класифікацію доходів між МСБО 18 та НП(С)БО 15 (рис. 1.1).

Таким чином, НП(С)БО 15 базується на МСБО 18, але не дивлячись на це, ці стандарти мають між собою розбіжності. Це стосується класифікації, яка впливає на організацію обліку доходів у розрізі синтетичного та аналітичного відображення, що також призводить до спотворення інформації у звітності на підприємстві. А оцінюватись дохід повинен за справедливою вартістю, це говорить як у міжнародних, так і національних стандартах, що свідчить про спільну рису між ними.

Інтерпретація прибутку підприємства визначає висновки суб'єкта господарювання щодо його майбутньої господарської діяльності.

Рис. 1.1. Порівняльна характеристика МСБО 18 та НП(С)БО 15

Джерело: побудовано автором на основі [17. 21]

Тому важливо визначити поняття «прибутку» та «збитку» в нормативних документах, таких як НП(С)БО 1 та МСБО 1, які передбачають ці поняття та наведені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Визначення понять «прибуток» та «збиток» у нормативних джерелах

Нормативне джерело	Визначення терміну «прибуток»	Визначення терміну «збиток»
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [15]	Загальний сукупний прибуток відображає зміни у власному капіталі за певний період, що виникають у результаті операцій і подій, за винятком змін, спричинених діями власників відповідно до їх прав власності. Прибуток або збиток – результат, отриманий як валовий дохід за вирахуванням витрат, за винятком складових іншого сукупного прибутку.	
Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [20]	Сума, на яку доходи перевищують витрати, пов'язані з їх отриманням.	Сума витрат повинна перевищувати суму доходу, за рахунок якого вони були здійснені.

На основі аналізу міжнародних та українських стандартів фінансової звітності звернемо увагу, що національні стандарти визначають як окремі поняття. Натомість МСБО 1 об'єднує в один термін визначає їх більш детально.

Поняття «збиток» у економічному сенсі можна визначити як:

- ситуацію, коли виробничі витрати перевищують дохід, отриманий від певного виду діяльності;
- перевагу перенесеної вартості створеного продукту над вартістю, необхідною для забезпечення виробництва нового продукту;
- перевищення альтернативних витрат факторів виробництва над чистим доходом від реалізації продукції;
- виникнення негативної різниці між доходами та витратами, тобто втрат, пов'язаних із певним видом діяльності;
- перевитрату основних виробничих ресурсів, яку неможливо компенсувати отриманим доходом.

Також слід звернути увагу на існування поняття «нульового» фінансового результату. Воно характеризується рівністю доходів і витрат, що означає відсутність як прибутку, так і збитку, тобто стан беззбитковості.

У таблиці 1.4 поглянемо як тлумачать фінансові результати економісти та фінансисти.

Таблиця 1.4

Визначення сутності поняття «фінансові результати» різними науковцями

Автори	Визначення терміну
Бутинець Ф.Ф. [3]	Розкриває фінансові результати через прибуток чи збиток підприємства, порівнює їх відображення у звіті підприємства.
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [6]	На їхню думку, фінансові результати визначаються різницею між доходами і витратами суб'єкта господарювання або його окремих підрозділів за певний період (збільшенням або зменшенням вартості капіталу в результаті діяльності протягом звітному періоді).
Скрипник М.І. [33]	Визначає прибутком або збитком, який суб'єкт господарювання отримує унаслідок своєї діяльності. Причому вважається, що прибуток є синонімом фінансового результату. Прибуток також являється основним джерелом фінансування у розвиток підприємства, вдосконалення його технологічної та кваліфікаційної бази, забезпечення всіх форм інвестицій.
Пушкар М.С. [31]	Стверджує, що фінансові результати виступають прибутком або збитком, отриманим від реалізації продукції (робіт, послуг) в результаті господарської діяльності.
Мочерний С.В. [18]	На його думку, грошова форма підсумків діяльності підприємства, чи його підрозділів, розкритий у вигляді прибутку чи збитку.

Фінансові результати підприємства класифікують наступним чином на рисунку 1.2.

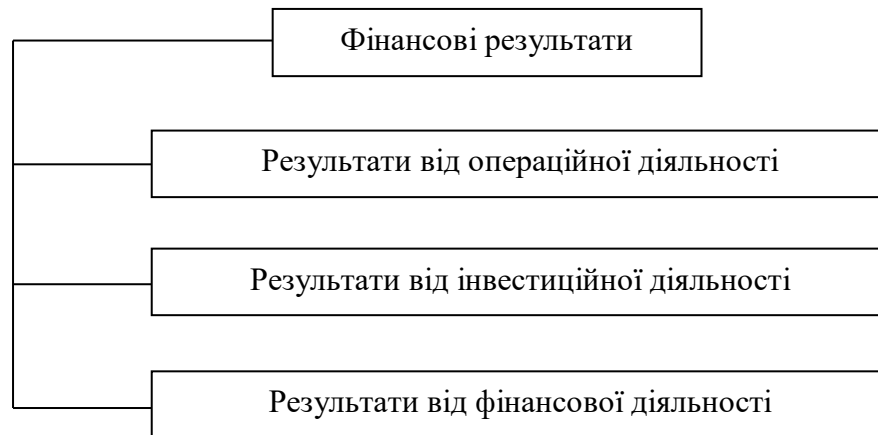

Рис. 1.2. Класифікація фінансових результатів підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [30]

Розкривши сутність фінансового результату можна зробити висновок, що він є досить широкою і складною економічною категорією. Фахівці в галузі економіки та фінансів розглядають дане поняття як кінцевий результат, який може проявлятися у формі прибутку чи збитку, приросту або зменшення капіталу, також як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами.

Розуміння фінансових результатів має вирішальне значення для оцінки ефективності діяльності, прийняття обґрунтованих бізнес-рішень та формулювання стратегій подальшого розвитку. Це допомагає підвищити ефективність і забезпечити стабільність підприємства в динамічному ринковому середовищі.

1.2. Організаційні основи формування доходів та фінансових результатів у бухгалтерському і податковому обліку

Достовірність визначення фінансових результатів є одним з ключових принципів бухгалтерського обліку, дотримання якого забезпечується законодавчою базою. Це концептуальні основи щодо складання та подання

звітності, міжнародні та національні стандарти, і Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Фінансові результати діяльності підприємства визначаються шляхом порівняння його доходів з витратами. Насамперед вони фіксуються в бухгалтерському обліку, а пізніше знаходять відображення у звіті про прибутки та збитки. Важливо зазначити, що дані відображаються за принципом нарахування, коли вони виникають, а не під час фактичного отримання або сплати коштів.

Витрати характеризуються зменшенням економічних вигод, у результаті вибуття активів чи зростанні зобов'язань, які призводять до зменшення капіталу (за винятком операцій вилученням або розподілом капіталу власниками). Доходи, навпаки, характеризуються збільшенням економічної вигоди у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання капіталу (крім внесків власників) [8].

При застосуванні способу нарахування дохід у звітності відображається тоді, коли підприємство отримує актив або зменшує свої зобов'язання, що збільшує власний капітал (крім внесків учасників). Витрати фіксуються у момент вибуття активу або виникнення зобов'язань, які зменшують суму власного капіталу (окрім його розподілу чи вилучення власниками). Згортання доходів і витрат заборонено, окрім випадків, передбачених стандартами обліку.

Процедура визначення фінансового результату та його відображення у звітності підприємств в Україні регулюється такими стандартами: НП(С)БО 15 «Дохід» [21], НП(С)БО 16 «Витрати» [22] та НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» [23].

Для достовірного обліку доходів важливим є правильне їх документальне оформлення. Первинні документи обліку доходів на підприємстві включають у себе рахунки-фактури, накладні, акти виконаних робіт (послуг), прибуткові касові ордери, банківські виписки, розрахунки бухгалтерії.

Облік доходів у бухгалтерському обліку ведеться відповідно до плану рахунків, де для цього передбачений 7 клас, який поділяється на такі субрахунки: 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід», 72 «Дохід від участі в

капіталі», 74 «Інші доходи», 76 «Страхові платежі», які забезпечують інформацією про доходи підприємства за звітний період:

- операційна діяльність (рахунки 70, 71).
- фінансова діяльність (рахунки 72, 73).
- інвестиційна діяльність (рахунок 74).

На рахунку 70 призначено відображення доходів від реалізації товарів, продукції, робіт і послуг, 71 рахунок обліковує доходи, не пов'язані безпосередньо з основною діяльністю (наприклад, орендна плата, штрафи, роялті), прибуток отриманий від участі в капіталі інших підприємств відображаються на рахунку 72, рахунок 73 відносять доходи від фінансових інструментів (дивіденди, відсотки за депозитами, облігаціями тощо), на 74 рахунок обліковується доходи від інвестиційної та звичайної (до якої не належать дохід операційної або фінансової) діяльності, для відображення надходження страхових платежів та їх повернення призначений рахунок 76.

Ці рахунки є тимчасовими, оскільки вони використовуються лише для накопичення інформації протягом звітного періоду. Наприкінці періоду їх сальдо переноситься на рахунок 79 «Фінансові результати».

На початку кожного звітного періоду рахунки класу доходів відкриваються із нульовим сальдо. Кредит рахунків відображає загальну суму доходів, включаючи непрямі податки (ПДВ, акциз тощо). Дебет рахунків використовується для відображення сум непрямих податків та чистого доходу, що списуються на рахунок 79.

Фінансові результати використовуються для узагальнення інформації та обліку результатів підприємства від звичайної діяльності. Відповідно до Інструкції до Плану рахунків [9] передбачено три субрахунки рахунку 79, які наведені на рис. 1.3:

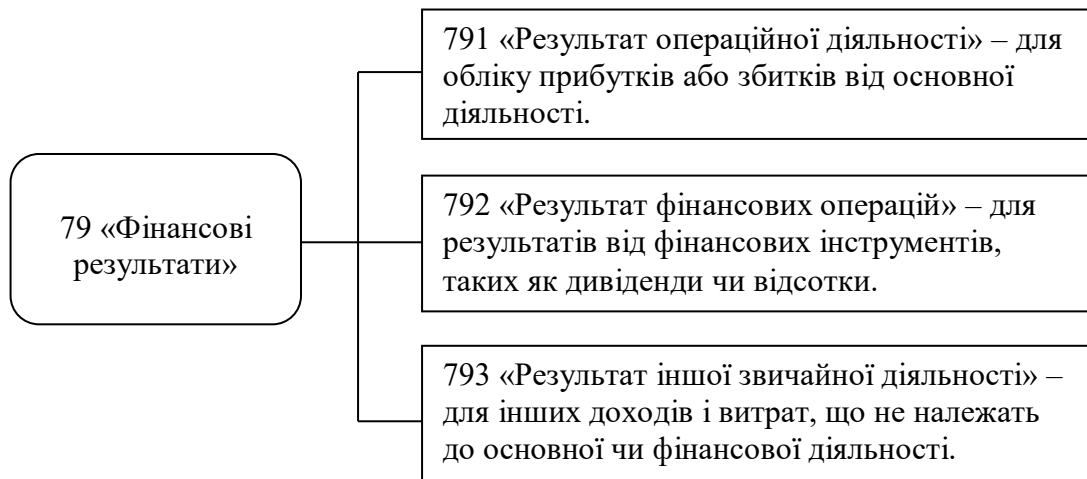

Рис. 1.3. Субрахунки рахунку 79 «Фінансові результати»

Джерело: побудовано автором на основі [9]

У Додатку Г відображено формування фінансових результатів від операційної діяльності. На субрахунок 791 списуються такі доходи та витрати:

- у кредит рахунку переходять суми оборотів рахунку 70 «Доходи від реалізації» та рахунку 71 «Інший операційний дохід»,
- у дебет рахунку – суми оборотів таких рахунків: 90 «Собівартість реалізації», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 98 «Податки на прибуток».

Наприкінці звітного періоду результати фінансових операцій відображаються через субрахунок 792 «Результат фінансових операцій» (рис. 1.4).

Як бачимо на цьому субрахунку списують суми доходів та витрат пов'язаних з фінансовою діяльністю:

- у кредит рахунку накопичені доходи рахунків 72 «Доходи від участі в капіталі» і 73 «Інші фінансові доходи»;
- у дебет рахунку накопичені витрати 95 «Фінансові витрати» й 96 «Втрати від участі в капіталі».

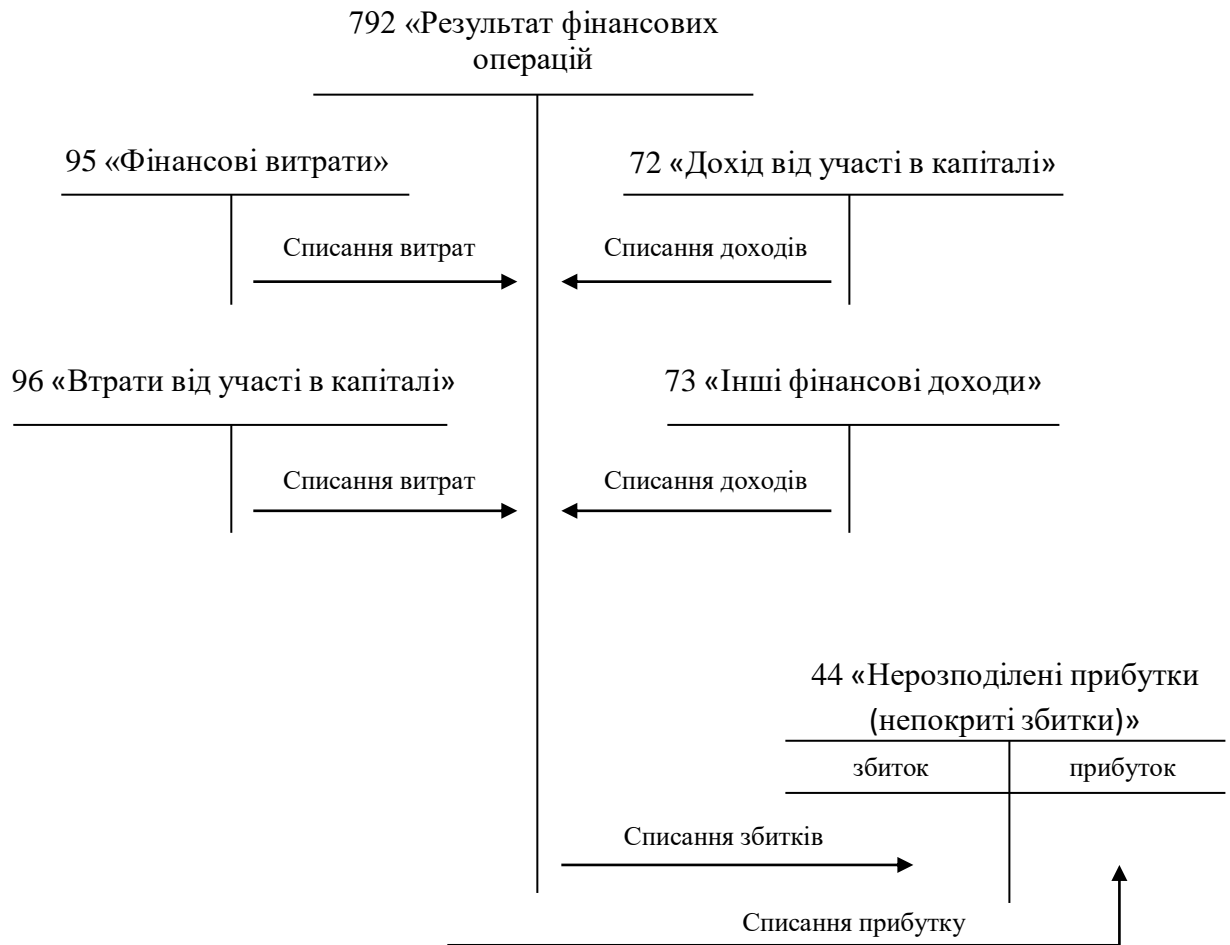

Рис. 1.4. Формування фінансових результатів від фінансових операцій

Джерело: побудовано автором на основі [9]

На 793 субрахунку відображаються суми результатів від іншої звичайної діяльності. (рис. 1.5) При цьому:

- у кредит субрахунку 793 списуються суми з рахунку 74 «Інші доходи»;
- у дебет субрахунку 793 списуються суми з рахунку 97 «Інші витрати».

Фінансові результати усіх видів діяльності підприємства списують на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», що проводиться таким записом:

- у разі отримання прибутку:

Дебет субрахунку 791, 792, 793

Кредит субрахунку 441 «Прибуток нерозподілений»;

- у разі збитку:

Дебет субрахунку 442 «Непокриті збитки»

Кредит субрахунку 791, 792, 793 [9].

Рис. 1.5. Формування фінансових результатів від іншої звичайної діяльності

Джерело: побудовано автором на основі [9]

Для забезпечення ефективного контролю та аналізу фінансових результатів звичайної діяльності підприємства необхідно правильно організувати аналітичний облік фінансових результатів.

Метою раціональної організації аналітичного обліку на кожному підприємстві в тому, щоб відповідати НП(С)БО 1 та забезпечити відповідність статей звіту про фінансові результати, накопичувались деталізовані дані про доходи та витрати підприємства на аналітичних рахунках фінансових результатів наростаючим підсумком протягом року.

На підставі відображених записів на субрахунках рахунку 79 складається оборотно-сальдова відомість, підсумки якої переходять у форму №2.

Кінцеві фінансові результати діяльності підприємства знаходить своє відображення в звітах:

- баланс, що відображає фінансові результати за весь період діяльності;

- звіт про фінансові результати, що показує проміжні результати, суми доходів і витрат за різними видами діяльності;

- декларація з податку на прибуток підприємства, яка подається на основі фінансових результатів, що використовуються для розрахунку податкових зобов'язань.

Такий підхід гарантує чітке і послідовне представлення фінансових результатів підприємства.

Податковий облік є невід'ємною частиною системи бухгалтерського обліку, оскільки він належним чином контролює формування та сплату податкових зобов'язань підприємства. Цей вид обліку відіграє особливу роль у наповненні Державного бюджету України.

Податковий облік регулюється такими основними документами:

- Податковим кодексом України [26], що визначає порядок розрахунку податку на прибуток, правила формування податкової бази;

- Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 «Податки на прибуток» [16], який описує принципи обліку поточних та відстрочених податкових зобов'язань;

- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» [23], що встановлює порядок відображення податку у фінансовій звітності.

Підприємствами сплачується до бюджету держави прямий податок - податок на прибуток, що розраховується із суми прибутку скоригованого на податкові різниці. Згідно з п. 136.1 Податкового кодексу України базова ставка податку на прибутку становить 18%.

Податкові різниці – це коригування бухгалтерського фінансового результату на такі суми різниць пов'язані з амортизацією, за резервами, за контрольованими операціями та витратами, які не визнаються у податковому обліку.

Податкові різниці не застосовуються, якщо дохід за останній звітний рік не перевищує 40 мільйонів гривень.

Результат до оподаткування розраховується у звіті про фінансові результати. Для малих підприємств цей процес є більш спрощеним та здійснюється за формулою, вказаною на рисунку 1.6.

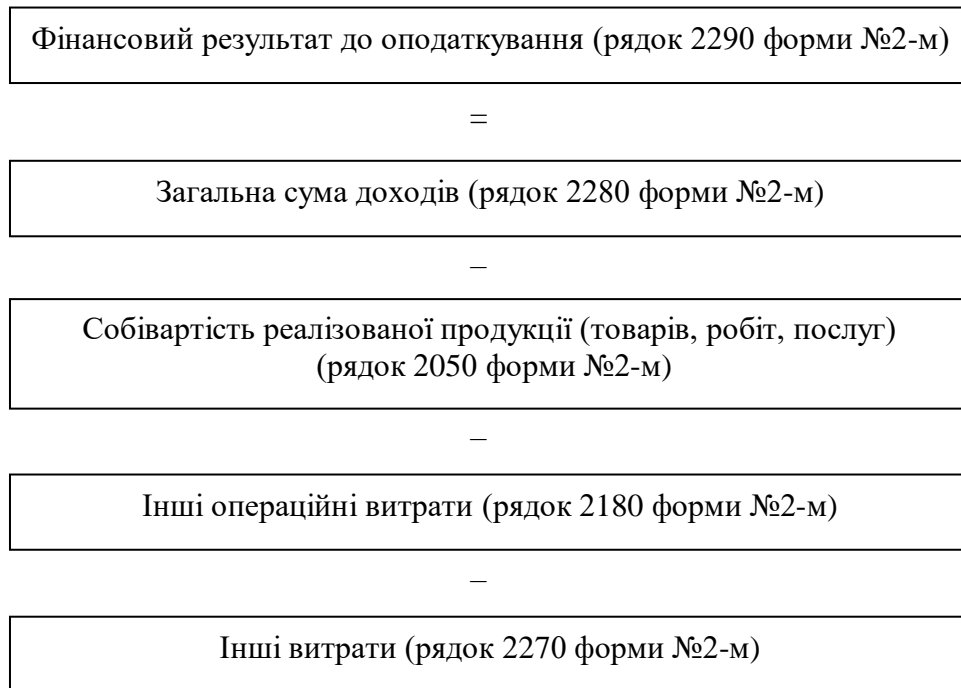

Рис. 1.6. Схема розрахунку фінансового результату до оподаткування для малих підприємств

Джерело: побудовано автором на основі [24]

Граничний термін сплати даного податку для всіх платників становить 10 календарних днів після закінчення строку подання податкової декларації, який становить:

- для квартальних платників – 40 днів після кінця кварталу, а за 4 квартал (річна) – 60 днів після кінця року;
- для річних платників впродовж 60 днів після звітнього року.

Якщо останній день строку сплати припадає на вихідні або святковий день, останнім днем сплати буде робочий день, що настає за вихідними або святковим днем.

Згідно з п. 137.5 ПКУ встановлюється річний податковий період звітності, якщо у підприємства за попередній звітний період річний дохід не перевищив 40 млн. грн. [26].

Належний податковий облік дозволяє підприємству:

- мінімізувати податкові ризики;
- уникнути штрафних санкцій;
- забезпечити виконання вимог контролюючих органів.

Бухгалтерський облік є ширшою категорією для управління та аналізу фінансового стану підприємств, тоді як податковий облік стосується лише правильного нарахування та сплати податків. Для малих підприємств податковий облік був значно спрощений і сприяє розвитку малого бізнесу.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку формування та використання фінансових результатів діяльності підприємства

Облік доходів, витрат та фінансових результатів ґрунтується на нормативно-правовій базі, яка формувалася та вдосконалювалася протягом останніх двадцяти років. Постійні зміни зумовлені економічними, політичними, соціальними та іншими факторами.

Державне регулювання обліку та звітності в Україні спрямоване на впровадження єдиних обов'язкових правил щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності для всіх підприємств. Це забезпечить захист інтересів користувачів цієї інформації, а також сприятиме вдосконаленню методів ведення обліку та фінансової звітності.

Нормативна база бухгалтерського обліку фінансових результатів є багаторівневою системою в Україні, яка включає закони, стандарти та методичні рекомендації (рис. 1.7).

Законодавчий рівень є першим рівнем, що визначає основи бухгалтерського обліку, включаючи його сутність, завдання, базові поняття, методи регулювання, організації, ведення, складання обліку і фінансової звітності.

Другий рівень – нормативний, який встановлює ключові правила формування повної та достовірної інформації про рахунки, розкриття її у фінансовій звітності.

На третьому рівні охоплюються рекомендаційні документи, які надають методичні вказівки та роз'яснення щодо обліку фінансових результатів, що називають методичним рівнем.

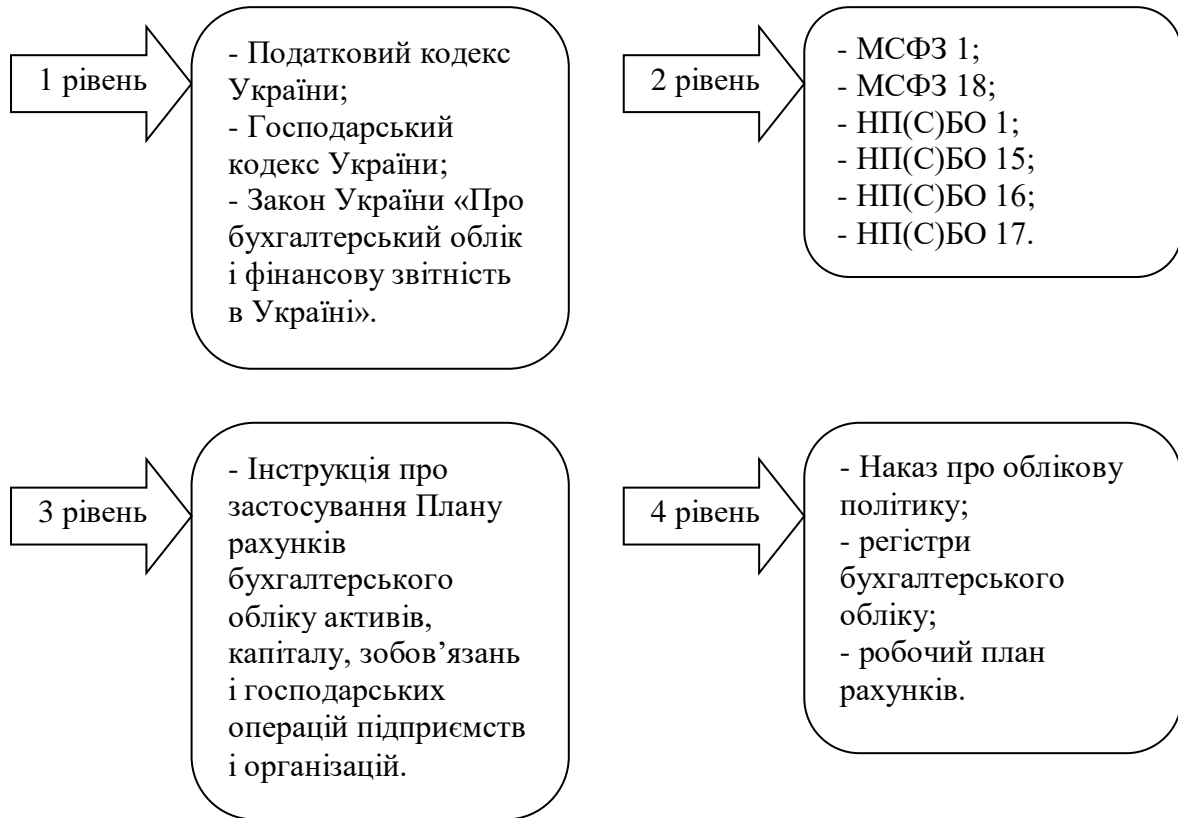

Рис. 1.7. Схема рівнів нормативного регулювання фінансових результатів у бухгалтерському обліку

Джерело: побудовано автором на основі [5]

Організаційний рівень на четвертому місці, включає у себе внутрішні документи підприємства, такі як форми та інструкції, що регламентують раціональну організацію бухгалтерського обліку з використанням сучасних методів і форматів, адаптованих до особливостей господарської діяльності.

Перші три рівні визначені на державному рівні й обов'язкові для всіх підприємств та організацій. При цьому документи кожного рівня повинні бути узгодженими і не суперечити з документами вищого рівня. Щодо четвертого рівня, то документи створюються на самому підприємстві.

У таблиці 1.5 наведено коротку характеристику нормативних документів, які регулюють облік доходів.

Таблиця 1.5

Характеристика нормативно-правових актів, що регулюють облік доходів

Нормативно-правовий акт	Характеристика нормативного документу
Податковий кодекс України [26]	Передбачає норми, що регулюють відносини у сфері оподаткування, визначає порядок обліку податкових зобов'язань. Пояснює поняття доходів та правила їх визнання.
Господарський кодекс України [4]	Встановлює порядок створення, реєстрації, ліквідації та реорганізації підприємств, визначає принципи управління, використання майна, окреслює види діяльності, права й відповідальність, а також регулює відносини з іншими суб'єктами господарювання та державою.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [8]	Цей закон регулює організацію бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [17]	Розкриває інформацію про доходи, оцінку та класифікацію, особливості доходу у примітках до фінансової звітності.
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [20]	Визначає мету, структуру, принципи та вимоги до розкриття та визначення доходів у фінансовій звітності.
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [21]	Регулює порядок визнання, оцінки та класифікації доходів, розкриття інформації про доходи у примітках до фінансової звітності.
Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку» [9]	Встановлює основні рахунки та субрахунки для обліку та систематизації інформації про доходи, також визначає порядок їх застосування в процесі здійснення операцій.
Наказ про облікову політику	Викладено організацію, методологія та відображення доходів у бухгалтерському обліку на підприємстві.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» виконує роль основного нормативного документу в бухгалтерському обліку. Для всіх суб'єктів господарювання, які ведуть облік і подають фінансову звітність, він є обов'язковим.

Визначаючи порядок та організацію ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, регламентуючи первинні документи та реєстри обліку, цей закон підкреслює загальні вимоги до фінансової звітності. У ньому викладено принципи обліку та складання звітності, також зазначається, що НП(С)БО базуються на принципах і основах МСФЗ. Метою даного закону є надання користувачам

комплексної інформації про фінансовий стан підприємства, забезпечення достовірності відображення доходів, витрат і фінансових результатів у звітних документах.

Важливу роль у забезпеченні прозорості фінансової інформації відіграють Міжнародні стандарти фінансової звітності. Вони відповідають за коректне визнання доходів і витрат, оцінку активів і зобов'язань, що сприяє достовірності інформації та мінімізації ризиків підприємства. Це забезпечує ефективність господарської діяльності та дозволяє об'єктивно оцінити майбутній потенціал підприємства, приймаючи обґрунтовані управлінські рішення.

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» виступає нормативною основою для складання звіту про фінансові результати – однієї з головних форм фінансової звітності. На цьому стандарті базується зміст і форма звіту. Його застосування є обов'язковим для фінансової звітності підприємств, організацій і інших юридичних осіб усіх форм власності, крім бюджетних установ, підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами, та консолідованої звітності. Загальні вимоги до розкриття статей надано у Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності [14].

Затвердження таких нормативних документів як НП(С)БО 15 «Дохід» та НП(С)БО 16 «Витрати», які встановлюють методологічні основи формування даних про доходи й витрати, забезпечує деталізацію обліку доходів і витрат та правильне розуміння фінансових результатів.

Це дозволяє користувачам фінансової звітності оцінювати, порівнювати та прогнозувати доходи й витрати підприємства, оцінювати платоспроможність і прибутковість, аналізуючи динаміку фінансових результатів, а також встановлювати причини відхилень.

Податковий кодекс України та НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» регулюють обчислення розміру прибутку, податку на прибуток та їх відображення в бухгалтерському і податковому обліку. Дані нормативні документи

забезпечують єдиний підхід до обчислення податкових зобов'язань та підготовки відповідних даних.

Важливим інструментом виконання принципів і методів бухгалтерського обліку являється «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій». План передбачає облік доходів 7 клас рахунків «Доходи і результати діяльності», рахунки 8 класу «Витрати за елементами» для обліку витрат і 9 клас «Витрати діяльності» для обліку фінансових результатів.

Роз'яснення призначення окремих рахунків у Плані рахунків передбачено «Інструкцією про застосування Плану рахунків», яка включає:

- коротку характеристику кожного синтетичного рахунка та його субрахунків;
- опис їхньої структури та призначення;
- порядок обліку типових господарських операцій.

Не менш важливим документом є наказ про облікову політику підприємства, який відповідає за організації обліку доходів та фінансових результатів і включає сукупність способів та процедури ведення обліку на підприємстві. Його основна задача – детально охоплювати та розкривати питання процедури організації обліку доходів і фінансових результатів, визначати порядок їх відображення у бухгалтерському обліку окремо для різних видів діяльності підприємства.

Таким чином, нормативно-правова база бухгалтерського обліку і контролю – це система законодавчих і нормативних документів, затверджених вищими органами влади в країні, включаючи законодавчу, виконавчу владу, Міністерство фінансів України та інші міністерства, а також внутрішні положення самих підприємств. Всі ці нормативні акти є узгодженими та взаємодоповнюючими.

Система спрямована на підвищення ефективності операцій бухгалтерського обліку, фінансової звітності та контролю.

1.4. Теоретико-методичні основи аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства

Сучасна ринкова економіка діяльності підприємств вимагає постійного моніторингу та оцінки фінансових явищ, які можуть змінюватися під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. Однією з ключових умов успішної роботи підприємства є здатність оперативно реагувати на зміни, що можливо завдяки аналізу фінансових результатів та показників рентабельності.

Аналіз фінансових результатів не менш складний, але є досить важливим явищем, ніж власне фінансові результати. Основною метою якого є формулювання обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності. Для цього використовують дані з різних сфер, таких як бухгалтерський облік, фінансова та управлінська звітність.

Основними цілями аналізу фінансових результатів є наступні:

- аналіз ефективності використання фінансових ресурсів;
- оцінка динаміки фінансової стійкості, платоспроможності і ліквідності підприємства;
- визначення та розробка заходів щодо використання виявлених резервів для ефективності діяльності.

При аналізі фінансових результатів застосовуються як формалізовані, так і неформалізовані методи. Базою неформалізованих методів є аналітичні процедури, які виконуються на логічному рівні без жорстких аналітичних зв'язків та залежностей. Однак, на жаль, ці методи мають певний рівень суб'єктивізму, оскільки їх ефективність значною мірою залежить від інтуїції, знань і досвіду аналітика.

Тому ми розглянемо формалізовані методи аналізу фінансових результатів. До них належать:

- вертикальний аналіз, який визначає структуру підсумкових фінансових показників із оцінкою впливу кожного елемента звітності на загальний результат,

ґрунтується на різних формах представлення фінансової звітності у вигляді відносних показників, що характеризують структуру підсумкових показників;

- горизонтальний аналіз, що порівнює кожний показник звітності з даними попереднього періоду та допомагає виявити тенденції в окремих статтях або групах статей фінансової звітності.;

- факторний аналіз, демонструє вплив окремих факторів на узагальнений результативний показник.

Щоб уникнути кризових явищ у діяльності підприємства та забезпечити стійке економічне зростання⁰ необхідно розвивати свою ділову активність таким чином, щоб мінімізувати ризик невдач в умовах економічної нестабільності, ринкової кон'юнктури та конкуренції.

Для оцінки фінансово-економічного стану підприємства використовують такі групи показників:

- ліквідності;
- платоспроможності та фінансової стійкості;
- рентабельності.

Інформаційною базою для аналізу фінансових результатів є фінансова звітність. Малі підприємства здійснюють аналіз фінансових результатів на основі фінансової звітності, зокрема балансу (форма № 1-м) та звіту про фінансові результати (форма № 2-м). Складання цих форм регулюється Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» [24].

Для кожної групи розраховуються відповідні коефіцієнти, які можуть відрізнятися залежно від завдань аналізу та потреб користувачів.

Показники ліквідності допомагають визначити здатність своєчасно погашати зобов'язання підприємства. Вони поділяються на такі коефіцієнти:

- коефіцієнт поточної ліквідності є загальною оцінкою ліквідності активів і показує, кількість гривень поточних активів, які припадають на одну гривню поточних зобов'язань, розраховується за формулою 1.1:

$$K_{\text{пот}} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.1)$$

- коефіцієнт швидкої ліквідності є більш суворим показником, оскільки він враховує якість оборотних активів і охоплює найбільш ліквідні поточні активи (запаси не враховуються), розраховується за формулою 1.2:

$$K_{\text{шл}} = \frac{\text{Оборотні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.2)$$

- коефіцієнт абсолютної ліквідності показує швидкість погашення поточних зобов'язань (короткострокової заборгованості). Розраховується показник за формулою 1.3:

$$K_{\text{абс}} = \frac{\text{Гроші та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.3)$$

Ефективність використання вкладеного капіталу та обладнання визначають показники рентабельності. Проведення аналізу таких показників є доцільним у динаміці, з урахуванням галузевих особливостей, масштабу діяльності та циклічності господарських процесів. Розглянемо такі коефіцієнти як: рентабельність продукції, рентабельність власного капіталу та рентабельність активу.

Рентабельність продукції показує, який прибуток з 1 грн. продажу отримало підприємство розраховується за формулою 1.4:

$$R_{\text{п}} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \times 100\% \quad (1.4)$$

Рентабельність власного капіталу – це коефіцієнт, який відображає ефективність використання на підприємстві власного капіталу. Розраховується за формулою 1.5:

$$P_{вк} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\% \quad (1.5)$$

Наскільки вигідні активи підприємства в отриманні доходу демонструє коефіцієнт рентабельність активу [1], який розраховується за формулою 1.6:

$$P_a = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середня сума активу}} \times 100\% \quad (1.6)$$

Проаналізувавши методику визначення ефективності діяльності підприємств на основі систем показників, дослідивши її економічний зміст та практичне значення, можна зробити висновок, вивчення показників ліквідності та рентабельності є важливим напрямом оцінки фінансових результатів і стану підприємства, а також що використання показників можливо за умов комплексного підходу.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФІРМА «АВТАРК» (ТОВ «ФІРМА «АВТАРК») засновано 18.05.2018 р., код ЄДРПОУ 42143766. Юридична адреса: Україна, 01032, м. Київ, вул. Саксаганського, буд. 133-А. Підприємство проводить торгівельно-посередницьку діяльність у сфері непродовольчих товарів та спеціалізується на оптовій торгівлі необробленого каменю промислового призначення, а саме доломіту та вапняку.

Зазначені матеріали використовуються в металургійній, а також в скляній промисловості. Доломіт і вапняк є незамінними компонентами в рецептурі скляної маси, сприяючи економічності виробництва та високій якості готових виробів.

Видобуток вапняку і доломіту проводиться на кар'єрах, які розташовані на території України: ПАТ «Подільські товтри», ПАТ «Коржевський СГДК», кар'єр «Новосілка», кар'єр «Полупанівка». Підприємство ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість», яке головує над усіма зазначеними кар'єрами, є єдиним постачальником ТОВ «ФІРМА «АВТАРК».

Основними покупцями ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» є підприємства різної направленості (металургія, скляне виробництво): ПрАТ «Ветропак Гостомельський Склозавод», ТОВ «Завод теплоізоляційних матеріалів «ТЕХНО», ТОВ «Пісківський завод скловиробів», ТОВ «ОБІО», ТОВ «НОВОТЕРМ».

Під час ведення господарської діяльності з метою забезпечення безперервних поставок товару своїм контрагентам ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» використовує залізничний транспорт. Для цього були укладені відповідні договори з АТ «Укрзалізниця» та іншими перевізниками з надання транспортно-експедиторських послуг (на випадок, якщо АТ «Укрзалізниця» буде не в змозі

надати необхідну кількість залізничних вагонів): ТОВ «КЕРРІЛАЙН», ТОВ «ГАЛИЦЬКА ТРАНСПОРТНА КОМПАНІЯ», ТОВ «ЄВРО ЛОДЖІСТИК ТРЕЙД».

Покупці можуть використовувати для доставки товару автомобільний вантажний транспорт за умови, якщо вони беруть на себе відповідальність за доставку товару від кар'єра до свого складу.

Підприємство налічує працівників у кількості 3 осіб: директор, фінансовий директор і бухгалтер.

ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» є платником податку на прибуток на загальних підставах та проводить свою діяльність згідно законодавства України.

Фінансовий стан суб'єкта господарювання характеризується сукупністю показників, які відображають поточний стан підприємства, наявність у нього фінансових ресурсів, раціональність їх розподілу, ефективність використання, а також його фактичні та потенційні фінансові можливості. Аналіз фінансового стану дозволяє виявити перспективні напрямки діяльності, сильні й слабкі сторони бізнесу. Джерелом для даного аналізу є баланс та звіт про фінансовий результат підприємства (Додаток Б).

Проведемо аналіз основних показників підприємства, які відображено в табл. 2.1.

У таблиці 2.1 бачимо, що обсяг реалізованої продукції у 2023 році склав на 4178,1 тис. грн. більше, ніж у 2019 році. Собівартість реалізованих товарів за 2023 рік зросла з 2019 року на 34,24%. Що призвело до зменшення чистого доходу та суми чистого прибутку у 2023 році у порівнянні з 2019 роком, які становили 18186,9 тис. грн. та 3677,9 тис. грн. відповідно, що менше на 26,55% та 6,35%.

Фонд заробітної плати склав у 2019 році 447,5 тис. грн., а у 2023 році – 744,9 тис. грн., зростання на 297,4 тис. грн., за рахунок щорічного збільшення мінімальної заробітної плати.

Порівнюючи загалом показники підприємства останніх років з 2019 роком, можна побачити суттєве коливання:

- в 2020 р. показники впали через введення в країні жорсткого карантину, що призвело до зниження кількості замовлень;

- в 2021 р. показники підвищились за рахунок адаптації бізнесу до ситуації в країні і налагодження поставок;

- в 2022 р. відбулось суттєве зниження всіх показників підприємства через повномасштабне вторгнення країни-агресора і повну або часткову зупинку в роботі ключових контрагентів, що спричинило відсутність діяльності підприємства впродовж декількох місяців;

- в 2023 р. більшість контрагентів почали відновлювати роботу, також додалися нові покупці, що допомогло підприємству знову збільшити свої показники.

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019	
						+,-	%
Обсяг реалізованих товарів, тис. грн.	12701,7	7283,7	16815,6	5662,9	16879,8	+4178,1	132,89
Чистий дохід, тис. грн.	24761,5	15167,2	24936,9	6411,2	18186,9	-6574,6	73,45
Собівартість реалізованих товарів, тис. грн.	8782	5979,6	10312,5	3539,9	11789,3	+3007,3	134,24
Чистий прибуток, тис. грн..	3927,2	761,7	2479,5	633,2	3677,9	-249,3	93,65
Середньооблікова чисельність працівників, усього	3	3	3	3	3	-	-
Продуктивність праці 1-го працівника, тис. грн./чол. на рік	4233,9	2427,9	5605,2	1887,6	5626,6	+1392,7	132,89
Фонд заробітної плати, тис. грн.	447,5	483,2	545,6	711,6	744,9	+297,4	166,46

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

На основі даних балансу зробимо горизонтальний аналіз, який порівнює кожен позицію звітності з попереднім періодом (табл. 2.2).

Сума оборотних активів на 2023 рік становила 11799,2 тис. грн., що на 4116,9 тис. грн. більше у порівнянні з 2019 роком. Спостерігається зростання власного капіталу у 2023 році дорівнює 9801,6 тис. грн., що на 4259,2 тис. грн. більше, порівнюючи з 2019 роком, який становив 5542,4 тис. грн. Щодо короткострокових зобов'язань, то у 2023 році вони склали на 142,3 тис. грн. менше на 54,8 тис. грн., ніж у 2019 році

Таблиця 2.2

Горизонтальний аналіз балансу ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» 2019 – 2023 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019	
						+/-	%
Актив							
Основні засоби:	-	-	-	-	-	-	-
- первісна вартість	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	-	-
- знос	(1,8)	(1,8)	(1,8)	(1,8)	(1,8)	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	111,9	542,5	1842,7	497,4	18,4	-93,5	16,44
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	26,6	14,8	-	52,4	60,8	+34,2	228,57
Інша поточна дебіторська заборгованість	3414,0	4280,6	4322,8	4243,1	4323,7	+909,7	126,65
Гроші та їх еквіваленти	4129,8	2031,3	2687,1	3279,5	7396,3	+3266,5	179,1
Інша оборотні активи	-	20,1	-	-	-	-	-
Баланс	7682,3	6889,3	8852,6	8072,4	11799,2	+4116,9	153,59
Пасив							
Зареєстрований (пайовий) капітал	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	5542,4	5404,1	7123,6	6756,8	9801,6	+4259,2	176,85
Поточна кредиторська заборгованість за:							
- довгостроковими зобов'язаннями	1170,0	1170,0	1170,0	1170,0	1170,0	-	-
- товари, роботи, послуги	0,3	206,3	0,3	-	-	-	-
- розрахунками з бюджетом	862,1	69,4	545,2	139,0	807,3	-54,8	93,64
- у тому числі з податку на прибуток	862,1	69,4	544,3	139,0	807,3	-54,8	93,64
- розрахунками зі страхування	31,6	32,6	-	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	73,9	4,9	11,5	4,6	18,3	-55,6	24,76
Баланс	7682,3	6889,3	8852,6	8072,4	11799,2	+4116,9	153,59

Джерело: складено автором на підставі балансу ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Також розглянемо вертикальний аналіз балансу у таблиці 2.3, який визначає структуру підсумкових фінансових показників із виявленням впливу кожної позиції на результат у цілому.

Таблиця 2.3

Вертикальний аналіз балансу ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» 2019 – 2023 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019 (+/-)
Актив						
Основні засоби:	-	-	-	-	-	-
- первісна вартість	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	-
- знос	(0,02)	(0,02)	(0,02)	(0,02)	(0,02)	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1,45	7,88	20,82	6,16	0,16	-1,29
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,35	0,22	-	0,65	0,52	+0,17
Інша поточна дебіторська заборгованість	44,44	62,13	48,83	52,56	36,64	-7,8
Гроші та їх еквіваленти	53,76	29,48	30,35	40,63	62,68	+8,92
Інша оборотні активи	-	0,29	-	-	-	-
Баланс	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-
Пасив						
Зареєстрований (пайовий) капітал	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	72,15	78,44	80,48	83,71	83,07	+10,92
Поточна кредиторська заборгованість за:						
- довгостроковими зобов'язаннями	15,23	16,99	13,23	14,49	9,93	-5,3
- товари, роботи, послуги	0,004	2,99	0,003	-	-	-0,004
- розрахунками з бюджетом	11,22	1,01	6,16	1,72	6,84	-4,38
- у тому числі з податку на прибуток	11,22	1,01	6,15	1,72	6,84	-4,38
- розрахунками зі страхування	0,42	0,48	-	-	-	-0,42
Інші поточні зобов'язання	0,96	0,07	0,13	0,06	0,16	-0,8
Баланс	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-

Джерело: складено автором на підставі балансу ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Вертикальний аналіз активу та пасиву балансу у таблиці 2.3 показує, що у 2019 році у структурі активу переважають гроші та їх еквіваленти та інша поточна заборгованість, що складає 53,76% та 44,44% від загальної суми активу балансу відповідно. У 2023 році найбільш важливим елементом оборотних активів були також гроші, але їх частка становила 62,68%, та інша поточна дебіторська заборгованість – 36,64%.

Основними джерелами пасиву за 2019 рік склалися з нерозподіленого прибутку – 72,15%, довгострокових зобов'язань – 15,23%, а також розрахунків з бюджету – 11,22%. Щодо 2023 року, то частка нерозподіленого прибутку склала 83,07%, що на 10,92% більше, ніж у 2019 році. Частка від довгострокових зобов'язань дорівнювала 9,92% або зменшились на 5,3%, у порівнянні з 2019. Розрахунки з бюджетом становили 6,84% від загальної суми пасиву балансу.

Для оцінки здатності підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання та конвертувати активи в грошові кошти, використовують показники ліквідності, які наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Показники ліквідності ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» 2019 - 2023 рр.

Показник	Нормативне значення	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019 (+,-)
Коефіцієнт поточної ліквідності	1-2	3,59	4,64	5,13	6,15	5,91	+2,32
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,75-1	3,59	4,64	5,13	6,15	5,91	+2,32
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,20-0,25	1,93	1,37	1,56	2,5	3,71	+1,78

Джерело: складено автором на підставі балансу ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Графічне відображення динаміки наведених вище коефіцієнтів для більш детального аналізу на рис. 2.1.

Можна зробити висновок, що розраховані коефіцієнти ліквідності зростали з 2019 по 2022 рік, а у 2023 році відбулось незначне зниження деяких показників, окрім абсолютної ліквідності, яка мала тенденцію збільшення.

Коефіцієнт поточної ліквідності збільшився у 2023 рік на 2,32. і становить 5,91 в.п., що припадають на кожну гривню поточних зобов'язань, у порівнянні з 2019 роком. У 2023 році коефіцієнт швидкої ліквідності випереджає показник 2019 року також на 2,32 в.п.. А коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2023 році становив 3,71 в.п., що на 1,78 більше за 2019 рік. Результат аналізу свідчить про покращення фінансового стану, можливість погашення своїх зобов'язань та підтверджує, що підприємство платоспроможне.

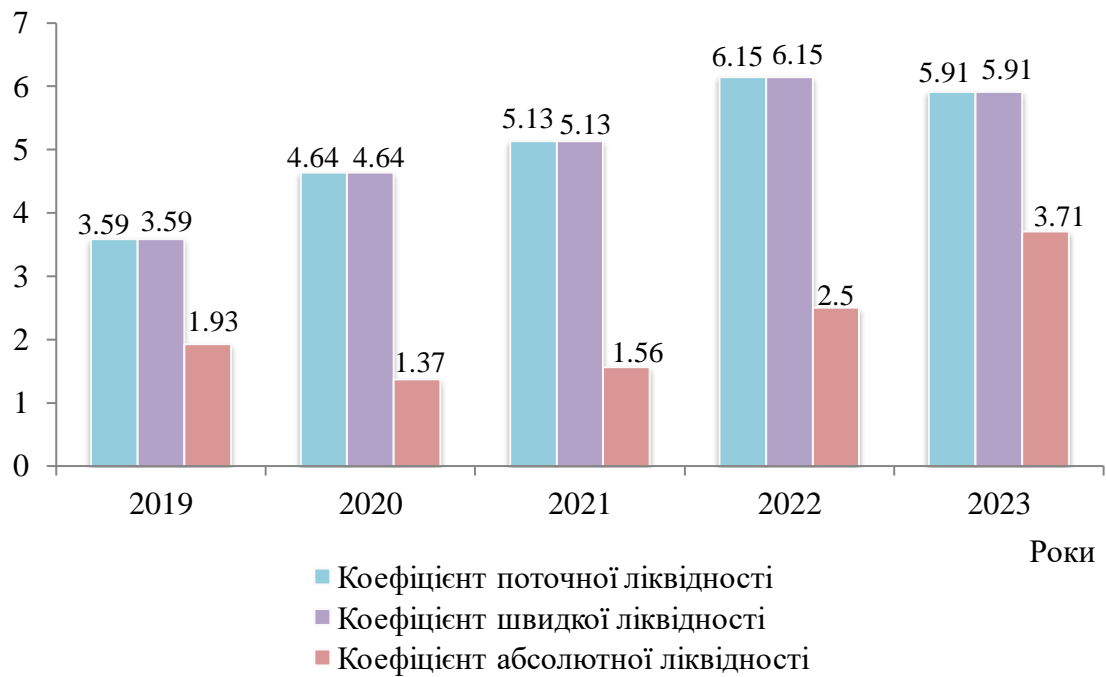

Рис. 2.1. Динаміка коефіцієнтів ліквідності за 2019-2023 роки

ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Джерело: складено автором за даними табл. 2.4.

Встановлено стабільне перевищення фактичних значень коефіцієнтів поточної та швидкої ліквідності від нормативного рівня. Це свідчить про задовільну структуру фінансової звітності, підтверджуючи платоспроможність підприємства, оскільки наявних ресурсів достатньо для своєчасного виконання поточних зобов'язань.

Крім того, показник абсолютної ліквідності значно перевищує нормативні показники, що пояснюється формуванням довгострокової дебіторської заборгованості в аналізованому періоді. Це вказує на достатній рівень ліквідності підприємства та його здатність оперативно виконувати фінансові зобов'язання навіть у короткостроковій перспективі.

2.2. Організація обліку доходів та фінансових результатів на підприємстві

Основним документом, яким керується підприємство для організації бухгалтерського обліку є облікова політика підприємства (Додаток В). Згідно з

наказом про облікову політику, підприємство ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» веде бухгалтерський облік керуючись Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО, затвердженими інструкціями та іншими нормативними документами, які регламентують ведення обліку, складання й подання фінансової звітності.

Для ведення бухгалтерського обліку було обрано автоматизовану форму з використанням бухгалтерської програми «1С: Підприємство 7.7». Бухгалтерський облік ведеться бухгалтерією, яку очолює головний бухгалтер, обов'язки якого покладено на директора.

Бухгалтерський облік на підприємстві складається з послідовних етапів, які забезпечують повне, точне та своєчасне відображення фінансової інформації про діяльність підприємства. Основними етапами бухгалтерського обліку є первинний, поточний та заключний.

Первинний облік на підприємстві полягає у фіксації господарських операцій за допомогою первинних документів. Він є основою для подальшої обробки та аналізу фінансових даних. Згідно облікової політики первинні документи на підприємстві повинні бути складені оформлені безпосередньо під час здійснення господарської операції, якщо це неможливо, то скласти після завершення операції.

Основні види первинних документів на підприємстві ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» – це рахунки-фактури, видаткові та прибуткові накладні, товарно-транспортні накладні, залізничні накладні, акти виконаних робіт.

Поточний облік на підприємстві – це реєстрація та узагальнення господарських операцій упродовж звітного періоду. Він базується на даних первинного обліку і є основою для складання фінансової звітності та прийняття управлінських рішень.

Інструментом для поточного бухгалтерського обліку ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» є автоматизована система, що забезпечує високу точність, швидкість та ефективність облікових операцій. Інформація з первинних документів (рахунків-фактур, накладних) вводиться в систему вручну. Система автоматично

класифікує дані за рахунками бухгалтерського обліку, відбувається автоматичне відображення операцій у регістрах. Використовуються алгоритми для розрахунку податків, заробітної плати тощо. Відбувається автоматичне формування аналітичних звітів (залишки на рахунках, обороти), балансування рахунків, контроль за дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Усі дані зберігаються в централізованій базі, доступ до якої обмежений правами користувачів, використовуються механізми резервного копіювання та відновлення даних у разі збою.

У процесі ведення господарської діяльності підприємства формуються доходи, витрати та фінансові результати, відображення яких у обліку базується на правилах і принципах, встановлених НП(С)БО в Україні. Основною метою є забезпечення достовірного відображення даних у звітності.

Доходи підприємства обліковуються на рахунках класу 7 «Доходи і результати діяльності». Основна кореспонденція рахунків для цього класу на підприємстві ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» наведена в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Господарські операції для обліку доходів ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Господарська операція	Дт	Кт
Визнання доходу від реалізації товарів	361	702
Відображено суму ПДВ, одержану у складі доходу від реалізації товарів	702	6415
Нарахування доходу у вигляді відсотків за депозитом, розміщеним підприємством у банківській установі	373	733
Отримано на поточний рахунок інші доходи від операційної діяльності підприємства	311	719

Джерело: складено автором на підставі облікових даних ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Прибуток або збиток визначається шляхом порівняння доходів і витрат підприємства. Він обліковується на рахунку 79 «Фінансові результати» за субрахунками. Основна кореспонденція цих рахунків на даному підприємстві наведена в табл. 2.6.

При нарахуванні податку на прибуток підприємство має враховувати тимчасові різниці між оцінкою активу чи зобов'язань у фінансовій звітності та їхньою податковою базою. Проте ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» прийняло рішення

про незастосування коригувань фінансового результату на усі різниці згідно Податкового кодексу України. Тому сума податку на прибуток до сплати для підприємства в бухгалтерському обліку дорівнює сумі податку, визначеній у податковій декларації та списується на фінансовий результат.

Таблиця 2.6

Господарські операції для обліку фінансових результатів
ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Господарська операція	Дт	Кт
Відображено списання на фінансові результати доходу від реалізації товарів та іншого доходу від операційної діяльності підприємства	702,719	791
Відображено списання на фінансові результати відсотків за депозитом, розміщеним підприємством у банківській установі	733	792
Відображено списання на фінансові результати собівартості реалізованої продукції, послуг, адміністративних витрат та інших витрат від операційної діяльності підприємства	791	902, 92, 949
Відображено списання на фінансові результати податку на прибуток підприємства	791	98
Відображено прибуток	791, 792	441
Відображено збиток	442	791,792

Джерело: складено автором на підставі облікових даних ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Складання, оформлення та подання фінансової звітності підприємства є заключним етапом обліку на підприємстві.

ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» складає спрощену фінансову звітність і подає до податкової фінансову звітність малого підприємства (Баланс (форма №1-м) та Звіт про фінансові результати (форма №2-м)) раз на квартал наростаючим підсумком та річну декларацію з податку на прибуток. Тому прибуток (чи збиток) та податок на прибуток нараховуються наприкінці звітного року.

Аналізуючи кореспонденцію рахунків підприємства було виявлено некоректне відображення деяких показників на рахунках доходів та фінансових результатів. У 2018 та 2019 рр. відсотки за депозитом в банку списувались на рахунок 719 «Інші доходи від операційної діяльності» разом з іншими доходами і лише починаючи з 2020 р. відсотки за депозитом почали списуватись на рахунок

733 «Інші доходи від фінансових операцій», який є більш коректним з точки зору бухгалтерського обліку.

Підприємство кожного року виплачує дивіденди, але не використовує для цього транзитний субрахунок 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» і списує прибуток напряму з субрахунку 441 «Прибуток нерозподілених». Також підприємство не відраховує частину прибутку кожного року на рахунок 43 «Резервний капітал».

Таким чином бухгалтерський облік на підприємстві ведеться згідно облікової політики та чинного законодавства з використанням автоматизованої системи. Первинні документи не містять помилок та складаються вчасно. У звітності відображаються коректні показники. Виявлені недоліки є незначними та не впливають на кінцевий фінансовий результат.

2.3. Аналіз формування доходів і фінансових результатів на підприємства

Аналіз формування доходів і фінансових результатів є ключовим елементом в управлінні фінансовою діяльністю підприємства. Він дозволяє оцінити джерела доходів, ефективність витрат, прибутковість і ризики, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Мета даного аналізу: оцінка структури та динаміки доходів; визначення ключових факторів, що впливають на фінансові результати; виявлення резервів для підвищення прибутковості; підготовка рекомендацій для покращення фінансового стану підприємства.

Прибуток є основним показником, що відображає ефективність виробничої діяльності, обсяги й якість продукції, продуктивність праці та витрати на собівартість. Тому аналіз фінансових результатів діяльності є однією з найважливіших складових дослідження фінансового стану підприємства.

Спочатку проведемо аналіз динаміки (табл. 2.7) та структури доходів (рис. 2.2), оскільки вони являються одним з факторів, які визначають чистий прибуток.

За даними таблиці 2.5 сума доходів у 2023 році зменшилась на 6323,3 тис. грн., у порівнянні з 2019 роком. Причина цього у зменшенні чистого прибутку на 6574,6 тис. грн., що спричинило зростання собівартості на 3007,3 тис. грн. У 2023 році підприємство не отримувало інші операційні доходи, а у 2019 році цей показник склав 96,3 тис. грн. А ось інші доходи у 2023 році збільшились на 347,6 тис. грн.

Таблиця 2.7

Динаміка доходів ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 рр., тис. грн.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019	
						+,-	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	24761,5	15167,2	24936,9	6411,2	18186,9	-6574,6	73,45
Інші операційні доходи	96,3	108,9	31,9	10,5	-	-96,3	-
Інші доходи	154,6	49,5	11,3	226,3	502,2	+347,6	324,84
Разом	25012,4	15325,6	24980,1	6648	18689,1	-6323,3	74,72

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

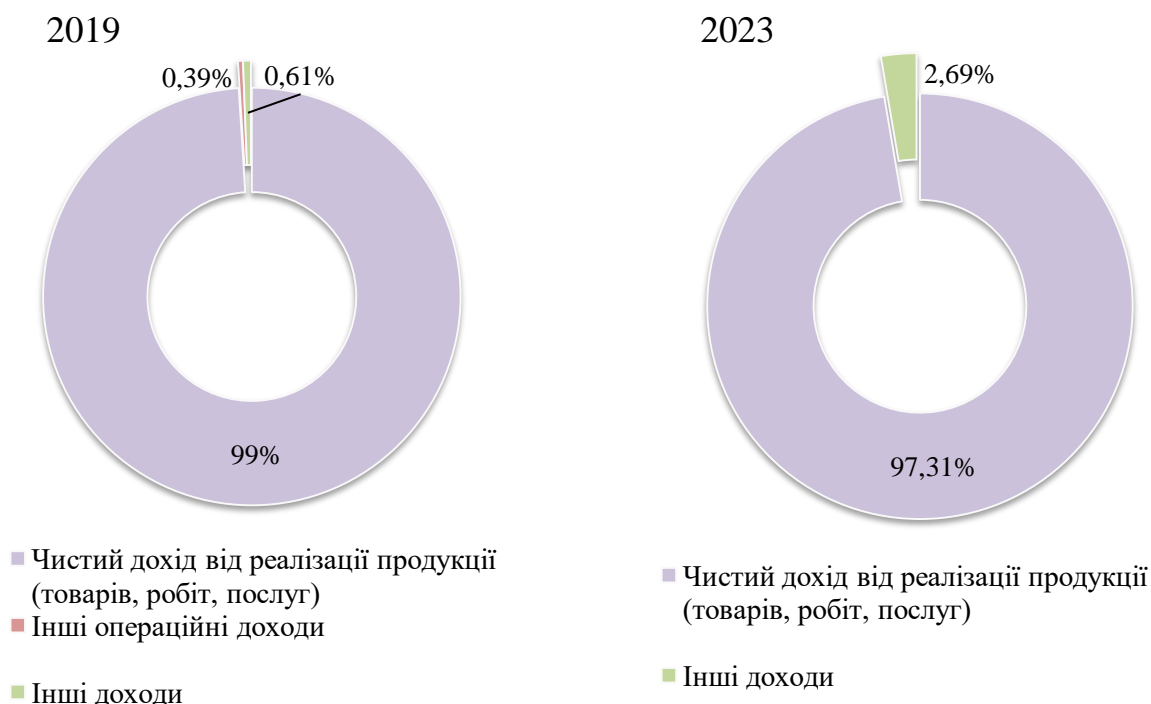

Рис. 2.2. Структура доходів ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» у 2019 та 2023 рр.

Джерело: складено автором за даними табл. 2.7.

Основну частину доходів займає чистий дохід від реалізації у 2019 році (99%) та 2023 році (97,31%). Інші операційні доходи мають тенденцію зменшення, з 96,3 тис. грн. до нуля. Також можна побачити коливання іншого доходу протягом кожного року (табл. 2.7), у 2019 році – 0,61%, а у 2023 році склало 2,69% (рис.2.2).

Другим фактором, який визначає чистий прибуток є витрати підприємства. Проаналізуємо динаміку витрат за даними таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка витрат ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 рр., тис. грн.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019	
						+,-	%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	8782,0	5979,6	10312,5	3539,9	11789,3	+3007,3	134,24
Інші операційні витрати	11441,1	8417,1	11643,8	2335,9	2414,6	-9026,5	21,10
Разом	20223,1	14396,7	21956,3	5875,8	14203,9	-6019,2	70,24

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Собівартість реалізованих товарів у 2023 році зросла на 34,24%, ніж у 2019 році, такі зміни відбулися через збільшення вартості товару у зв'язку з підвищенням рівня інфляції та не є задовільним. Так як темп зростання собівартості, перевищує темп зміни чистого доходу, який знизився на 26,55% за аналогічний період. Інші операційні витрати зменшились у 2023 році на 9026,5 тис. грн., порівняно з 2019 роком.

Розрахуємо коефіцієнти оцінки управління операційними витратами на підприємстві у таблиці 2.9.

Отже, можемо побачити, що коефіцієнт питомої собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) у 2019 році склав 0,35 п., а у 2023 році – 0,65 п. Коефіцієнт питомих інших витрат у 2019 році з 0,46 п. знизився у 2023 році до 0,13 п.

Таблиця 2.9

Коефіцієнти впливу питомих операційних витрат на чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019 (+,-)
Коефіцієнт загальних операційних витрат на 1 грн. чистого доходу	0,82	0,95	0,88	0,92	0,78	-0,04
Коефіцієнт питомої собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0,35	0,39	0,41	0,55	0,65	+0,3
Коефіцієнт питомих інших операційних витрат	0,46	0,55	0,47	0,36	0,13	-0,33

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

На основі даних таблиці 2.9 побудуємо рисунок 2.3. Коефіцієнт загальних операційних витрат протягом аналізованого періоду суттєво не змінювався. У 2023 році цей показник зменшився на 0,04 в.п., порівняно з 2019 роком. Коефіцієнт питомої собівартості збільшився у 2023 році на 0,3 в.п., ніж у 2019 році. Коефіцієнт питомих інших операційних витрат зменшився у 2023 році на 0,3 в.п., ніж у 2019 році.

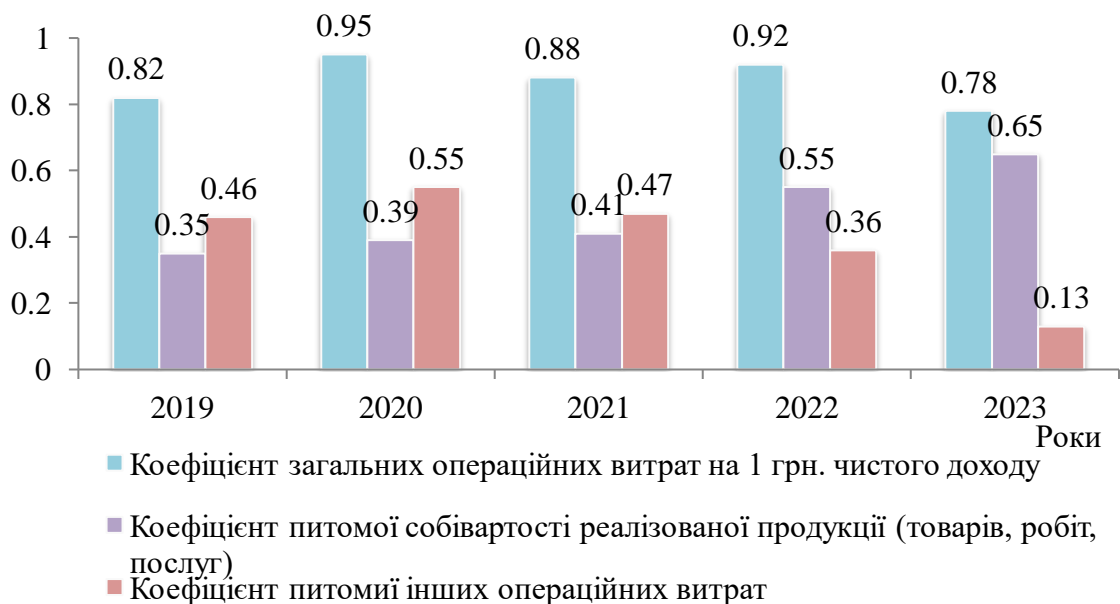

Рис.2.3. Динаміка коефіцієнтів оцінки управління операційними витратами ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 рр.

Джерело: складено автором за даними табл. 2.9

Після аналізу доходів та витрат перейдемо до аналізу звіту про фінансові результати, щоб отримати повну картину діяльності підприємства, який відображено у таблиці 2.10. У 2019 році сума фінансового результату від операційної діяльності становила 96,3 тис. грн., а у 2023 році не було.

Прибуток до оподаткування складає 807,3 тис. грн., а у 2019 році – 862,1 тис. грн. Показник податку на прибуток має коливання, тому що він залежить від показника фінансового результату до оподаткування. У результаті підприємство сформуло позитивний чистий фінансовий результат, який у 2023 році становить 3677,9 тис. грн., що менше, ніж у 2019 році, який складав 3927,2 тис. грн.

Таблиця 2.10

Динаміка показників звіту про фінансові результати 2019-2023 рр., тис. грн.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019	
						+, -	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарі, робіт, послуг)	24761,5	15167,2	24936,9	6411,2	18186,9	-6574,6	73,45
Інші операційні доходи	96,3	108,9	31,9	10,5	-	-96,3	-
Інші доходи	154,6	49,5	11,3	226,3	502,2	+347,6	324,84
Собівартість реалізованої продукції (товарі, робіт, послуг)	8782,0	5979,6	10312,5	3539,9	11789,3	+3007,3	134,24
Інші операційні витрати	11441,1	8417,1	11643,8	2335,9	2414,6	-9026,5	21,10
Фінансовий результат до оподаткування	4789,3	928,9	3023,8	772,2	4485,2	-304,1	93,65
Податок на прибуток	862,1	167,2	544,3	139,0	807,3	-54,8	93,64
Чистий прибуток (збиток)	3927,2	761,7	2479,5	633,2	3677,9	-249,3	93,65

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Відобразимо на рисунку 2.4 динаміку доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за аналізований період.

Можемо спостерігати перевищення доходів над витратами у кожному році. У 2020 та 2022 роках підприємство все таки мало змогу перекрити витрати, хоча

вони були майже на рівні доходів, що спричинило низькому показнику чистого прибутку.

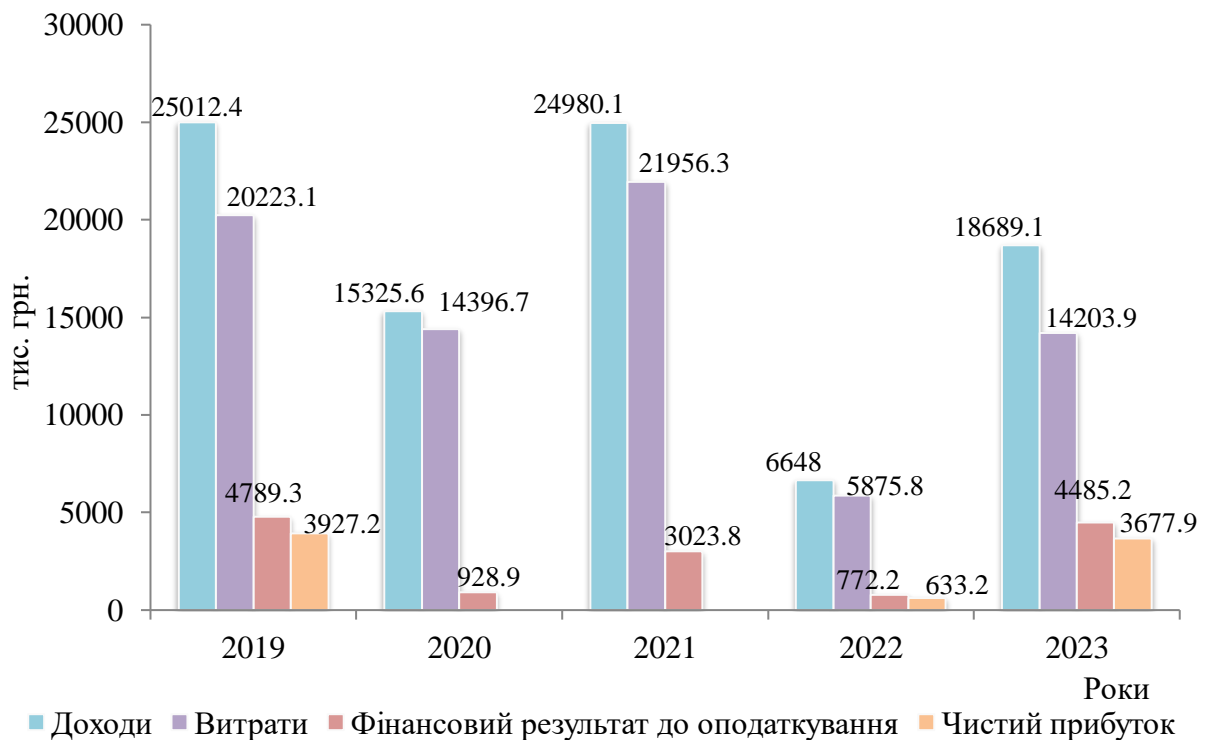

Рис. 2.4. Динаміка доходів, витрат та фінансових результатів
ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» 2019-2023 рр.

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Розрахуємо у таблиці 2.11 показники рентабельності для аналізу ефективності та прибутковості підприємства, які обчислили на основі звіту про фінансові результати.

Таблиця 2.11

Показники рентабельності ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 рр., %

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023/2019 (+,-)
Рентабельність активів	54,38	10,45	31,50	7,48	37,02	-17,36
Рентабельність власного капіталу	70,83	14,09	34,80	9,37	37,52	-33,31
Рентабельність продукції	15,86	5,02	9,94	9,88	20,22	+4,36

Джерело: складено автором на підставі звіту про фінансові результати ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019-2023 роки

Як можемо побачити у таблиці 2.11 та рисунку 2.5, що у 2019 році рентабельність активів склала 54,38%. У 2023 році цей показник зменшився до 37,02%. Показник рентабельності власного капіталу у 2019 році досягнув 70,83%, а у 2023 році – 37,52%. А ось рентабельність продукції у 2023 році становила 20,22%, що на 4,36 в.п. більше ніж у 2019 році.

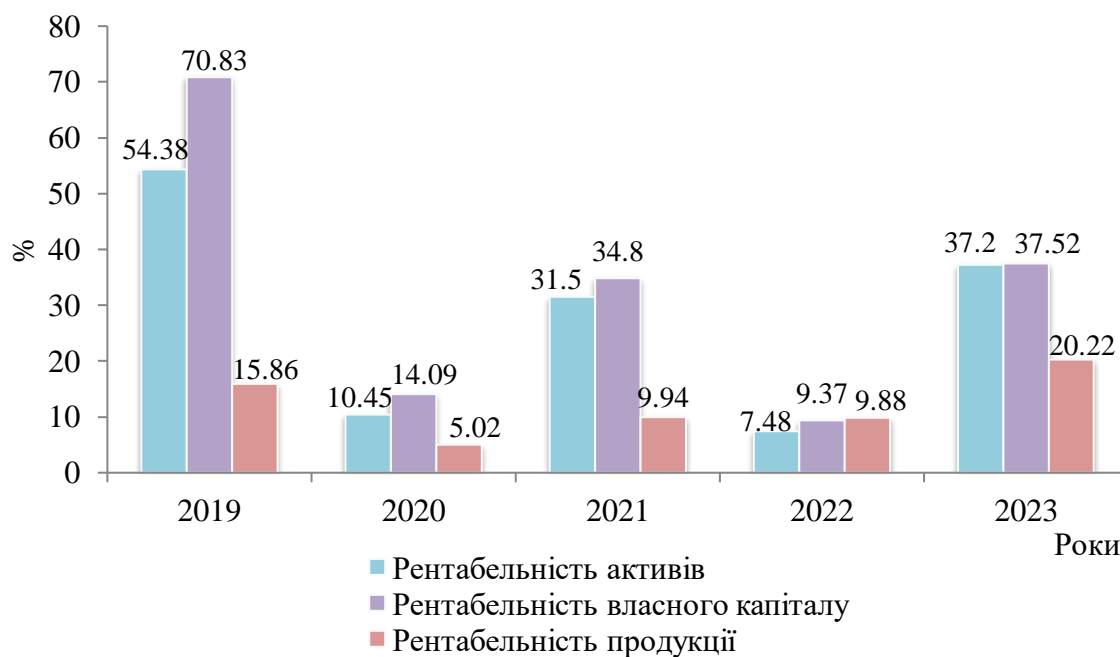

Рис. 2.5. Динаміка показників рентабельності ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»
Джерело: побудовано автором за даними табл. 2.11

Фінансова стійкість підприємства свідчить про його здатність залишатися платоспроможним у довгостроковій перспективі. Стабільна фінансова позиція забезпечує підприємству перевагу у залученні інвестицій, отриманні фінансування та співпраці з постачальниками і клієнтами. Це також знижує ризик неплатоспроможності або банкрутства, зменшуючи вразливість підприємства до раптових змін ринкових умов.

Така динаміка демонструє про відсутність ризику банкрутства, що підтверджує фінансову надійність підприємства та її майбутній потенціал.

2.4. Методика проведення контролю доходів та фінансових результатів

Контроль доходів та фінансових результатів є важливим елементом системи управління підприємством. Цей процес спрямований на забезпечення достовірності облікових даних, дотримання встановлених фінансових стандартів, запобігання фінансовим ризикам та виявлення резервів для підвищення прибутковості.

ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» в першу чергу акцентує увагу на таких завданнях як забезпечення достовірності облікової інформації, контроль виконання планів та виявлення відхилень.

Контроль доходів та фінансових результатів виконується:

- бухгалтером, який веде облік та готує фінансову звітність, і звітує про фінансові результати керівництву;
- фінансовим директором, який займається аналізом та плануванням доходів та фінансових результатів.

Директор підприємства приймає управлінські рішення на основі даних від бухгалтера та фінансового директора.

Контроль доходів на підприємстві (надходження від реалізації товарів, фінансові доходи) має декілька послідовних кроків, які наведені на рис. 2.6. Контроль фінансових результатів (операційний прибуток, чистий прибуток) має свої особливості, що відображено на рис. 2.7

На початку кожного місяця проводиться внутрішній контроль показників ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»:

- порівнюються планові показники доходів підприємства з фактичними за підсумком місяця, а за підсумком кварталу порівнюються фактичні показники з аналогічним періодом попереднього року, використовуючи для цього Звіт про фінансові результати;
- проводиться звірка даних первинних документів з обліковими записами, перевірка відповідностей доходів звітним періодам;

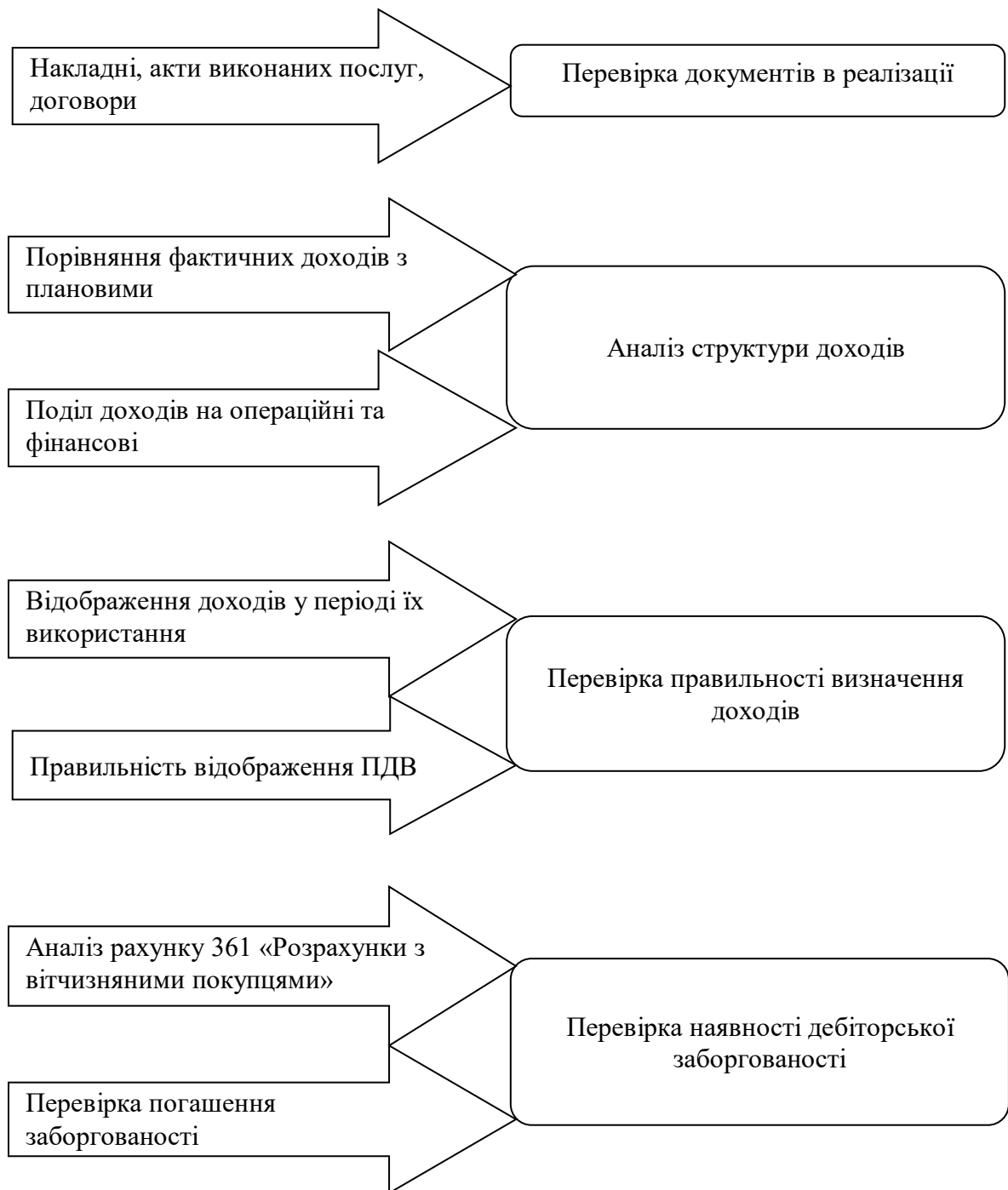

Рис. 2.6. Контроль формування доходів

Джерело: складено на основі [30]

- проводиться оцінка впливу змін у політиці та нормативних актах на доходи та фінансові результати;
- моніторинг дебіторської заборгованості (перевіряється своєчасність надходжень від покупців).

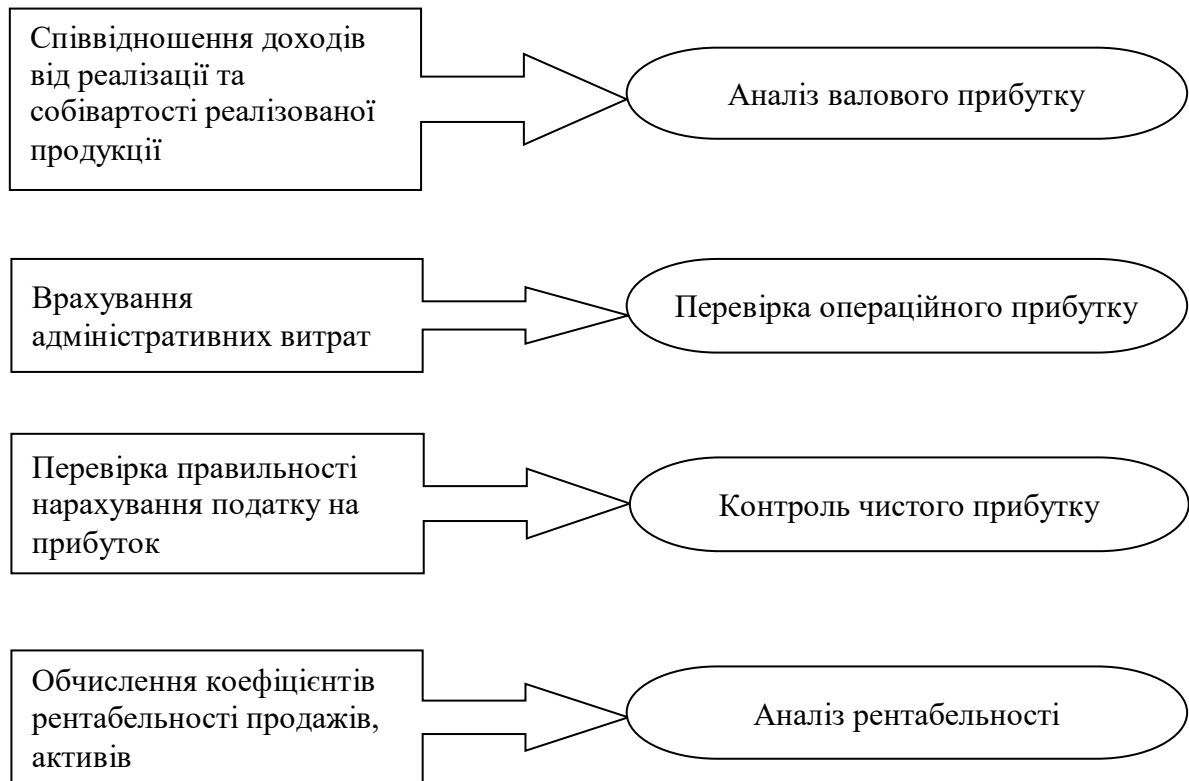

Рис. 2.7. Контроль фінансових результатів

Джерело: складено на основі [1]

На початку другого кварталу 2023 р. на підприємстві був проведений внутрішній контроль доходів і фінансових результатів за підсумком першого кварталу 2023 р. через збиткові показники.

Були вчинені наступні дії для виявлення причин збитків:

- визначені обсяги доходів у Звіті про фінансові результати;
- перевірено зростання дебіторської заборгованості в Балансі;
- проаналізовані витрати, в особливості адміністративні витрати;
- детально проаналізована структура доходів (чи були скасовані замовлення та яке було зниження виручки в окремих місяцях).

Визначено, що причинами збитків стали додаткове преміювання працівників та зниження замовлень від покупців.

Далі були запроваджені наступні заходи для усунення збитків та їх попередження:

- скорочено непродуктивні витрати (відтерміновані премії для працівників на період низького рівня доходів);

- прискорено отримання дебіторської заборгованості (направлено листи покупцям);

- активізовано маркетингові заходи для залучення нових клієнтів.

Результатами впровадження цих заходів стали зменшення ризиків виникнення збитків у майбутньому, підвищення ефективності управлінських рішень, стабілізація фінансового стану підприємства.

Проте були виявлені деякі інші слабкі сторони підприємства:

1. У кризові періоди (карантин, військові дії) наявність єдиного постачальника продукції суттєво вдарило по можливостям підприємства.

2. Обмежений асортимент продукції (лише два товари, постачання одного з яких припинилось більше двох років тому) не дає підприємству можливості розширюватися.

3. Майже не залучаються нові покупці, весь дохід підприємства тримається на 2-3 постійних покупцях.

4. Відсутність сайту та реклами в сучасних реаліях значно знижує можливість знаходити нових покупців.

5. Майже весь прибуток перераховується на дивіденди учаснику, що унеможливує створення «фінансової подушки» для підприємства у місяці, коли дохід майже дорівнює нулю.

6. Податкові накладні, декларації, фінансова звітність в спеціалізованих програмах (М.Е.ДОС) вводиться вручну через застаріле програмне забезпечення 1С: Підприємство 7.7, яке більше не підтримується в Україні і не має синхронізації з подібними програмами.

7. За всю діяльність підприємства не було проведено жодного незалежного аудиту, що підвищує ризик допущення помилок в фінансовій звітності.

Тому важливо пам'ятати, що своєчасний і повний контроль доходів та фінансових результатів є невід'ємною частиною завдання підприємства. Це попередить або виявить недоліки обліку та відображення результатів у фінансовій звітності, а своєчасність усунення відхилень допоможе покращити діяльність підприємства.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

3.1. Удосконалення обліку і контролю фінансових результатів за допомогою сучасних інформаційних технологій

С кожним роком роль інформаційних технологій зростає у сучасній ринковій економіці, що впливає на всі аспекти діяльності підприємств, зокрема на бухгалтерський облік. Підходи до створення, зберігання, передачі облікової інформації суттєво змінюються в контексті цифровізації економічних процесів. Від інтеграції інформаційних систем, їхньої сумісності, взаємодії, захисту конфіденційності й цілісності фінансових блоків даних, від великої кількості кіберзагроз залежить успішне впровадження інформаційних технологій в облікову сферу.

Бухгалтерський облік, зокрема облік фінансовий результатів, є основним джерелом інформації для справедливої оцінки і аналізу діяльності підприємства, що допомагає керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення. Умови мінливого зовнішнього середовища та невизначеної ринкової поведінки учасників провокують зростання питомої ваги інформації, що вимагає оперативної обробки. Тому з'являється необхідність створювати сучасні облікові системи, які здатні задовольнити зростаючий користувацький запит. Інформація, згенерована в бухгалтерському обліку, повинна охоплювати всі ланки діяльності підприємства: технічні, технологічні та економічні особливості виробничих процесів, а також перспективи його розвитку.

Щоб зберегти свою актуальність в сучасну цифрову епоху, інструментарій бухгалтерського обліку має адаптуватися до нових реалій. Бухгалтерський облік виконує функцію важливого елемента системи отримання, передачі, обробки економічної інформації. В іншому випадку його замінять мультифункціональні

цифрові інформаційні системи, що доволі швидко розвиваються й розширюють сфери свого застосування.

Сучасний облік повинен забезпечити не тільки формування фінансової звітності, а й створити базу для системи управління й контролю. Застосування цифрових технологій трансформує облікову методологію, створюючи умови для інтеграції з інноваційними підходами. Бухгалтерський облік у сучасних умовах має відповідати потребам бізнесу, забезпечуючи стратегічну підтримку прийняття рішень у цифрову епоху.

Контроль фінансових результатів на підприємстві ґрунтується на використанні різних методів, процедур і форм. Він зосереджується на перевірці бухгалтерського обліку, забезпечуючи своєчасність записів про здійснені господарські операції та правильність їх відображення на рахунках обліку. Це забезпечує контроль за всіма цими господарськими операціями, сутність яких відображається в документації, а згодом – у звітності.

Система організації бухгалтерського обліку та контролю є єдиним механізмом, що складається з певних методів і способів. Вона охоплює весь процес контрольних операцій, включаючи створення інформаційної бази, виконання підсумкових процедур і формулювання висновків на основі отриманих результатів.

Контроль має здатність виявити реальні проблеми, які впливають на фінансові результати та забезпечити дотримання вимог щодо прозорості звітності підприємства. Щоб унеможливити допущення більшості помилок особами, відповідальними за ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, потрібно забезпечити чітке визначення посадових обов'язків таких працівників. Далі потрібно забезпечити якісне і об'єктивне проведення інвентаризації на підприємстві для перевірки доходів і джерел їх формування. Ретельно перевіряти дотримання вимог щодо документації, яка підтверджує ці джерела доходів.

За допомогою контролю власник підприємства (учасник) отримує достовірну інформацію про стан підприємства, наявність відхилень та встановити

винних в цьому, щоб мати змогу усунути негативні наслідки та не допустити їх у майбутніх операціях.

Задля своєчасного отримання даної інформації на підприємстві потрібно забезпечити удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт.

Інформаційні технології у сфері бухгалтерського обліку в Україні мають свою історію розвитку, яка охоплює кілька десятків років та має свої особливості, умови і специфіку внутрішнього обліку. Близько 20 років тому в Україні тільки починав розвиватися ринок бухгалтерських програм. У 2010-х роках почався стрімкий розвиток інтернет-технологій та зросла потреба в мобільному та віддаленому доступі, бухгалтерські програми почали переходити до онлайн-формату або використовувати хмарні технології. Це дозволило користувачам програмних продуктів працювати з будь-якого пристрою та з будь-якого місця, що підвищило зручність ведення бухгалтерського обліку. А вже за останні кілька років в Україні спостерігається підвищений інтерес до використання штучного інтелекту в бухгалтерському обліку. Впровадження нової технології допомагає автоматизувати аналіз фінансових даних, поліпшувати систему прогнозування та вводити безліч інших інноваційних рішень для підвищення ефективності ведення бухгалтерського обліку (рис. 3.1).

Впровадження новітніх інформаційних технологій в бухгалтерський облік дає можливість сучасним підприємствам досягнути високого рівня конкурентоспроможності. Технології автоматизують багато процесів, на що раніше витрачалась значна кількість часу та зусиль.

Для удосконалення автоматизації бухгалтерського обліку, а саме для обліку і контролю фінансових результатів, на сьогоднішній день існують декілька програмних комплексів.

Один з них Business Automation Software (BAS) – це комплекс програмних рішень, для використання в автоматизації процесів підприємства. BAS може спростити та оптимізувати роботу підприємства за різними напрямками: фінанси, бухгалтерський облік, управління складом, виробництвом, продажами та персоналом. Програма складається з окремих модулів, кожен з яких відповідає за

різні напрямки діяльності, що в свою чергу допомагає підприємству вибрати лише необхідні компоненти. Використання системи BAS дозволяє автоматизувати облік доходів і фінансових результатів. Також завдяки налаштуванням платформа легко адаптується під специфічні потреби підприємства. BAS забезпечує синхронізацію з банківськими системами та іншими програмними продуктами для подання податкової звітності, такими як My Electronic Document (M.E.DOC).

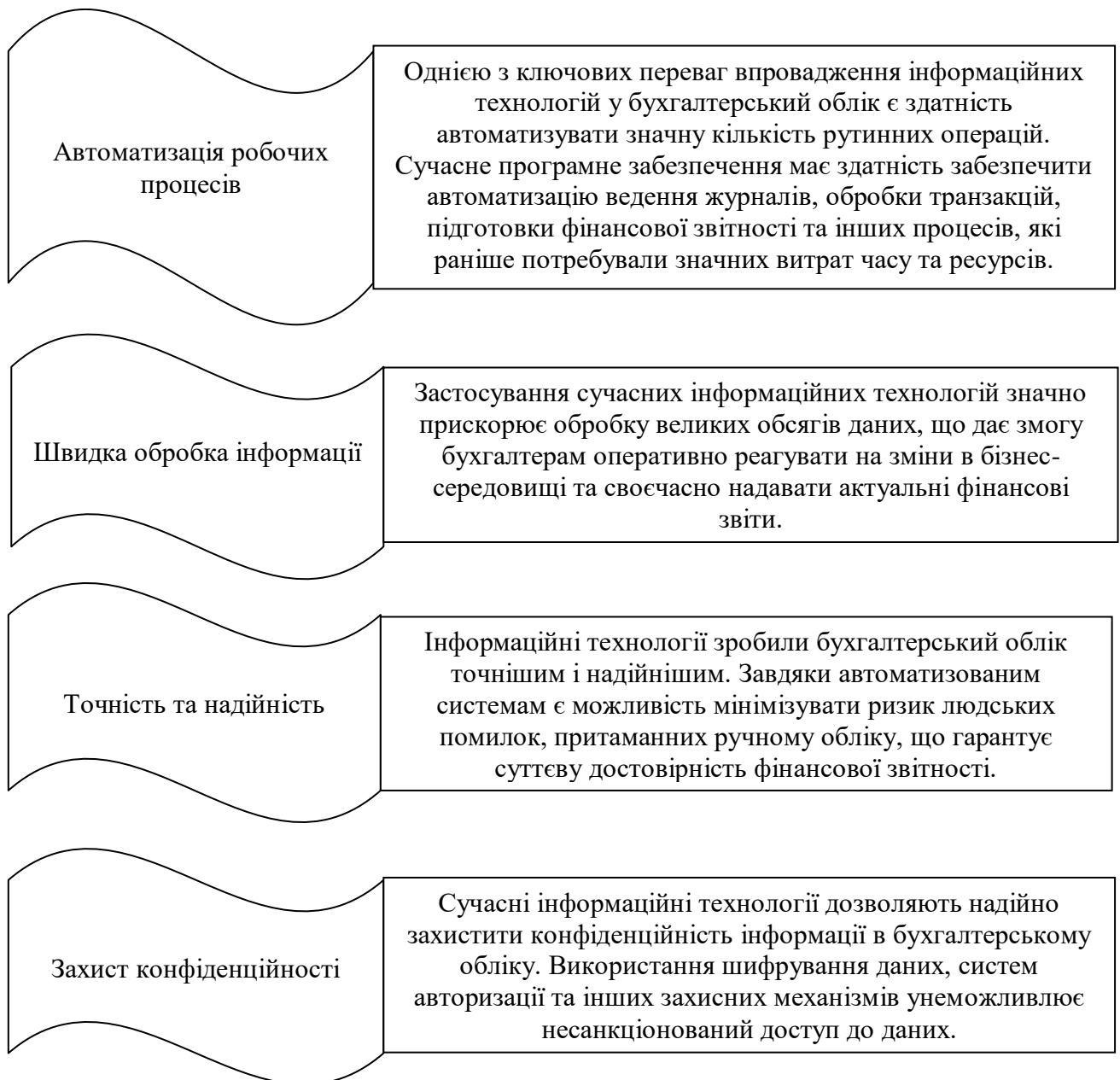

Рис. 3.1. Ключові аспекти інтеграції сучасних інформаційних технологій в облік

Джерело: побудовано автором на основі [32]

BAS має декілька функціональних рішень для передачі бухгалтерської бази з інших бухгалтерських програм, наприклад з 1С: Підприємство 7.7, яка вже не підтримується в Україні. Тому вибір даного програмного забезпечення буде ідеальним рішенням для ТОВ «ФІРМА «АВТАРК», яке все ще веде бухгалтерський облік на базі 1С: Підприємство 7.7.

До того ж BAS часто сприймають як еволюцію програми 1С, але вже адаптовану до сучасних умов і вимог українського законодавства. Основні відмінності – це оновлена архітектура, розширення функціональних можливостей і підтримка регуляторних локальних вимог.

Завдяки можливості синхронізації з М.Е.ДОС не потрібно буде вручну рахувати і вносити дані в фінансову звітність та податкові декларації. За допомогою програмних обробок можна автоматично формувати звітність у BAS, а потім передавати в М.Е.ДОС. Це одна з переваг перед 1С: Підприємство 7.7, тому як більше не потрібно буде вручну вводити показники у звітність, що зменшить ризик помилок та зменшить витрату часу (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Основні можливості BAS для обліку фінансових результатів

Ключові аспекти	Можливості програмного забезпечення
Гнучкість налаштувань	Налаштування облікової політики згідно специфіки підприємства.
Автоматизація операцій з обліку	Формування проводок під будь-яку господарську операцію автоматично на основі первинних документів. Автоматичний розрахунок фінансових результатів.
Формування звітності	Аналіз фінансових результатів за періодами. Формування фінансових звітів.
Контроль за рухом доходів і витрат	Можливість моніторингу виконання бюджетів. Відстеження відхилень між плановими і фактичними показниками.
Податковий облік	Автоматичне обчислення податкових зобов'язань. Відображення доходів і витрат згідно вимог податкового законодавства.
Інтеграція з іншими системами	Імпорт та експорт даних, інтеграція з банківськими системами, сервісами електронного документообігу, податковими системами.
Аналітика та прогнозування	Побудова діаграм графіків і звітів для аналізу фінансових результатів. Прогнозування фінансових показників на основі наявних даних.

Джерело: складено на основі [36]

Також є можливість автоматичної передачі рахунків, накладних, актів виконаних робіт в М.Е.ДОС для подальшого електронного підпису та відправки

контрагентам. В 1С: Підприємство 7.7 така функція відсутня і доводиться друкувати документи на папері і надсилати контрагентам поштою, що призводить до збільшення часу на погодження документів контрагентами, і хвилинна процедура розтягується на місяці, також виникає ризик втрати документів на пошті через людський фактор.

При зміні у фінансовій звітності програма BAS автоматично синхронізує ці зміни між системами, що забезпечує актуальність даних на обох платформах. 1С: Підприємство 7.7 не підтримує автоматичне оновлення даних у М.Е.ДОС, що може призвести до помилок через невідповідність інформації.

BAS через М.Е.ДОС дозволяє автоматизувати використання електронних підписів для підтвердження документів, на відміну від 1С: Підприємство 7.7, де така функція відсутня і доводиться перемикатися між системами.

Знову ж таки, BAS регулярно оновлюється для відповідності чинному законодавству України, включаючи податкові та фінансові зміни, і синхронізується з М.Е.ДОС автоматично. Одночасно з тим 1С: Підприємство 7.7 є застарілою системою, яка не оновлюється для нових регуляторних вимог, що ускладнює її використання.

Синхронізація BAS з банківськими системами дозволяє автоматизувати обмін фінансовими даними між підприємством і банком, що значно підвищує ефективність управління фінансовими потоками. Синхронізація дозволяє автоматично завантажувати виписки з банківських рахунків у систему BAS. Це спрощує облік платежів і знижує ризик помилок, так як наразі бухгалтер підприємства вручну вводить дані з банківських виписок в систему 1С: Підприємство 7.7. Також всі платежі створюються в банківській системі. В свою чергу платіжні документи, створені в BAS, можна автоматично передавати в банк для виконання, що значно прискорює процес оплати. Інтеграція дозволяє налаштувати автоматичне виконання регулярних платежів, наприклад, оплати податків або рахунків постачальників. Дані про залишки на банківських рахунках можуть автоматично оновлюватися в BAS, тим самим забезпечуючи актуальною інформацією користувачів для ефективного фінансового управління. Система

автоматично звіряє інформацію з банківських виписок з даними в BAS, що дозволяє оперативно виявляти розбіжності. Тож синхронізація BAS з системою банку дає миттєвий доступ до актуальних фінансових даних, полегшує управління грошовими потоками завдяки прозорості та автоматизації процесів, знижує ймовірність помилок, спричинених людським фактором, зменшує ручну роботу, забезпечує безпеку даних, що мінімізує ризик несанкціонованого доступу.

Також існують інші зручні програми для бухгалтерського обліку:

1. MASTER: Бухгалтерія – програмне забезпечення, яке має широкий спектр функцій, включаючи облік доходів і витрат, формування фінансової та податкової звітності, аналіз фінансових показників, а також інтеграцію з іншими програмними продуктами. Ця програма відома своєю зручністю у використанні та надійністю для ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

2. Програма «Діловод» – це програма для автоматизації бухгалтерського та управлінського обліку на підприємствах. Надає різні можливості для ведення не тільки фінансового, але і кадрового обліку, контроль за запасами. Має прості та гнучкі налаштування.

3. Програма «Дебет-Плюс» – це інтегрована система для автоматизації обліку на підприємствах різної форми власності.

До міжнародних програмних забезпечень належать такі системи як Microsoft Dynamics, SAP, Oracle, які більш орієнтовані на автоматизацію складних бізнес-процесів.

Для аналізу даних і візуалізації фінансових результатів у вигляді діаграм, звітів і графіків доречно використовувати інструменти бізнес-аналітики – спеціалізовані програми, такі як, наприклад, Power BI, Tableau.

Power BI має інтуїтивно зрозумілий інтерфейс та підтримує велику кількість готових шаблонів для створення звітів. Підтримує можливість отримання даних з різних джерел.

Tableau пропонує широкий вибір графіків і діаграм, підходить для великих корпорацій і складних аналітичних задач.

Великого прогресу в автоматизації бухгалтерського обліку надали хмарні технології. Це інноваційні рішення, які дають можливість зберігати, обробляти та обмінюватися бухгалтерською інформацією через Інтернет. Хмарні сховища дозволяють отримати доступ до необхідних даних з будь-якого місця та пристрою. Для ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» це б підвищило ефективність роботи, знизило витрати на електронне адміністрування та забезпечило б безпеку зберігання бухгалтерських даних.

Серед найпоширеніших хмарних технологій в Україні можна зустріти: iFin, Taxer, MyBook, Бухгалтерія Онлайн.

iFin – це онлайн платформа для автоматизації бухгалтерського обліку та податкової звітності. Призначена для малого та середнього бізнесу. Має можливості формування та подання податкової звітності, створення та реєстрація податкових накладних, генерації рахунків, накладних та актів виконаних робіт. Надає можливість роботи з декількома підприємствами, інтеграції з електронним підписом для подання звітності. Регулярно оновлюється відповідно до змін у законодавстві. Із недоліків – може бути складна для новачків в бухгалтерії та не завжди підтримувати складні форми звітності.

Taxer – це онлайн-сервіс для ведення обліку ФОП і автоматизації податкової звітності. Програма орієнтована на підприємців усіх груп, які працюють із податковими органами України.

MyBook – це бухгалтерська програма для малого бізнесу та самозайнятих осіб. Надає рішення для автоматизації обліку та фінансового управління. Орієнтована на спрощений підхід до ведення бухгалтерії. Тому має обмежений функціонал для складних операцій.

Бухгалтерія Онлайн – це веб-платформа для ведення бухгалтерського обліку та податкової звітності в Україні. Підходить для малого та середнього бізнесу, підприємців і бухгалтерів. Універсальна для різних видів бізнесу, проте потребує постійного доступу до мережі Інтернет.

До міжнародних хмарних технологій відносять: Google Cloud, AWS, Microsoft Azure.

Хмарні технології дають можливість вільно переміщувати інформацію між програмами. Відображення руху активів у вигляді транзакцій значно спрощує доступ до фінансової та управлінської інформації в режимі реального часу. Використання транзакцій для розрахунків з покупцями і постачальниками дає можливість автоматично формувати та списувати дебіторську і кредиторську заборгованості без нагальної потреби постійного підтвердження операцій. Це забезпечує системність і ефективність управлінського процесу, сприяє цілісності цифрової архітектури підприємства та вдосконаленню бізнес-процесів.

Такий підхід до того ж ефективно запобігає шахрайству, дозволяє відстежувати діяльність організації та робить облік максимально прозорим. Завдяки оцифруванню всіх угод і транзакцій, виявлення спроб ухилення від сплати податків стає набагато простішим. Оцифровані дані стають недоступними для тіньових схем, оскільки вся інформація зберігається в захищеній мережі та відображається на спеціальних платформах.

Виключення таких негативних факторів, як корупційні схеми, непідтвержені витрати та розтрата, сприятиме підвищенню прозорості управління, зміцненню фінансової дисципліни та створенню довіри до діяльності підприємства.

Слід зазначити, що важливим аспектом ефективного управління в сучасному бізнесі є впровадження додаткового захисту даних бухгалтерської системи. Це потрібно задля забезпечення цілісності та конфіденційності фінансової інформації, яка є дуже важливою для забезпечення надійності підприємства перед партнерами, покупцями та інвесторами.

Забезпечення конфіденційності та цілісності бухгалтерських даних включає впровадження різних додаткових технічних і організаційних заходів, що спрямовані на запобігання несанкціонованому проникненню в базу даних, захист цілісності інформації та уникнення її знищення або пошкодження. До таких заходів відносять шифрування конфіденційних даних, встановлення додаткових суворих правил доступу до систем і баз даних, регулярне створення резервних копій для захисту і збереження інформації, а також використання

спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення та усунення потенційних кіберзагроз.

Окрім технічних рішень, важливою частиною захисту даних є підготовка персоналу та впровадження внутрішніх правил безпеки, що визначають правила роботи з інформацією. Це передбачає навчання співробітників з питань безпеки даних, проведення аудитів з інформаційної безпеки, а також постійне оновлення процедур у відповідь на появу нових загроз і технологічних змін.

Перехід з 1С на BAS, робота у хмарному середовищі дозволить ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» не лише зекономити час, зменшити кількість можливих помилок при ручному введенні звітності, отримати можливість доступу до бухгалтерської бази з будь-якого пристрою з будь-якої точки світу, а і збереже дані підприємства від можливої втрати через військові дії в країні, або зламу чи шахрайських дій.

Ще одним можливим рішенням для удосконалення обліку є використання блокчейн-технології в бухгалтерії. Це розподілена, децентралізована технологія для зберігання та обробки даних, яка дозволяє зберігати облікову інформацію на численних комп'ютерах в мережі. Це забезпечить високий рівень безпеки, прозорості і незмінності даних. Оскільки кожен блок містить посилання на попередній, змінити вже внесену інформацію без згоди більшості учасників мережі неможливо. Блокчейн дозволяє автоматизувати багато бухгалтерських операцій, таких як облік платежів, а також скоротити час на перевірку і звітність. Усі учасники мережі мають доступ до ідентичної інформації, що дозволяє здійснювати перевірки і контролювати фінансові потоки в реальному часі. Завдяки незмінності записів в криптографічному захисту даних блокчейн зменшує можливість підробки фінансових документів і зловживань. Блокчейн дозволяє усунути посередників, таких як банки або аудиторські компанії, що зменшує витрати на здійснення фінансових операцій та перевірок.

На базі блокчейн-технології можна використати розумні контракти – це програмний код, що автоматично виконує умови угоди, закладені в ньому. Наприклад, переказ коштів за надані послуги чи товари в автоматичному режимі

зменшує необхідність ручного втручання бухгалтерії. Усі учасники угоди мають доступ до однакової інформації без ризику маніпуляцій.

Блокчейн-технології мають значний потенціал для трансформації бухгалтерії. Вони дозволяють значно покращити ефективність, прозорість та безпеку фінансових операцій. Використання цих технологій дає можливість автоматизувати облік, зменшити витрати, скоротити ризики шахрайства та спростити аудит, що, в свою чергу, сприяє оптимізації фінансових процесів на підприємстві.

Можна виділити основні переваги впровадження сучасних інформаційних технологій у бухгалтерський облік підприємства:

- точність і прозорість даних, що досягається мінімізацією помилок та шахрайства завдяки автоматизації і детальному контролю;
- економія часу та ресурсів через можливості системи обробляти великі обсяги даних швидше, ніж людина;
- оперативність прийняття рішень, тобто можливість отримувати аналітику та прогнози в режимі реального часу;
- гнучкість системи легко адаптуватися до змін законодавства;
- підвищення конкурентоспроможності, що стає можливим завдяки точному управлінню фінансами та оперативному контролю за результатами, і як наслідок підприємство отримує переваги на ринку.

У підсумку, впровадження сучасних інформаційних технологій значно підвищує якість обліку і контролю фінансових результатів, сприяючи прийняттю ефективних управлінських рішень.

3.2. Пропозиції щодо поліпшення фінансового стану підприємства

Фінансовий стан підприємства – це комплексна характеристика діяльності за певний період, яка оцінюється за різними показниками. Вона відображає рівень забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, ефективність їх використання, наявність власних оборотних коштів для своєчасного виконання

зобов'язань і здатність до ефективного ведення господарської діяльності в перспективі.

Фінансова діяльність підприємства відображає у вартісному вимірі загальні напрями його діяльності, зокрема ефективність управління фінансовими ресурсами. Ключовими показниками ефективної фінансової діяльності буде прибутковість, оптимальне використання основних і оборотних засобів, забезпеченість власними фінансовими ресурсами, платоспроможність і ліквідність.

Фінансовий результат у вигляді прибутку є основною метою функціонування підприємства на ринку та одним із найважливіших показників, який характеризує ефективність його діяльності. Дані про фінансовий результат відображаються у фінансовій звітності підприємства, яка є відкритим джерелом інформації для оцінки його ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості. Також ця інформація слугує ключовим джерелом для потенційних партнерів.

Одним із способів збільшення фінансового результату підприємства, а отже і прибутку, є збільшення виручки від реалізації продукції. Тому щоб досягнути цього треба працювати одразу в декількох напрямках (рис. 3.2).

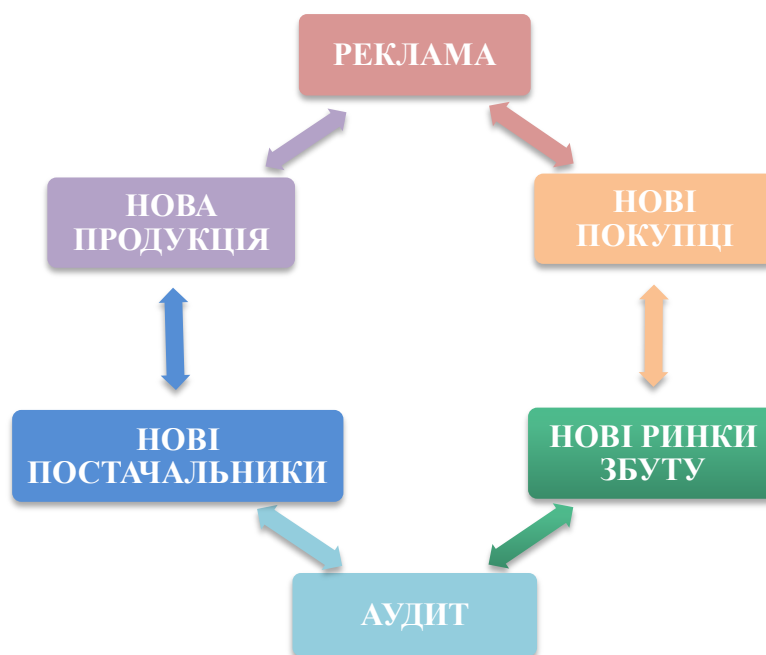

Рис. 3.2. Ключові показники для покращення фінансового стану підприємства

Джерело: авторська розробка

Підприємству слід в першу чергу проаналізувати ринок і знайти ще постачальників продукції, щоб у разі виникнення форс-мажорних обставин у його основного постачальника, не залишитися без продукції. Потрібно вивчити конкурентів і дослідити, звідки вони отримують продукцію. Але не слід забувати про основні вимоги до потенційних постачальників, серед яких можуть бути ціна, якість товару, терміни доставки, наявність сертифікації. Знайти постачальників у своїй галузі допоможуть веб-сайти або бази даних. Також можна доєднатися до регіональної торгівельної палати або асоціації бізнесу. Ще одним варіантом для пошуку можуть бути виставки і ярмарки. Слід відвідувати події, присвячені галузі підприємства, де можуть бути присутні потенційні постачальники. Не виключена можливість знайти партнерів на конференціях і семінарах. Спілкування з учасниками допоможе отримати корисні контакти і встановити нові зв'язки.

Далі можна надіслати запити потенційним постачальникам через електронну пошту, надаючи чіткий опис вимог. На крайній випадок, якщо у підприємства немає ресурсів для самостійного пошуку постачальників, можна залучити професійних агентів або консалтингові компанії, які допоможуть з цим.

Не забувати досліджувати репутацію потенційних постачальників через відгуки або рекомендації від їх партнерів. Можна розпочати співпрацю з невеликих партій продукції, щоб оцінити якість, дотримання строків доставки тощо. І далі працювати над довгостроковими партнерськими відносинами для зниження ризиків. Все це допоможе зменшити залежність від одного постачальника та диверсифікувати постачання.

Залучення нових постачальників допоможе поліпшити ситуацію з обмеженим асортиментом продукції. На даний момент підприємство продає лише доломіт для скляної промисловості, а поставка вапняку припинилась декілька років тому. Нові постачальники можуть відкрити доступ до нових родовищ і допомогти насамперед відновити постачання вапняку, бо висока вірогідність, що постійні покупці відновлять замовлення на цю продукцію.

Крім цього потрібно досліджувати далі ринок, вивчати попит на будівельні матеріали, мінеральну продукцію. Визначитися, які товари можуть бути логічним

доповненням до доломіту. Це може бути вапняковий щебінь, мармурова крихта, вогнетривкі матеріали. Не зайвим буде дослідити нові галузі, де можна використовувати наявну продукцію, наприклад, в хімічній промисловості або сільському господарстві.

Для того, щоб домінувати над конкурентами, слід не забувати про інвестиції в інновації. Спробувати впровадити сучасні методи обробки або переробки продукції для підвищення вартості продукції. Вводити додаткові заходи для збереження якості продукції в зимові місяці, бо саме в цей період через велику кількість опадів і зниження якості, знижується і попит на продукцію, і як результат в зимові місяці спостерігається найнижчий рівень доходу.

Розширення асортименту допоможе знайти нових покупців, розширити ринок збуту і почати продажі в інших галузях (металургія, хімія, дорожнє будівництво). Варто запропонувати свою продукцію іншим регіонам, де попит на продукцію підприємства є високим. Також можна вийти на зовнішньоекономічну торгівлю в сусідні країни, з якими є залізничне або автомобільне сполучення. Дослідити законодавство України і можливих країн-партнерів для виходу на зовнішньоекономічну діяльність, розібратися в нюансах бухгалтерського і податкового обліку для цього напрямку діяльності. Тому що доступ до закордонних ринків відкриє можливість реалізувати більші обсяги продукції, що сприятиме зростанню прибутку. До того ж на деяких іноземних ринках вартість доломіту та вапняку може бути значно вищою, ніж на внутрішньому ринку. На закордонних ринках може бути менше конкурентів, що дає можливість зайняти вигідну нішу. А територіальне розташування України забезпечує логістичну перевагу для експорту в країни ЄС. Вихід на зовнішні ринки може привернути увагу іноземних інвесторів. Не слід забувати, що присутність на міжнародному ринку може значно підвищити репутацію підприємства та його статус в галузі. Україна має доступ до морських портів, що спрощує експорт продукції великими партіями і відкриває можливість використання ще одного способу транспортування.

Але насамперед слід приділити увагу автомобільним перевозкам, щоб не залежати від залізниці. Знайти перевізників, які за оптимальною ціною займаються доставкою товару. До того ж автомобільний транспорт дає більше можливостей і шляхів збуту, ніж залізничний. На сьогоднішній день залишаються промислові підприємства, особливо в віддалених регіонах, які не мають поряд залізничних сполучень і єдина можливість отримувати товар для них – автомобільний транспорт. А для покращення логістики слід розглянути можливість комбінування залізничного і автомобільного транспорту.

На відміну від залізничного транспорту, автомобілі можуть обирати найбільш прямі та швидкі маршрути, що зменшує загальний час транспортування. Автомобільний транспорт ідеально підходить для доставки невеликих партій товару, що є економічно недоцільним для залізничного перевезення. Також з'явиться можливість здійснювати регулярні поставки невеликими обсягами для задоволення потреб клієнтів.

У разі затримок на залізничному транспорті (ремонт вагонів, колій, завантаженість станцій) автомобільна доставка забезпечить альтернативу для безперебійного постачання. А для коротких дистанцій автомобільний транспорт взагалі може виявитися більш економічно вигідним порівняно із залізничним.

Ще один спосіб залучити нових покупців – це вкластися в маркетинг. За можливості розробити свій сайт, де детально розповісти про можливості підприємства, його репутацію, викласти фотографії продукції, сертифікати якості на цю продукцію, розповісти про найбільших партнерів, з якими співпрацює підприємство для підняття престижу, поділитися історіями співпраці чи реалізованими проектами. Обов'язково додати пошукові запити на сайти, такі як «купити доломіт», «доломіт для скляної промисловості», «вапняк для будівництва». Використати контекстну рекламу в Google, соціальних мережах, де публікувати фотографії продукції та кейси застосування. Зробити професійні відео, на яких зняти процес видобутку або обробки продукції, її застосування в різних проектах. Створити інтерактивні моделі використання продукції в будівництві чи виробництві.

Також слід рекламувати продукцію в галузевих журналах, присвячених скляній промисловості, будівництву, хімії чи сільському господарству. Написати статті про переваги використання доломіту та вапняку, приклади успішних проектів із їх застосуванням. Проводити онлайн-презентації про специфіку використання продукції для різних галузей. Розсилати новини про нові види продукції або акції та знижки через електронну пошту. Рекламувати продукцію в місцевих газетах, на радіо чи телебаченні.

Можна на обмежений період запропонувати пільгові ціни для покупців, які купують продукцію великими партіями. Спочатку це може не приносити великих доходів, проте далі такі оптові закупки можуть збільшитися вже у не акційні періоди.

Важливо приділити увагу тому, що кожного року майже 100% прибутку підприємства йде на виплату дивідендів єдиному учаснику підприємства. Слід донести до учасника, що частину прибутку потрібно виділяти на резервні фонди для покриття непередбачених витрат. Виплата великої частки прибутку може сигналізувати, що підприємство має сильну позицію на ринку і не потребує значних інвестицій. Проте це знижує фінансову стійкість підприємства та створює ризик ліквідності, особливо у разі непередбачуваних витрат або кризи. Відсутність резервів може ускладнити виплату можливих боргів підприємства. Фокус на виплаті дивідендів замість інвестицій у нові напрями діяльності збільшує ризики, пов'язані зі змінами в галузі або економіці. Також не слід забувати, що при можливій податковій перевірці, податківцям може не сподобатись, що підприємство не вкладається в резервний капітал. Надмірна орієнтація на виплату дивідендів може призвести до уповільнення розвитку підприємства, втрати конкурентоспроможності та фінансових труднощів у майбутньому. Оптимальний підхід – збалансована стратегія, яка враховує інтереси учасника і потреби бізнесу.

Тому найбільш правильним рішенням буде відкриття в обліку рахунку 43 «Резервний капітал». У разі, якщо підприємство зазнає збитків, резервний капітал може бути використаний для їх компенсації без впливу на статутний капітал.

Доцільно кожного року частину чистого прибутку підприємства спрямовувати на формування резервного капіталу. Або у разі необхідності учасник може внести додаткові кошти для його поповнення. Таким чином підприємство стане менш залежним від зовнішніх джерел фінансування у критичних ситуаціях (рис. 3.3). А наявність резервного капіталу демонструватиме потенційним інвесторам та партнерам відповідальність і здатність підприємства управляти ризиками. Резервний капітал допомагає підприємству залишатися платоспроможним навіть у складних економічних умовах.

Рис. 3.3. Основні потреби підприємства для використання резервного капіталу

Джерело: авторська розробка

Ще одним напрямом покращення фінансово-економічної діяльності підприємства є оптимізація дебіторської заборгованості та її рефінансування. Для цього необхідно визначити найбільш ефективні строки платежів та форми розрахунків зі споживачами, такі як попередня оплата, оплата з відстрочкою або після відвантаження продукції.

Надання відстрочки платежу може бути доцільним, оскільки це сприяє збільшенню обсягів реалізації та підвищенню прибутку, особливо в умовах високої конкуренції. Проте цей підхід супроводжується ризиком зростання

витрат, пов'язаних із необхідністю залучення короткострокових банківських кредитів для компенсації дебіторської заборгованості.

Далі слід подумати про розширення штату. Для підприємства з трьома працівниками (включаючи директора) кількість персоналу є критично обмеженою, що ускладнює ефективність управління, контроль за операціями та розвиток бізнесу. Збільшення штату може стати одним із ключових шляхів покращення фінансових результатів завдяки розподілу обов'язків, підвищенню ефективності роботи та залученню нових клієнтів.

Щоб оптимізувати роботу, потрібно проаналізувати, які саме функції не виконуються або виконуються неефективно через нестачу персоналу. Можливо доцільно буде додати посаду менеджера з продажів для збільшення обсягів реалізації продукції через активну роботу з існуючими та новими клієнтами. А також логіста для оптимізації процесів постачання і доставки товарів, що сприятиме зменшенню витрат. Ще можна додати в команду маркетолога для просування і реклами товарів підприємства на різних платформах.

Новий менеджер з продажів зможе залучити нових клієнтів, збільшувати замовлення та покращувати роботу зі споживачами, це сприятиме зростанню виручки та прибутку. Оптимізація логістичних процесів завдяки залученню спеціаліста дозволить зменшити витрати на транспортування та зберігання товарів. Маркетолог також допоможе розширити ринок збуту і знайти нових клієнтів з інших галузей. Загалом зростання кількості працівників дозволить швидше реагувати на запити клієнтів і підтримувати рівень задоволеності.

Спочатку потрібно сформулювати вакансії: розробити опис посад, вимоги до кандидатів та систему мотивації. Використати спеціалізовані платформи для пошуку працівників або звернутися до рекрутингових агентств. Поступово ввести в курс справ нових працівників і організувати навчання зі специфіки бізнесу. Регулярно оцінювати продуктивність нових працівників, їхній вплив на фінансові результати та досягнення поставлених цілей.

Аби мінімізувати ризик збільшення витрат на зарплату слід встановити чітку систему мотивації та оплати праці, яка буде залежати від досягнення конкретних фінансових показників.

Залучення нових працівників і розподіл обов'язків дасть змогу директору зосередитися на стратегічних завданнях, делегуючи операційні функції працівникам.

Наступний крок – це якнайшвидше слід перейти на сучасну бухгалтерську систему, яка підтримується в Україні, замінивши 1С: Підприємство 7.7, наприклад, на BAS. Призначити відповідальних осіб, які координуватимуть процес впровадження. Залучити зовнішніх фахівців або сертифікованих партнерів BAS, якщо на підприємстві немає кваліфікованого співробітника з відповідним досвідом. Знайти офіційні курси від розробників BAS або сертифікованих навчальних центрів. Проводити індивідуальні чи групові заняття, очні або онлайн-вебінари. Проводити курси різних рівнів: для базових користувачів роботи з інтерфейсом BAS та для адміністраторів, які будуть управляти системою та налаштовувати її під потреби підприємства. Надати співробітникам інструкції, посібники користувача, необхідні відео уроки або доступ до бази знань BAS.

Використовувати потрібно лише спеціальні інструменти для міграції даних з 1С до BAS. Перевіряти коректність перенесення даних. У перехідний період запускати BAS паралельно з 1С, щоб уникнути ризику втрати даних. Використовувати BAS для нових операцій, але зберігати 1С для архівних даних. Потрібно буде адаптувати BAS до потреб підприємства, перевірити сумісність з іншими програмами, які використовуються. Організувати доступ до служби підтримки BAS для оперативного вирішення проблем. Укласти договір на супровід із сертифікованими партнерами BAS. Проводити регулярні опитування щодо складнощів роботи з новою системою та організувати додаткове навчання за потребою. Починати потрібно з базових функцій BAS, поступово додаючи більш складні модулі. Цей перехід допоможе підприємству забезпечити плавний перехід з мінімальними ризиками для продуктивності.

Ще одним способом покращити фінансову діяльність підприємства – це провести зовнішній незалежний аудит, який виявить всі недоліки ведення обліку на підприємстві і попередить штрафи при можливих податкових перевірках.

Зовнішній аудит – це процес, що включає застосування комплексу заходів, спрямованих на забезпечення високого рівня впевненості аудитора при формулюванні висновків щодо достовірності фінансової звітності підприємства та відповідності методів і способів ведення обліку вимогам чинного законодавства. Такий аудит здійснюється незалежними аудиторськими компаніями або індивідуальними аудиторами на основі укладеного договору з підприємством. Основна мета зовнішнього аудиту – об'єктивна і всебічна оцінка достовірності бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також надання керівництву підприємства консультаційних послуг.

Аудитори можуть виявити слабкі місця у системі внутрішнього контролю та надати рекомендації щодо їх усунення, що сприятиме підвищенню ефективності управління. Проведення незалежного аудиту підвищує репутацію підприємства в очах контрагентів та податкових органів. Це особливо важливо для виходу на нові ринки або пошуку нових партнерів.

Аудит допоможе виявити не тільки помилки в бухгалтерському обліку, але й виявить потенційні ризики, пов'язані з фінансовою діяльністю підприємства. Це дозволить уникнути помилок в майбутньому. Завдяки аудиту можна знайти можливості для оптимізації податкового навантаження та зниження витрат. Якщо підприємство здійснить крок до розширення, аудит допоможе створити прозору і чітку базу для майбутнього розвитку.

Використання різних шляхів для покращення фінансової діяльності підприємства є доцільним, оскільки це сприяє комплексному розвитку бізнесу та підвищенню його конкурентоспроможності. Вихід на нові ринки збуту дозволяє збільшити обсяги продажів і знизити ризики, а пошук нових постачальників – знижувати витрати та забезпечувати стабільність постачань. Розширення асортименту задовольняє ширший спектр потреб клієнтів, сприяючи зростанню прибутків. Збільшення штату підвищує ефективність роботи окремих працівників.

Перехід на сучасні бухгалтерські програми оптимізує управління фінансами та знижує операційні витрати, тоді як зовнішній аудит підвищує довіру партнерів і інвесторів. Доповнення залізничних перевезень автомобільними забезпечує гнучкість логістики та скорочення термінів доставки. А введення резервного капіталу додає фінансової стабільності.

Усі ці заходи, застосовані разом або окремо, дозволяють підприємству адаптуватися до умов ринку, підвищувати ефективність операцій та забезпечувати сталий розвиток.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було здійснено дослідження теоретичних та практичних основ обліку, аналізу і контролю доходів та фінансових результатів на підприємстві. Результати дослідження дозволили зробити такі висновки:

1. Економічна сутність доходів та фінансових результатів досліджується вже досить тривалий час. В результаті проведеного аналізу літературних джерел, більшість науковців тлумачить дохід як надходження, що було одержано внаслідок діяльності підприємства за певний період часу.

2. Облік доходів та фінансових результатів проводиться на основі відповідних нормативно-правових актів, таких як Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», МСБО, НП(С)БО, Податковий кодекс України. Досліджуючи ці нормативні документи, зроблено такі висновки, що поняття «фінансові результати» відсутні у даних документах. В НП(С)БО 1 розглядаються лише поняття «прибутку» та «збитку». В цілому фінансовий результат визначають як різницю між доходами та витратами утворюючи прибуток або збиток на підприємстві, що характерно для міжнародної та вітчизняної практики бухгалтерського обліку.

3. Фінансовий результат є не лише підсумковим показником діяльності підприємства за рік, а й важливим джерелом інформації для прийняття управлінських рішень. Для користувачів фінансової звітності важливо розуміти не лише обсяг отриманого прибутку чи збитку, але й те, яким видом діяльності (операційною, фінансовою чи інвестиційною) були зумовлені ці результати.

4. За допомогою аналізу даних фінансової звітності підприємства розглянуто діяльність ТОВ «ФІРМА «АВТАРК». Було визначено, що дохід від реалізації товарів у 2020 р. порівняно з 2019 р., знизився через різкий спад замовлень від покупців, на противагу цьому рівень іншого операційного доходу підвищився.

Вимушене підвищення цін протягом 2020 та 2021 рр. сприяло зростанню рівня доходу від реалізації товарів в ці роки, але підприємство не досягло того

рівня замовлень від покупців, як у 2019 р. До того ж у 2021 р. через нестабільну ситуацію в банках, значно знизився рівень операційного доходу та інших фінансових доходів. А дохід від реалізації товарів в 2022 р. значно знизився через повномасштабне вторгнення в Україну. Попри кризові ситуації у 2023 р. підприємство змогло збільшити дохід.

Проте незважаючи на складну ситуацію в країні та зниження рівня замовлень від покупців, підприємство продовжувало отримувати чистий прибуток від діяльності протягом п'яти років та не стало збитковим. Це свідчить про високий рівень професіоналізму директора підприємства та, як наслідок, розумне управління активами підприємства.

5. Проведене дослідження щодо ефективності використання активів для отримання прибутку свідчить, що у 2023 році показник рентабельності активів зменшився на 17,36 в.п., порівняно з 2019 роком. Динаміка зменшення просліджувалась також у показника рентабельності власного капіталу, що впав на 33,31 в.п.. Середньорічна оборотність активів у 2023 році була на 2714,4 тис. грн. більше, ніж у 2019 р. На що також вплинуло зменшення суми чистого прибутку у 2023 році на 249,3 тис. грн.

Аналіз та оцінка прибутковості допомагає визначити перспективні напрямки розвитку, розробити стратегії підвищення ефективності діяльності, виявити його недоліки в роботі та знайти резерви для збільшення прибутку.

Показники рентабельності на підприємстві ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за період 2019-2023 рр. мають негативну динаміку, що свідчить про не належну ефективність використання капіталу.

Підприємству варто звернути увагу на фактори, які впливають на отримання чистого прибутку, та прийняти відповідні рішення, задля покращення свого фінансового становища.

У третьому розділі були надані пропозиції щодо удосконалення організації обліку та поліпшення фінансового результату досліджуваного підприємства:

1. Впровадження сучасної інформаційної системи, на прикладі «BAS Бухгалтерія», яка значно спростить щоденні завдання бухгалтера. Програма

підходить не тільки для великих та середніх підприємств, а також для даного малого підприємства. Вона має зручний інтерфейс, що полегшує її використання для нових користувачів. Також програма дозволяє забезпечити необхідний рівень деталізації та узагальнення обліку фінансових результатів. Регулярно оновлюється відповідно до змін у законодавстві.

2. Попікнутися про пошук нових постачальників продукції, як для розширення асортименту продукції, так і для захисту від різних обставин, які можуть виникнути у основного та єдиного постачальника та заважити постачанню продукції. Разом з цим розширення продукції дозволить наповнити клієнтську базу новими покупцями. Потрібно буде дослідити можливість виходу на інші ринки збуту та впровадження продажів в інші галузі діяльності.

3. Створення власного сайту та розповсюдження реклами зі своєю продукцією, зацікавить нових клієнтів до співпраці з підприємством.

Підсумовуючи результати проведених досліджень, малі підприємства завжди будуть важливою складовою національної економіки. Завдяки своїй специфіці ведення господарської діяльності, вони мають здатність оперативно адаптуватися до кризових ситуацій та екстремальних змін у економіці країни. У відповідь на це держава повинна забезпечити створення найсприятливіших умов для розвитку малого бізнесу та підвищення його прибутковості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 384 с.
2. Блонська В.І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2008. №18.6. С. 117-123.
3. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навч. посіб. Житомир: Рута, 2003. 608с.
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Дутчак І. Б. Нормативне регулювання обліку та облікова політика підприємств сфери послуг в Україні. *Вісник Національного університету Львівська політехніка*. 2014. № 797. С. 219 – 224.
6. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. Київ: Знання, 2007. 1072 с.
7. Задорожний З. В. Облік і звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. (2-е видання). Тернопіль: Економічна думка, 2015. 340 с.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
10. Карпенко О. В., Карпенко Д. В. Управлінський облік: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
11. Кузнецова С.О., Чернікова І.Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Харків, 2016. 318 с.
12. Кулик В.А., Любимов М.О. Можливості, загрози та перспективи використання «хмарних» технологій в бухгалтерському обліку. *Науковий вісник ПУЕТ*. 2019. № 2 (93). С. 40-46.

13. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.

14. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України №433 від 28.03.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text

16. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 «Податки на прибуток» вид. Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського облік. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text

18. Мочерний С. В. Політична економія: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2002. 687 с.

19. Мулик Т.О. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». Наказ Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України №318 від 31.12.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України № 353 від 28.12.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України №39 від

25.02.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

25. Плахтій Т. Ф. Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку на основі якісного підходу: монографія. Житомир: ТОВ «БукДрук», 2017. 312 с.

26. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

27. Подолянчук О. А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: теорія та практика : монографія. Вінниця: ТД «Едельвейс», 2014. 272 с.

28. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнева Д. В. Фінансова звітність підприємств: навчально-методичний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2016. 268 с

29. Продіус Ю. І. Економіка підприємства: навч. посіб. Харків: Одиссей, 2004. 416 с.

30. Прохар Н.В., Ночовна Ю.О. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 257 с.

31. Пушкар М. С. Фінансовий облік. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 628 с.

32. Ратинський В. В. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку. Перспективи та проблеми. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 4(1). С. 17 – 20.

33. Скрипник М. І., Шайнюк І. В. Облік фінансових результатів в умовах імплементації стандартів обліку. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2020. № 17.

34. Сотник Н. С. Облік фінансових результатів діяльності підприємств відповідно для потреб управління. Облік, аналіз і контроль в умовах сучасних концепцій управління економічним потенціалом і ринковою вартістю підприємства: зб. наук. пр. *ЖНАЕУ. Т. IV. Ч. II*. 2017. С. 108-111.

35. Бондаренко Н.М., Лавріненко Г.В. Організація обліку доходів і фінансових результатів на підприємстві. *Збірник наукових праць з матеріалами VIII Міжнародної наукової конференції «Здобутки та досягнення прикладних наук XXI століття»*. Біла Церква, 2024. С.82-85

36. Business Automation Software (BAS) - програмні рішення для створення комплексних систем автоматизації бізнесу. URL: <https://www.bas-soft.eu/>

ДОДАТКИ
Додаток А
Тези конференції

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

22 ЛИСТОПАДА 2024 РІК

М. БІЛА ЦЕРКВА, УКРАЇНА

**«ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА
ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК ХХІ СТОЛІТТЯ»**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ Овсянікова Ю., Накісько О.....	17
ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ В ОБІГУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ Овсянікова Ю., Накісько О.....	20
ЕТАПИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ Мельниченко М.О.....	25
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК КРИТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА Краснов О.С.....	28
ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ: ЗМІСТ ТА ФІСКАЛЬНИЙ ВИМІР Цвях О.М.....	31
РИЗИКИ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ Семенів А.В.....	34
РОЛЬ БІЗНЕС-МОДЕЛІ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ Швидкий О.В.....	36
СУТНІСТЬ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Марченко С.К.....	39
СУТНІСТЬ ТА ВАЖЛИВІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВПРОВАДЖЕНЬ ПІДПРИЄМСТВ Свинаренко Р.А.....	41
СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛКУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО Іванова О.В.....	43
ФОРМУВАННЯ ТА НАКОПИЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ Івасішин Д.О.....	54
ФОРМУВАННЯ УСПІШНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА В УКРАЇНІ Токарев О.М.....	56

Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ	
Мудрак Я.В.		58

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ГРУПУВАННЯ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ОБСЯГИ ПОЗИКОВОГО ФІНАНСУВАННЯ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ ПРОЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВ		
Ємельянов О.Ю., Гаврась Д.Р.		60

ЕВОЛЮЦІЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ: ЗРОСТАННЯ, БЕЗПЕКА ТА КОМФОРТ СПОЖИВАЧІВ		
Парасюк О.В.		64

СЕКЦІЯ III. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ		
Деребон С.В.		66

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ НА ОСНОВІ ДОХОДУ ВІД ОСНОВНОЇ НЕОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
Сук П.Л.		71

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ		
Стащук О.В., Сапрун М.В.		79

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ		
Бондаренко Н.М., Лавріненко Г.В.		82

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ		
Стащук О.В., Козак В.В.		86

РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ		
Колганова М.М., Литвиненко К.Г., Бачуріна А.А.		89

СТРУКТУРА ВАЛЮТНОГО РИНКУ: УЧАСНИКИ, МЕХАНІЗМ, ІНСТРУМЕНТИ		
Василенко Д.О.		92

СЕКЦІЯ IV.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Бондаренко Наталія Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту, аналізу і оподаткування
Університет митної справи та фінансів, Україна

Лаєріненко Ганна Володимирівна

студентка фінансового факультету
Університет митної справи та фінансів, Україна

Сучасні умови економічного розвитку вимагають від підприємств гнучкої політики та здатності швидко відреагувати на будь-які зміни, вчасно вжити відповідні заходи. Це можливо лише за умови наявності детальної та достовірної інформації про доходи та резерви їх збільшення. Дані про розмір та види доходів надають змогу управлінському персоналу здійснити корективи фінансово-господарської діяльності. Основна аналітична інформація може бути забезпечена лише системою бухгалтерського обліку, тому перебуває у прямій залежності від якості його організації на підприємстві.

Доходом вважається приріст економічних вигод, що виникає в результаті господарської діяльності підприємства. Для його визнання необхідно не лише надходження активів або зменшення зобов'язань, але й обов'язкове збільшення власного капіталу (окрім внесків від учасників), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Доходи включаються до облікових об'єктів на основі принципів нарахування та відповідності доходів і витрат. Згідно з цими принципами, для визначення фінансового результату звітного періоду доходи мають зіставлятися з витратами, понесеними для їх отримання. Доходи визнаються у той момент, коли вони нараховані, незалежно від фактичного надходження або сплати грошових коштів.

Організація обліку починається з облікової політики, тому під час складання Наказу «Про облікову політику» варто звернути увагу на положення, що стосуються методів обліку доходів, а саме: принципи бухгалтерського обліку, які визначають відображення інформації про

доходи підприємства, методи нарахування та оцінки, а також аналітичні рахунки для відображення даних про доходи.

Пункт 7 НП(с)БО 15 «Дохід» класифікує доходи за такими групами як: дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), інші операційні доходи, фінансові доходи та інші доходи [1].

У бухгалтерському обліку дохід відображається за справедливою вартістю отриманих або очікуваних в майбутньому активів. Інформація для фінансової звітності щодо доходів базується на первинних документах, які відображають господарські операції підприємства (наприклад, прибуткові касові ордери, товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, накладні акти приймання-здачі виконаних робіт та наданих послуг, платіжні інструкції, чеки, векселі тощо). Дані з первинних документів систематизуються у бухгалтерських регістрах (відомостях, журналах) та узагальнюються у системі бухгалтерських рахунків.

Облік доходів у бухгалтерському обліку ведеться відповідно до плану рахунків, де для цього передбачений 7-й клас рахунків – «Доходи і результати діяльності». Цей клас рахунків використовується для узагальнення інформації щодо доходів, отриманих від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Рахунки 7-го класу відображають стан доходів за звітний період і дозволяють контролювати фінансовий результат від різних видів діяльності.

До 7-го класу входять такі рахунки: 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід», 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 «Інші доходи», 76 «Страхові платежі» та 79 «Фінансові результати».

На рахунках цього класу, крім рахунку 76, протягом звітного періоду за кредитом відображаються суми загального доходу разом з непрямыми податками та зборами, включеними в ціну продажу. За дебетом щомісяця відображають належні суми непрямих податків і зборів, а також періодично (щомісяця чи щороку) переносять суму чистого доходу на рахунок 79. [2]

Аналітичний облік доходів ведеться за різними показниками, визначеними підприємством, такими як види або групи продукції, товарів, робіт і послуг, регіони збуту, окремі інвестиційні об'єкти та інші напрямки, що мають значення для ефективного управління.

В багатьох формах фінансової і статистичної звітності відображається інформація про доходи підприємства. Для відображення доходів звітного періоду призначено такі форми фінансової звітності, як: звіт про фінансові результати, примітки до річної фінансової звітності.

Фінансовий результат – це результат господарської діяльності підприємства, що визначається як різниця між доходами та витратами і виражений у вигляді абсолютних показників прибутку або збитку. Формування фінансового результату спрямоване на досягнення запланованого його розміру та максимальне використання резервів підприємства через фінансову, операційну та інвестиційну діяльність.

Для узагальнення інформації про фінансові результати в бухгалтерському обліку використовується рахунок 79 «Фінансові результати», для більш детального розглядання Планом рахунків передбачено три основні субрахунки: 791 «Результат операційної діяльності», 792 «Результат фінансових операцій», 793 «Результат іншої діяльності».

За кредитом рахунка 79 «Фінансові результати» відображаються суми, які є результатом закриття рахунків доходів, а за дебетом – витрати, включно з нарахованим податком на прибуток. При завершенні звітного періоду залишок рахунка 79 списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)» [2].

Інформація про доходи та фінансові результати узагальнюється у відповідних облікових регістрах, після чого дані переносяться до Головної книги підприємства. Звідти інформація включається до Балансу та «Звіту про фінансові результати». Аналітичний облік фінансових результатів здійснюється за такими параметрами, як фінансові показники, види продукції, товарів, робіт, послуг, а також за іншими напрямками, встановленими підприємством.

Підприємство також має можливість самостійно створювати додаткові субрахунки та аналітичні рахунки, які враховують специфіку його діяльності, конкретні управлінські потреби та контрольні завдання.

У таких звітах, як звіт про фінансові результати та примітки до річної фінансової звітності відображається інформація про фінансові результати підприємства.

Таким чином, фінансові результати є ключовим чинником стабільності та розвитку підприємства. Від належної організації обліку залежить як економічний стан підприємства, так і прозорість фінансової

22 листопада 2024 рік ♦ м. Біла Церква, Україна ♦ МЦНД

звітності, що зміцнює довіру користувачів до наданої інформації та сприяє прийняттю обґрунтованих рішень.

Список використаних джерел:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

Додаток Б

Фінансова звітність ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» за 2019 – 2023 рр.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФІРМА "АВТАРК"	за ЄДРПОУ	2020	01	01
Територія М.КИЇВ	за КОАТУУ	42143766		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	8039100000		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників, осіб 3		46.90		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон ВУЛИЦЯ САКАГАНСЬКОГО, буд. 133-А, М.КИЇВ, 01032		0503203898		

1.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	1801006
			На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	1,8
знос	1012	(-)	(1,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 611,0	111,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	26,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4,8	3 414,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	144,7	4 129,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	6 760,5	7 682,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	6 760,5	7 682,3

Продовження додатка Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 615,2	5 542,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 617,2	5 544,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	1 170,0
товари, роботи, послуги	1615	3 222,1	0,3
розрахунками з бюджетом	1620	508,6	862,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	355,2	862,1
розрахунками зі страхування	1625	242,3	31,6
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	0,3	73,9
Усього за розділом III	1695	3 973,3	2 137,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	6 760,5	7 682,3

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2019 _____ р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	24 761,5	7 777,8
Інші операційні доходи	2120	96,3	1,2
Інші доходи	2240	154,6	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	25 012,4	7 779,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(8 782,0)	(3 040,1)
Інші операційні витрати	2180	(11 441,1)	(2 765,8)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(20 223,1)	(5 805,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	4 789,3	1 973,1
Податок на прибуток	2300	(862,1)	(355,2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	3 927,2	1 617,9

Керівник _____
(підпис)

ТЕРЕЩЕНКО МАРИНА КОСТЯНТИНІВНА _____
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Продовження додатка Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФІРМА "АВТАРК"	за ЄДРНОУ	2021	01	01
Територія <u>М.КИЇВ</u>	за КОАТУУ	42143766		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	8039100000		
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників, осіб <u>3</u>		46.90		
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>				
Адреса, телефон <u>ВУЛИЦЯ САКСАГАНСЬКОГО, буд. 133-А, М.КИЇВ, 01032</u>		0503203898		

1.Баланс на **31 грудня 2020** р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	1,8	1,8
знос	1012	(1,8)	(1,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	111,9	542,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	26,6	14,8
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 414,0	4 280,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 129,8	2 031,3
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	20,1
Усього за розділом II	1195	7 682,3	6 889,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	7 682,3	6 889,3

Продовження додатка Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 542,4	5 404,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 544,4	5 406,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 170,0	1 170,0
товари, роботи, послуги	1615	0,3	206,3
розрахунками з бюджетом	1620	862,1	69,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	862,1	69,4
розрахунками зі страхування	1625	31,6	32,6
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	73,9	4,9
Усього за розділом III	1695	2 137,9	1 483,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	7 682,3	6 889,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 167,2	24 761,5
Інші операційні доходи	2120	108,9	96,3
Інші доходи	2240	49,5	154,6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	15 325,6	25 012,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5 979,6)	(8 782,0)
Інші операційні витрати	2180	(8 417,1)	(11 441,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(14 396,7)	(20 223,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	928,9	4 789,3
Податок на прибуток	2300	(167,2)	(862,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	761,7	3 927,2

Керівник _____
(підпис)

ТЕРЕЩЕНКО МАРИНА КОСТЯНТИНІВНА
_____
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Продовження додатка Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФІРМА "АВТАРК"	за ЄДРНОУ	2022	01	01
Територія <u>М.КИЇВ</u>	за КАТОТТГ ¹	42143766		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	UA8000000001078669		
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників, осіб <u>3</u>		46.90		
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>				
Адреса, телефон <u>ВУЛИЦЯ САКСАГАНСЬКОГО, буд. 133-А, М.КИЇВ, 01032</u>		0503203898		

1.Баланс на **31 грудня 2021** р.Форма № 1-м Код за ДКУД **1801006**

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	1,8	1,8
знос	1012	(1,8)	(1,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	542,5	1 842,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	14,8	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 280,6	4 322,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 031,3	2 687,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	20,1	-
Усього за розділом II	1195	6 889,3	8 852,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	6 889,3	8 852,6

Продовження додатка Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 404,1	7 123,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 406,1	7 125,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 170,0	1 170,0
товари, роботи, послуги	1615	206,3	0,3
розрахунками з бюджетом	1620	69,4	545,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	69,4	544,3
розрахунками зі страхування	1625	32,6	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4,9	11,5
Усього за розділом III	1695	1 483,2	1 727,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	6 889,3	8 852,6

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2021 _____ р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	24 936,9	15 167,2
Інші операційні доходи	2120	31,9	108,9
Інші доходи	2240	11,3	49,5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	24 980,1	15 325,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(10 312,5)	(5 979,6)
Інші операційні витрати	2180	(11 643,8)	(8 417,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(21 956,3)	(14 396,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	3 023,8	928,9
Податок на прибуток	2300	(544,3)	(167,2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 479,5	761,7

Керівник _____
(підпис)

Головний бухгалтер _____
(підпис)

ТЕРЕЩЕНКО МАРИНА КОСТЯНТИНІВНА
_____
(ініціали, прізвище)

_____
(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Продовження додатка Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФІРМА "АВТАРК"	за ЄДРПОУ	2023	01	01
Територія <u>М.КИЇВ</u>	за КАТОТТГ ¹	42143766		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	<u>UA8000000001078669</u>		
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників, осіб <u>3</u>		46.90		
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>				
Адреса, телефон <u>ВУЛИЦЯ САКСАГАНСЬКОГО, буд. 133-А, М.КИЇВ, 01032</u>		<u>0503203898</u>		

1.Баланс на **31 грудня 2022** р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	1,8	1,8
знос	1012	(1,8)	(1,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 842,7	497,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	52,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 322,8	4 243,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 687,1	3 279,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	8 852,6	8 072,4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8 852,6	8 072,4

Продовження додатка Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 123,6	6 756,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	7 125,6	6 758,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 170,0	1 170,0
товари, роботи, послуги	1615	0,3	-
розрахунками з бюджетом	1620	545,2	139,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	544,3	139,0
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11,5	4,6
Усього за розділом III	1695	1 727,0	1 313,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	8 852,6	8 072,4

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2022 _____ р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 411,2	24 936,9
Інші операційні доходи	2120	10,5	31,9
Інші доходи	2240	226,3	11,3
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	6 648,0	24 980,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 539,9)	(10 312,5)
Інші операційні витрати	2180	(2 335,9)	(11 643,8)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(5 875,8)	(21 956,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	772,2	3 023,8
Податок на прибуток	2300	(139,0)	(544,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	633,2	2 479,5

Керівник _____
(підпис)

ТЕРЕЩЕНКО МАРИНА КОСТЯНТИНІВНА
_____
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Продовження додатка Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФІРМА "АВТАРК"	за ЄДРПОУ	2024	01 01
Територія М.КИЇВ	за КАТОТТГ 1	42143766	
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		240
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД		46.90
Середня кількість працівників, осіб 3			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон ВУЛИЦЯ САКСАГАНСЬКОГО, буд. 133-А, М.КИЇВ, 01032			0503203898

I. Баланс на 31 грудня 2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	1,8	1,8
знос	1012	(1,8)	(1,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	497,4	18,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	52,4	60,8
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 243,1	4 323,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 279,5	7 396,3
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	8 072,4	11 799,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8 072,4	11 799,2

Продовження додатка Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 756,8	9 801,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	6 758,8	9 803,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 170,0	1 170,0
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	139,0	807,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	139,0	807,3
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4,6	18,3
Усього за розділом III	1695	1 313,6	1 995,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	8 072,4	11 799,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2023 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	18 186,9	6 411,2
Інші операційні доходи	2120	-	10,5
Інші доходи	2240	502,2	226,3
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	18 689,1	6 648,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11 789,3)	(3 539,9)
Інші операційні витрати	2180	(2 414,6)	(2 335,9)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(14 203,9)	(5 875,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	4 485,2	772,2
Податок на прибуток	2300	(807,3)	(139,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	3 677,9	633,2

Керівник

_____

(підпис)

ТЕРЕЩЕНКО МАРИНА КОСТЯНТИНІВНА

_____

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток В

Облікова політика ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Затверджено
наказом № 12 від 26 травня 2020 р.

Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

Керуючись Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухоблік), затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО), інструкціями та іншими нормативними актами, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, виконуючи вимоги, передбачені Статутом, та з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності на ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» (далі за текстом - „Підприємство“) застосовуються наступні положення.

1. Організація бухгалтерського обліку

1.1. На забезпечення виконання пункту 4 статті 8 Закону про бухоблік встановити з 26 травня 2020 року на Підприємстві таку форму організації бухгалтерського обліку:

- Бухгалтерський облік здійснюється бухгалтерією на чолі з головним бухгалтером. Обов'язки головного бухгалтера покладено на директора.

1.2. Головний бухгалтер забезпечує дотримання вимог, передбачених Законом про бухоблік, зокрема п.7 ст.8, та іншими законодавчими та нормативними документами з питань організації і ведення бухгалтерського та податкового обліку.

1.3. Відповідальність за ведення податкового обліку, правильність і своєчасність складання і подання податкової звітності несе головний бухгалтер згідно з чинним законодавством.

1.4. Обов'язок ведення управлінського обліку та складання управлінської звітності на Підприємстві покладається на директора.

1.5. Відповідальність інших працівників, які ведуть облік, регулюється посадовими інструкціями, що затверджуються керівником Підприємства.

2. Повноваження на підпис документів

2.1. Право першого підпису на банківських розрахунково-платіжних документах надається директору.

2.2. На право підпису окремих документів можуть надаватися повноваження іншим посадовим особам, що оформлюється окремим Наказом по Підприємству.

2.7. На Підприємстві дозволяється використовувати факсимільний підпис директора тільки на наступних документах:

- рахунках, виписаних Підприємством на оплату;

- актах-приймання передачі, актах виконаних робіт, додатках і доповненнях, що підписуються Підприємством з клієнтами на виконання зобов'язань по укладених договорах;

- видаткових накладних на відпуск товарів/послуг;

- актах списання ТМЦ та актах приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, за виключенням основних засобів першої групи;

- посвідченнях на відрядження;

- внутрішніх наказів, інструкцій по товариству.

Перед проставлянням факсиміле на вказаних документах розпорядник факсимільного підпису повинен впевнитися, що відтиснення факсимільного підпису відображає підпис директора, крім того, в лівому або правому нижньому кутку вказує свою посаду, прізвище і ставить підпис. На рахунках та посвідченнях на відрядження зазначити посаду, прізвище та ставити підпис розпоряднику факсимільного підпису не потрібно.

3. Документообіг

3.1. Документообіг Підприємства регулюється відповідними організаційно-розпорядчими документами, виданими посадовими особами у межах наданих їм повноважень. До таких документів відносяться, зокрема (але не виключно):

- про делегування повноважень на право підпису документів;
- про бухгалтерську службу;
- про філії та представництва;
- про проведення інвентаризації та створення постійної та робочих інвентаризаційних комісій;
- про маркетингову та збутову політику;
- про закріплення водіїв за транспортними засобами та порядок контролю за їх ротацією;
- про перелік посад, які мають право користуватися корпоративним мобільним зв'язком та встановлення лімітів користування послугами мобільного зв'язку;
- про розмір встановленого ліміту каси на підприємстві, його структурних підрозділах, філіях та представництвах;
- про порядок архівування документів, тощо.

3.2. Перелік посадових осіб, яким доручено отримувати і видавати матеріальні цінності встановлюється виключно Наказом директора.

4. Первинний облік

4.1. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

4.2. Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:

- назву документа (форми);
- дату складання;
- назву підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції (в т.ч. факсимільний підпис).

4.3. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Операції в іноземній валюті відображаються також у валюті розрахунків та платежів по кожній іноземній валюті окремо.

4.4. Дані аналітичних рахунків повинні бути тотожні відповідним рахункам синтетичного обліку на перше число кожного місяця.

4.5. Регістри бухгалтерського обліку повинні мати назву, період реєстрації господарських операцій, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні.

4.6. Господарські операції повинні бути відображені в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені.

4.7. У разі складання та зберігання первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку на машинних носіях інформації підприємство на вимогу контролюючих або судових органів та своїх контрагентів зобов'язане за свій рахунок зробити копії таких документів на паперовому носії.

4.8. Для надання юридичної чинності і доказовості документам на машинних носіях варто керуватися ДСТ 6.10.4-84 "Уніфіковані системи документації. Додання юридичної чинності документам на машинному носії і роздруківці, створеним засобами обчислювальної техніки. Основні положення", згідно з яким організація - автор документа на машинному носії створює реєстр кодів осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій і правильність їхнього оформлення. Підпис особи, що склала документ на

Продовження додатка В

машинному носії, виконується у вигляді пароллю чи іншим способом авторизації, що дає можливість однозначно ідентифікувати осіб, що дозволили і здійснюють господарську операцію.

4.9. Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і реєстрах бухгалтерського обліку та забезпечує їх належне зберігання протягом встановленого строку.

4.10. Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.

5. Інвентаризація

5.1. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до ст. 10 Закону про бухоблік та інших нормативних документів, зокрема «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань», затверджений Наказом №879 Мінфіна України від 02.09.2014 р.

5.2. Склад постійно діючої інвентаризаційної комісії встановлюється Наказом керівника.

5.3. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань щороку у строки, встановлені Наказом керівника.

5.4. Інвентаризацію основних засобів здійснювати 1 раз на рік.

5.5. У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником чи власниками підприємства на підставі чинного законодавства.

6. Оцінка

6.1. Залучати у разі необхідності для проведення оцінки окремих об'єктів активів спеціалізовані оціночні фірми.

7. Податковий облік

7.1. Вести податковий облік та подавати податкову звітність згідно із законодавством України.

7.2. Накопичення даних про валові витрати і валові доходи для цілей обчислення оподатковуваного прибутку здійснюється у бухгалтерській програмі на підставі первинних облікових документів, що фіксують здійснення господарських операцій, відповідно до Податкового Кодексу України.

8. Управлінський облік

8.1. Система і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій розробляються фінансовим менеджером та можуть змінюватися в оперативному режимі у залежності від потреб користувачів цієї звітності.

9. Бухгалтерський облік

9.1. Вести бухгалтерський облік на Підприємстві згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухоблік), та затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО).

9.2. Облікова політика підприємства будується з використанням наступних принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності:

- автономність;
- обачність (обережність);
- повне висвітлення (відображення);
- послідовність;
- безперервність;
- нарахування і відповідність доходів і витрат;
- превалювання (превага) сутності над формою;
- історична (фактична) собівартість;
- єдиний грошовий вимірник;

Продовження додатка В

- періодичність.

9.3. Облікову політику застосовувати таким чином, щоб фінансові звіти повністю узгоджувались з вимогами Закону про бухоблік та кожного конкретного П(С)БО. Застосовувати перед усім ті підходи та методи для ведення бухобліку і надання інформації в фінансових звітах, які передбачені П(С)БО і найбільш адаптовані до діяльності підприємства.

9.4. Згідно з П(С)БО 1 ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводити згідно принципу нарахування так, щоб результати операцій та інших подій відображались в облікових регістрах і фінансових звітах тоді, коли вони мали місце, а не тоді, коли підприємство отримує чи сплачує кошти.

9.5. При складанні фінансових звітів визначити величину суттєвості статті в розмірі 1 тис. грн.

9.6. Використовувати на Підприємстві автоматизовану форму ведення обліку із застосуванням бухгалтерської програми „ІС:Бухгалтерія”.

10. Основні засоби

10.1. Для цілей бухгалтерського обліку основні засоби класифікувати за такими групами:

1. Основні засоби

- 1.1. Земельні ділянки.
- 1.2. Капітальні витрати на поліпшення земель.
- 1.3. Будинки, споруди та передавальні пристрої.
- 1.4. Машини та обладнання.
- 1.5. Транспортні засоби.
- 1.6. Інструменти, прилади, інвентар (меблі).
- 1.7. Тварини.
- 1.8. Багаторічні насадження.
- 1.9. Інші основні засоби.

2. Інші необоротні матеріальні активи

- 2.1. Бібліотечні фонди.
- 2.2. Малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА).
- 2.3. Тимчасові (нетитульні) споруди.
- 2.4. Природні ресурси.
- 2.5. Інвентарна тара.
- 2.6. Предмети прокату.
- 2.7. Інші необоротні матеріальні активи.

3. Незавершені капітальні інвестиції

10.2. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) та вартість яких перевищує 20000,00 гривень.

10.3. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) відносити матеріальні цінності, що призначаються для використання у господарській діяльності протягом періоду, який більше одного року з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких не перевищує 20000,00 гривень.

10.4. Об'єкт основних засобів визнається активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та вартість його може бути достовірно визначена.

10.5. Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

10.6. Амортизація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням строків, встановлених для кожного об'єкта основних засобів, зокрема:

- транспортні засоби - 5 років;
- комп'ютерне обладнання - 2 роки;

Продовження додатка В

- меблі - 3 роки;
  - інші основні засоби - 5 років;
  - інші необоротні матеріальні активи (крім бібліотечних фондів і МНМА)- 3 роки.
- 10.7. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів не розраховувати і з метою амортизації прийняти рівною нулю.
- 10.8. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) і бібліотечних фондів нараховується в першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.
- 10.9. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.
- 10.10. Переоцінка основних засобів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі має проводитися з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості.
- 10.11. Якщо у первинних документах, якими оформлюється придбання (виготовлення) основних засобів чи введення їх в експлуатацію безпосередньо не зазначається мета використання основного засобу (виробниче чи невиробниче використання), вважається, що основний засіб призначається для виробничого використання.
- 10.12. У протилежному разі, якщо основний засіб призначається для невиробничого використання, про це обов'язково повинно бути зазначено у первинних документах, якими оформлюється придбання, виготовлення чи введення в експлуатацію таких невиробничих основних засобів.

11. Нематеріальні активи

- 11.1 Облік нематеріальних активів вести по кожному об'єкту нематеріальних активів.
- 11.2 Нематеріальні активи класифікувати за такими групами:
1. Права користування майном
  2. Права на знаки для товарів і послуг
  3. Права на об'єкти промислової власності
  4. Авторські та суміжні з ними права
  5. Інші нематеріальні активи
- 11.3 Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображати в балансі, якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.
- 11.4 Нематеріальний актив, отриманий в результаті розробки, слід відображати в балансі за умов, якщо підприємство має:
- намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання;
  - можливість отримання майбутніх економічних вигод від реалізації або використання нематеріального активу;
  - інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних з розробкою нематеріального активу.
- 11.5 Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням чи створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.
- 11.6 Не визнаються активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені:
- витрати на дослідження;
  - витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;
  - витрати на рекламу та просування продукції на ринку;
  - витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини;
  - витрати на підвищення ділової репутації підприємства, вартість видань і витрати на створення торгових марок (товарних знаків).
- 11.7 Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю.

Продовження додатка В

11.8 Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), але не більше 20 років. Строк корисного використання встановлюється окремо для кожного нематеріального активу.

11.9 При визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів слід урахувати:

- строки корисного використання подібних активів;
- моральний знос, що передбачається;
- правові або інші подібні обмеження щодо строків його використання та інші фактори.

11.10 Амортизація нематеріального активу нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

11.11 Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.

11.12 Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

11.13 Термін корисного використання нематеріального активу та метод його амортизації переглядаються в кінці звітнього року, якщо в наступному періоді очікуються зміни строку корисного використання активу або зміни умов отримання майбутніх економічних вигод.

11.13 Амортизація нематеріального активу нараховується, виходячи з нового методу нарахування амортизації і строку використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем змін.

12. Запаси

12.1 Одиницю бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування.

12.2 Запаси визнавати активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

12.3 Первісну вартість запасів, придбаних за плату визначати по собівартості запасів згідно з П(С)БО 9.

12.4 Первісну вартість запасів, виготовлених власними силами підприємства, визначати згідно з П(С)БО 16.

12.5 Запаси відображати в бухгалтерському обліку по первісній вартості.

12.6 При відпуску запасів у виробництво, продажу чи іншому вибутті їх оцінку здійснювати по методу ФІФО.

12.7 Запаси, які не приносять підприємству економічних вигод в майбутньому, визнавати неліквідними і списувати в бухобліку, а при складанні фінансової звітності не відображати в балансі, а враховувати на окремому субрахунку позабалансового рахунку 07.

12.8 До малючінних та швидкозношуваних предметів (МШП) відносити активи, строком використання до 1 року. МШП списуються з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% в місяці, який слідує за місяцем введення в експлуатацію.

12.9 Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

12.10 Сума транспортно-заготівельних витрат, що узагальнюється на окремому субрахунку — "Транспортно-заготівельні витрати" щомісячно розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітнього місяця і сумою запасів, що вибули (використані, реалізовані, безоплатно передані тощо) за звітний місяць, у порядку, передбаченому П(С)БО 9.

13. Дебіторська заборгованість

13.1. Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її можливо достовірно визначити. В балансі дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, визнавати по чистій вартості, що дорівнює сумі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

13.2. Величина сумнівних боргів визначається, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів, питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах

Продовження додатка В

наступної оплати або на основі класифікації дебіторської заборгованості.

13.3. Безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

13.4. Поточна дебіторська заборгованість, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат.

13.5. Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображається на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

13.6. Довгострокова дебіторська заборгованість, на яку нараховуються проценти, відображається в балансі за їхньою теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від виду заборгованості та умов її погашення.

14. Зобов'язання

14.1. Зобов'язання (зобов'язок чи відповідальність діяти певним чином) визнавати лише тоді, коли актив отриманий, або коли підприємство має безвідмовну угоду придбати актив.

14.2. Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

14.3. Зобов'язання, на яке нараховуються відсотки та яке підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, слід розглядати як довгострокове зобов'язання, якщо первісний термін погашення був більше ніж дванадцять місяців та до затвердження фінансової звітності існує угода про переоформлення цього зобов'язання на довгострокове.

- Довгострокове зобов'язання за кредитною угодою (якщо угода передбачає погашення зобов'язання на вимогу кредитора (позикодавця) у разі порушення певних умов, пов'язаних з фінансовим станом позичальника), умови якої порушені, вважається довгостроковим, якщо:

- позикодавець до затвердження фінансової звітності погодився не вимагати погашення зобов'язання внаслідок порушення;

- не очікується виникнення подальших порушень кредитної угоди протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

14.4. Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання.

14.5. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

14.6. Забезпечення (резерви) на оплату майбутніх відпусток працівників, на додаткове пенсійне забезпечення, на виконання гарантійних зобов'язань, на реструктуризацію, на виконання зобов'язань за обтяжливими контрактами не створювати.

15. Інші активи та зобов'язання

15.1. До «Витрат майбутніх періодів» відносити раніше сплачену орендну плату, суми за підписку періодичних видань, раніше сплачені рекламні послуги та суми страхових платежів, вартість торгових патентів, вартість строкових ліцензій та інших спеціальних дозволів, а також всі інші витрати, що стосуються наступного облікового періоду.

15.2. До складу «Доходів майбутніх періодів» включати суми доходів, нарахованих протягом поточного чи попередніх звітних періодів, які будуть визначені в наступних звітних періодах.

15.3. Оцінку ступеня завершеності операції, з надання послуг (виконання робіт) здійснювати шляхом вивчення виконаної роботи, при цьому в бухгалтерському обліку доходи відображати у звітному періоді підписання акта про надані послуги (виконані роботи).

15.4. Товари, передані на комісію, не вважати реалізованими при передачі комісіонеру, тому ці операції не вважати доходами.

15.5. Класифікацію затрат на виробництво проводити згідно з П(С)БО 16. Витрати не пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються в собівартість реалізованої продукції, є витратами звітного періоду. Класифікацію адміністративних витрат і витрат на збут здійснювати згідно з П(С)БО 16.

Продовження додатка В

15.6. Послуги по переробці давальницької сировини та послуги страхування зараховувати як інші витрати операційної діяльності і не включати в собівартість продукції.

15.7. По кожному контрагенту вести облік у розрізі договорів (рахунків).

15.8. Оцінку активів або зобов'язань в операціях з пов'язаними сторонами Підприємство проводить по методу балансової вартості.

15.9. У проміжній фінансовій звітності відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання не відображувати. Тимчасові різниці з податку на прибуток відображувати тільки в річній фінансовій звітності.

15.10. Нарахування податку на прибуток у фінансовій звітності відображати у тому періоді, за який складається фінансова звітність.

15.11. Подавати фінансову звітність за формами і в терміни, передбачені П(С)БО та постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. N 419.

15.12. Використовувати на Підприємстві форми і системи оплати праці відповідно до умов, передбачених відповідними положеннями та колективним договором підприємства.

15.13. Використовувати на Підприємстві передбачені діючими законодавчими актами граничні норми добових на службові відрядження, граничну величину розрахунків готівкою, терміни подачі звіту про використання коштів, тощо.

15.14. Встановити тривалість операційного циклу - до підписання актів виконаних робіт, але не більше одного календарного року.

16. Заключні положення

16.1. Загальний контроль за виконанням вимог Положення залишаю за собою.

16.2. У випадку зміни норм чинного законодавства щодо питань, які передбачені Положенням, перевагу мають норми законодавства. У такому разі у Положення повинні бути внесені відповідні зміни.

16.4. Внесення змін до даного Положення у зв'язку із зміною законодавства чи вступом у дію нових П(С)БО здійснюється шляхом викладення Положення у новій редакції та затвердження Наказом по Підприємству.

Директор

М.К. Терещенко

ПОГОДЖЕНО:

Головний бухгалтер

М.К. Терещенко

З ПОЛОЖЕННЯМ ОЗНАЙОМЛЕНІ:

Директор

26.05.20

(Handwritten signature)

М.К. Терещенко

Фінансовий директор

26.05.20

(Handwritten signature)

І.К. Булгакова

Бухгалтер
(з дипломом
магістра)

26.05.20

(Handwritten signature)

Є.В. Лавріненко

Додаток Г

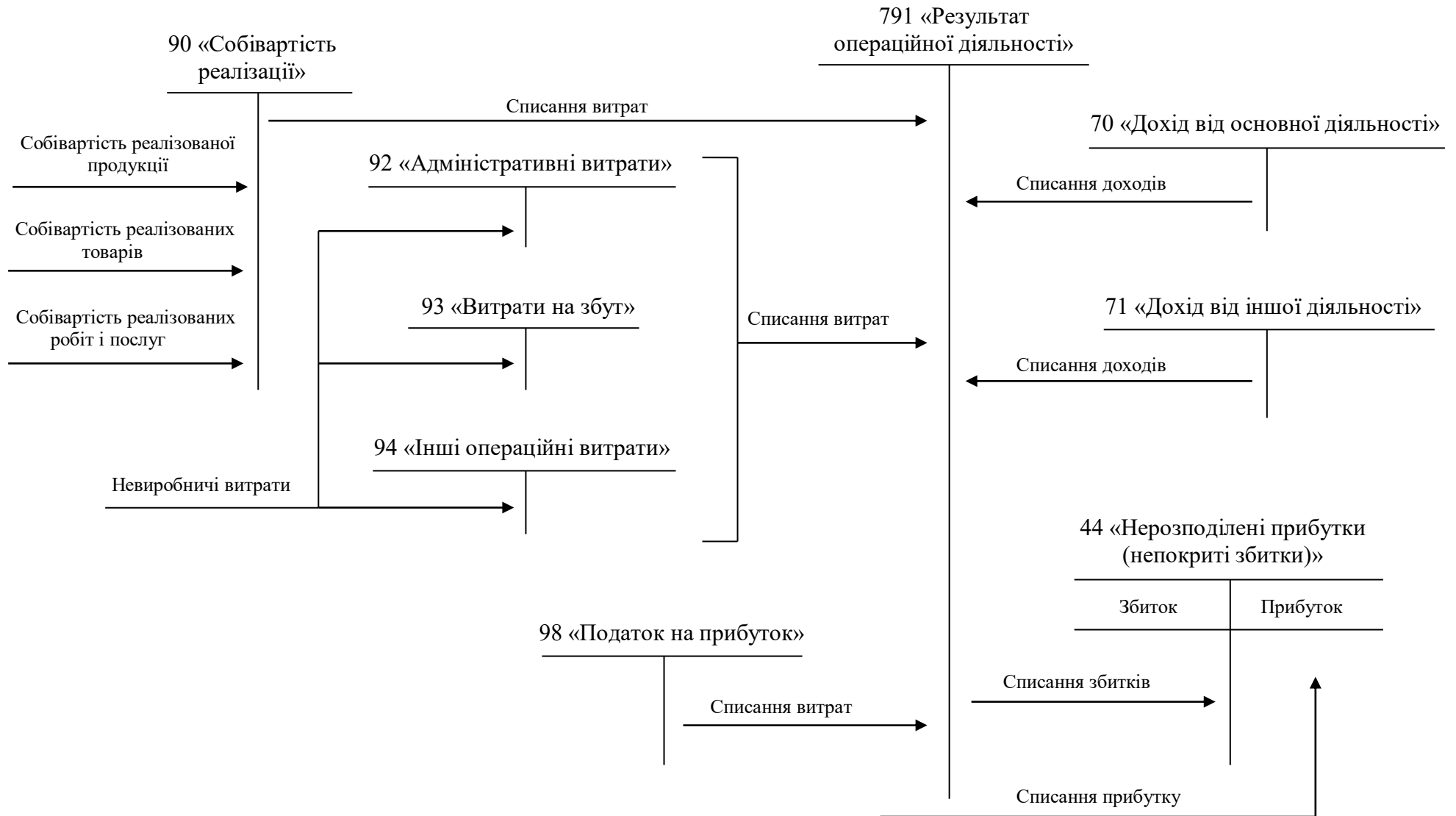

Рис. Г.1. Формування фінансових результатів від операційної діяльності

Додаток Д

Лист 1

**ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА
За спеціальністю «Облік і оподаткування»**

на тему:

Організація обліку, аналіз та контроль доходів і фінансових результатів
(за матеріалами Товариства з обмеженою відповідальністю «ФІРМА «АВТАРК»)

Дипломник: Лавріненко Г.В.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Бондаренко Н.М.

МЕТОЮ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ є теоретико-методологічне обґрунтування положень та розробка удосконалень обліку і контролю доходів та фінансових результатів діяльності підприємств.

ЗАВДАННЯ: розкрити сутність доходу та фінансових результатів; дослідити нормативні та законодавчі акти, що регулюють організацію обліку, аналізу та контролю доходів і фінансових результатів; з'ясувати особливості формування і визначення доходів та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві; провести аналіз доходів і фінансових результатів; виявити недоліки та обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення організації обліку доходів і фінансових результатів.

ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ є сукупність теоретичних, методичних та практичних положень щодо організації обліку, аналізу і контролю доходів та фінансових результатів.

ОБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ виступає сукупність операцій та процесів пов'язаних з обліком доходів і фінансових результатів діяльності підприємства.

ТРАКТУВАННЯ ТЕРМІНУ «ДОХІД» У НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТАХ

Нормативний документ	Визначення терміну
Податковий кодекс України	Сукупний дохід платника податку від усіх видів діяльності, отриманий або нарахований протягом звітного періоду у грошовій, матеріальній або нематеріальній та інших формах, на території України, на континентальному шельфі та у межах морської економічної зони, так і за їх межами.
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід»	Валове надходження економічних вигод за період, отримане від звичайної діяльності підприємства, яке сприяє збільшенню власного капіталу в результаті цього надходження, а не в підсумку внесків власників капіталу.
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»	Збільшення активів або зниження суми зобов'язань, що спричиняє до збільшення власного капіталу (окрім зростання капіталу за рахунок внесків власників), за умови достовірно визначеної оцінки доходу.

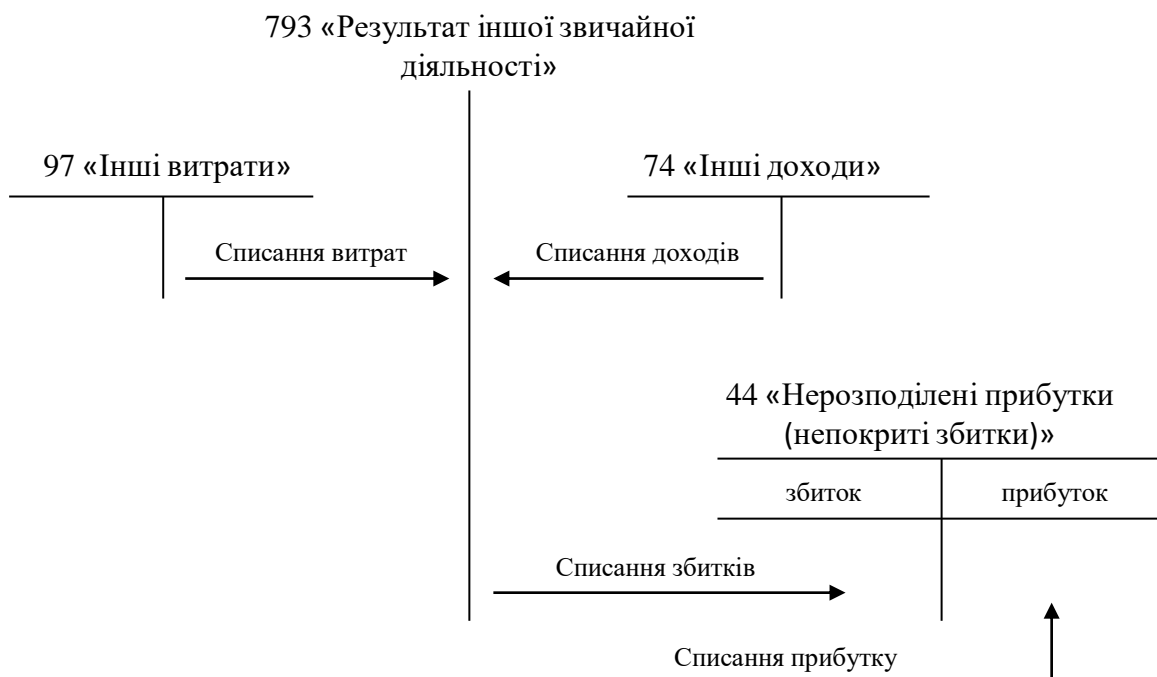
ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ «ПРИБУТОК» ТА «ЗБИТОК» У НОРМАТИВНИХ ДЖЕРЕЛАХ

Нормативне джерело	Визначення терміну «прибуток»	Визначення терміну «збиток»
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»	Загальний сукупний прибуток відображає зміни у власному капіталі за певний період, що виникають у результаті операцій і подій, за винятком змін, спричинених діями власників відповідно до їх прав власності. Прибуток або збиток – результат, отриманий як валовий дохід за вирахуванням витрат, за винятком складових іншого сукупного прибутку.	
Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Сума, на яку доходи перевищують витрати, пов'язані з їх отриманням.	Сума витрат повинна перевищувати суму доходу, за рахунок якого вони були здійснені.

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ІНШОЇ ЗВИЧАЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ГОСПОДАРСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ДЛЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ**ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»**

Господарська операція	Дт	Кт
Визнання доходу від реалізації товарів	361	702
Відображено суму ПДВ, одержану у складі доходу від реалізації товарів	702	6415
Нарахування доходу у вигляді відсотків за депозитом, розміщеним підприємством у банківській установі	373	733
Отримано на розрахунковий рахунок інші доходи від операційної діяльності підприємства	311	719

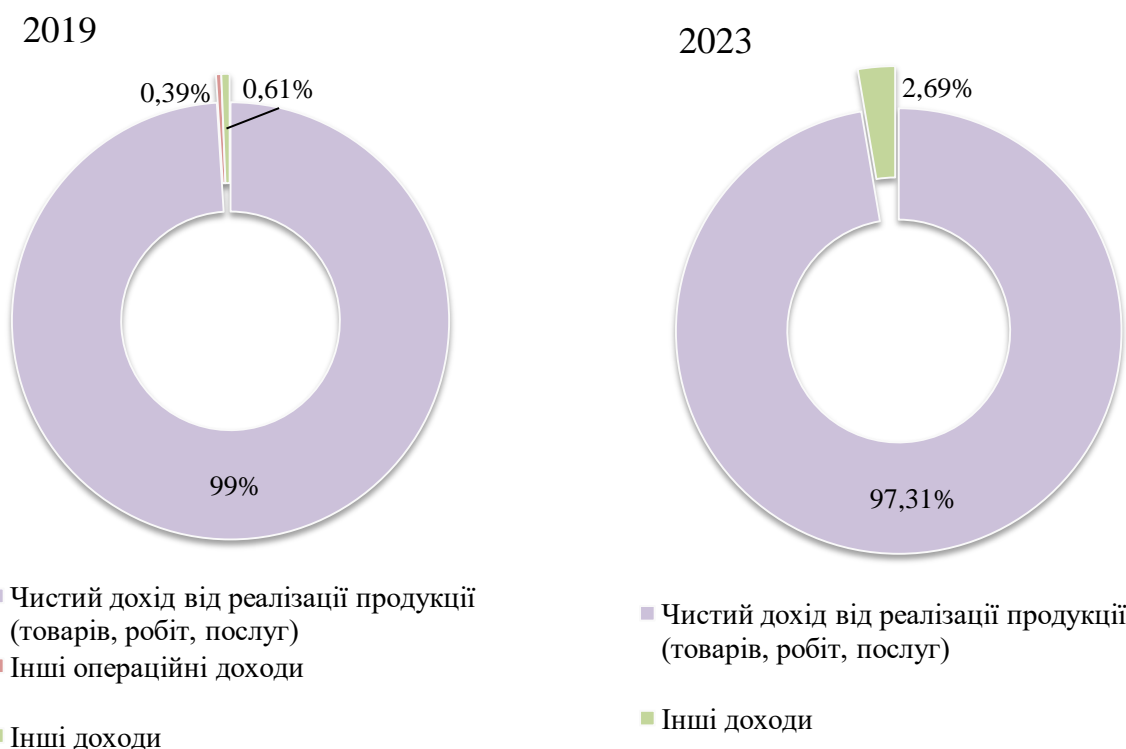
ГОСПОДАРСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ДЛЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ**ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»**

Господарська операція	Дт	Кт
Відображено списання на фінансові результати доходу від реалізації товарів та іншого доходу від операційної діяльності підприємства	702, 719	791
Відображено списання на фінансові результати відсотків за депозитом, розміщеним підприємством у банківській установі	733	792
Відображено списання на фінансові результати собівартості реалізованої продукції, послуг, адміністративних витрат та інших витрат від операційної діяльності підприємства	791	902, 92, 949
Відображено списання на фінансові результати податку на прибуток підприємства	791	98
Відображено прибуток	791, 792	441
Відображено збиток	442	791,792

**ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»
ЗА 2019-2023 РОКИ**

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023 до 2019	
						+,-	%
Обсяг реалізованих товарів, тис. грн.	12701,7	7283,7	16815,6	5662,9	16879,8	+4178,1	132,89
Чистий дохід, тис. грн.	24761,5	15167,2	24936,9	6411,2	18186,9	-6574,6	73,45
Собівартість реалізованих товарів, тис. грн.	8782	5979,6	10312,5	3539,9	11789,3	+3007,3	134,24
Чистий прибуток, тис. грн..	3927,2	761,7	2479,5	633,2	3677,9	-249,3	93,65
Середньооблікова чисельність працівників, усього	3	3	3	3	3	-	-
Продуктивність праці 1-го працівника, тис. грн./чол. на рік	4233,9	2427,9	5605,2	1887,6	5626,6	+1392,7	132,89
Фонд заробітної плати, тис. грн.	447,5	483,2	545,6	711,6	744,9	+297,4	166,46

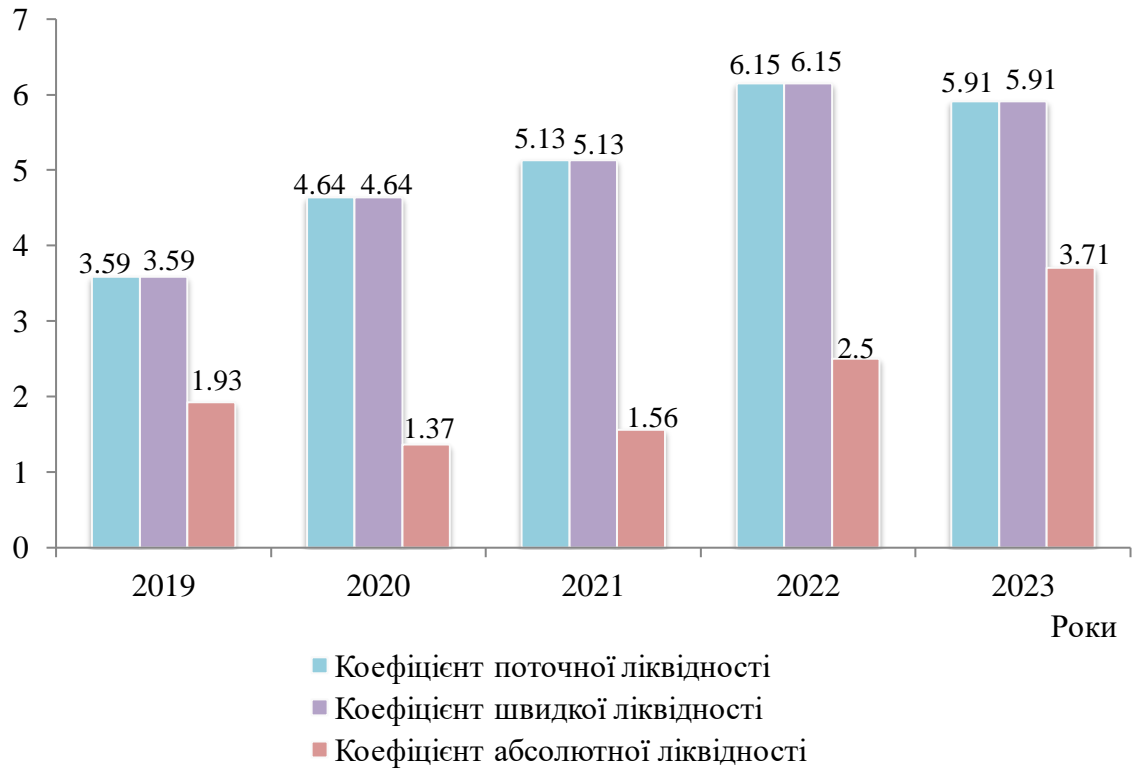
**СТРУКТУРА ДОХОДІВ ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»
2019 ТА 2023 РР.**

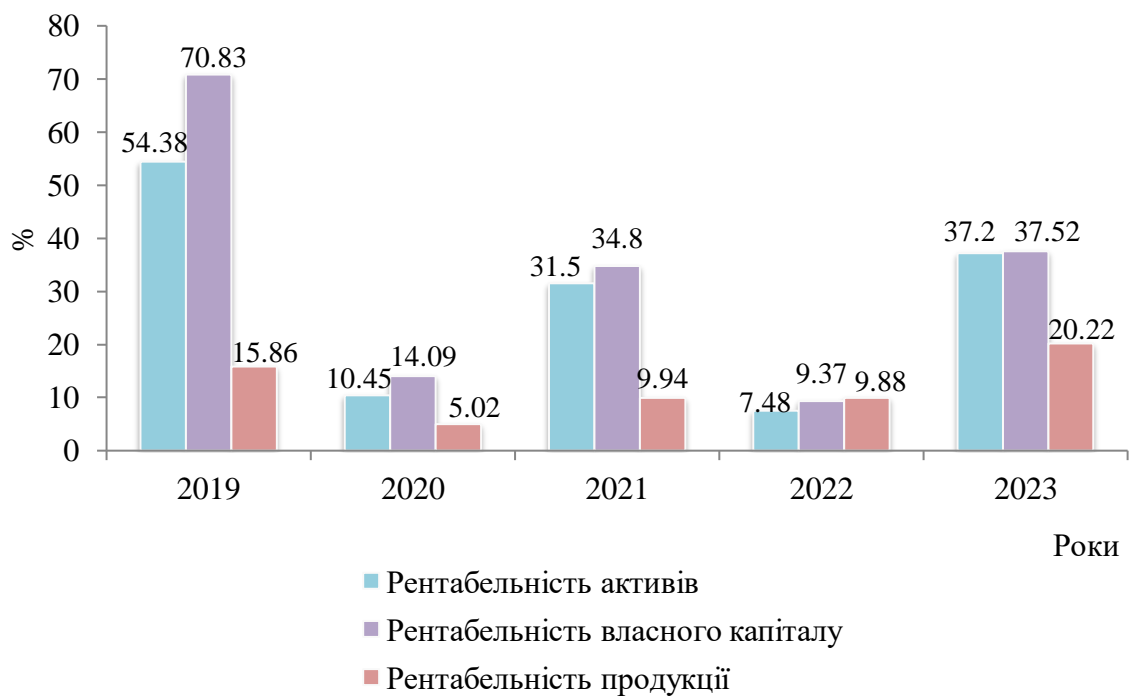
ДИНАМІКА КОЕФІЦІЄНТІВ ЛІКВІДНОСТІ ЗА 2019-2023 РОКИ

ТОВ «ФІРМА «АВТАРК»

ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ

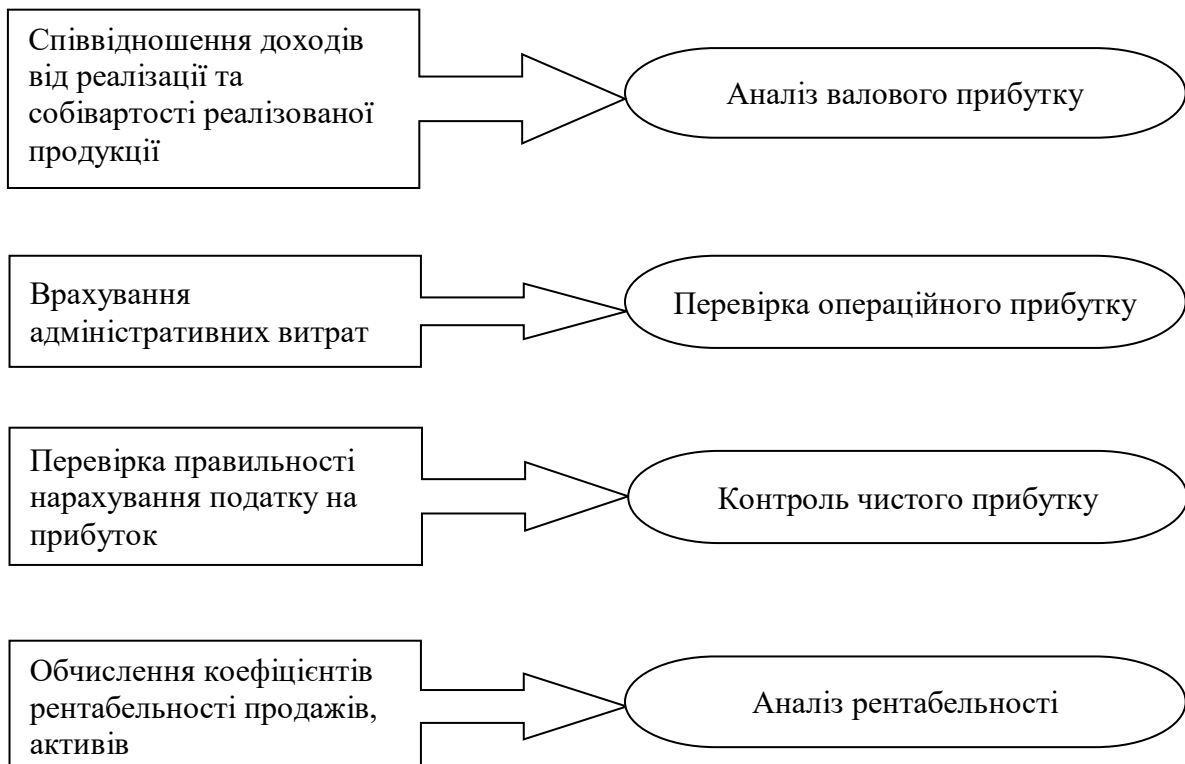
ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» 2019-2023 РР.

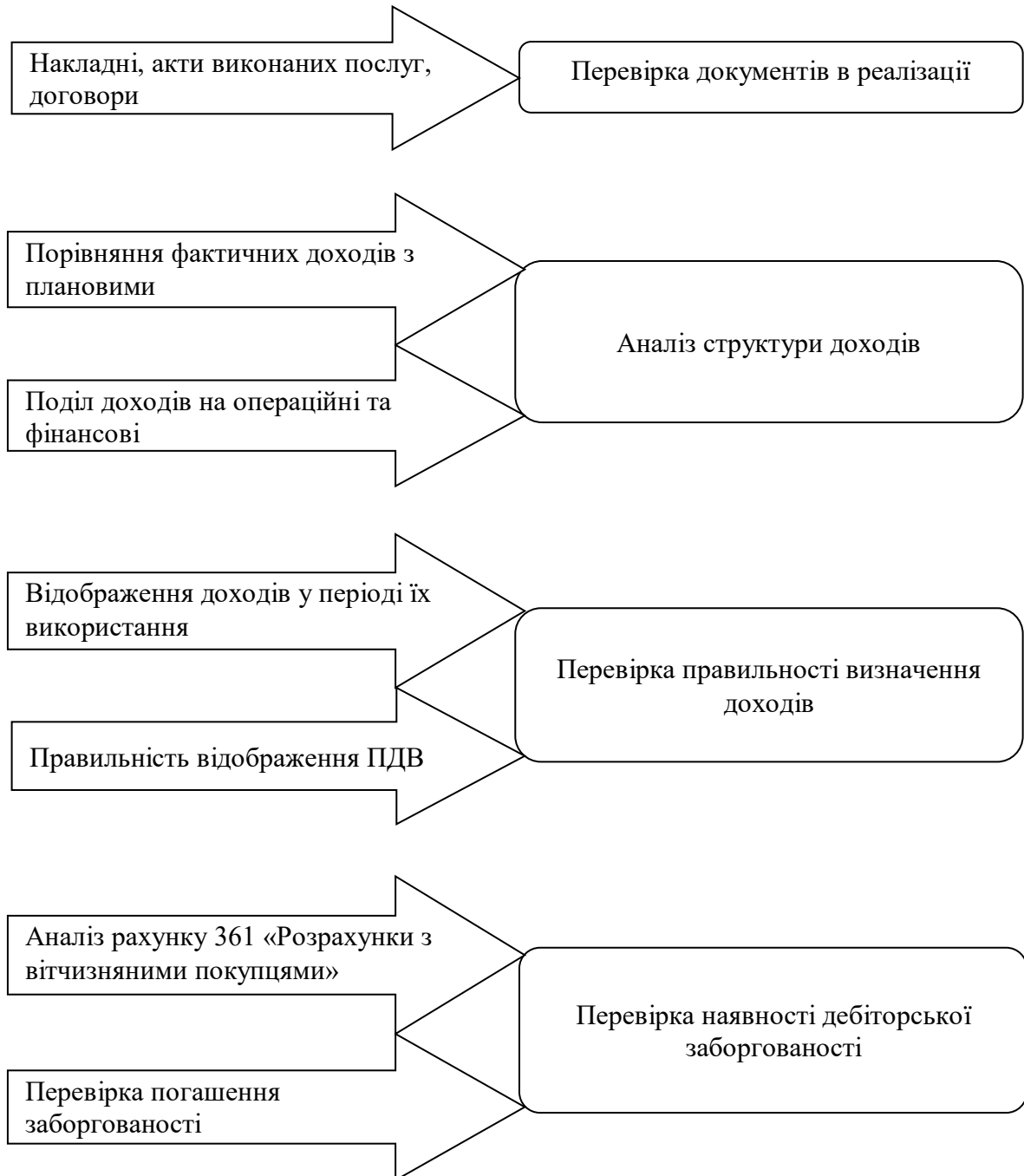

**ДИНАМІКА ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ТОВ «ФІРМА «АВТАРК» 2019-2023 рр.**

КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

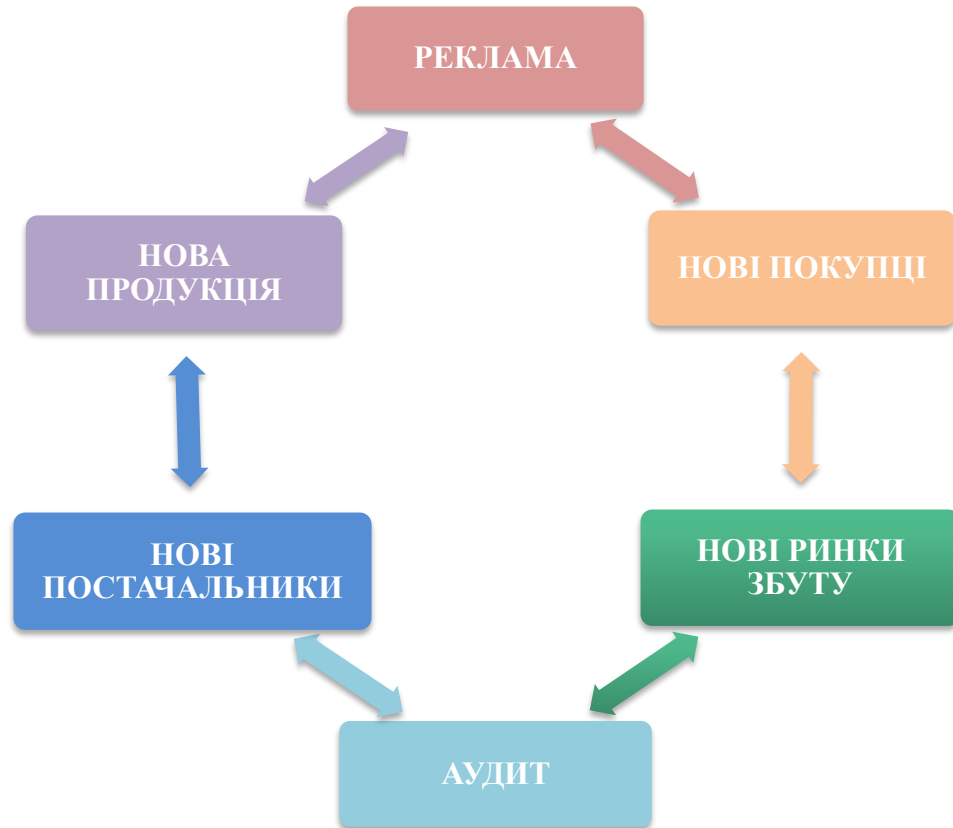

КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ

ОСНОВНІ МОЖЛИВОСТІ ВАС ДЛЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Ключові аспекти	Можливості програмного забезпечення
Автоматизація операцій з обліку	Формування проводок під будь-яку господарську операцію автоматично на основі первинних документів. Автоматичний розрахунок фінансових результатів.
Гнучкість налаштувань	Налаштування облікової політики згідно специфіки підприємства.
Формування звітності	Аналіз фінансових результатів за періодами. Формування фінансових звітів.
Контроль за рухом доходів і витрат	Можливість моніторингу виконання бюджетів. Відстеження відхилень між плановими і фактичними показниками.
Податковий облік	Автоматичне обчислення податкових зобов'язань. Відображення доходів і витрат згідно вимог податкового законодавства.
Інтеграція з іншими системами	Імпорт та експорт даних, інтеграція з банківськими системами, сервісами електронного документообігу, податковими системами.
Аналітика та прогнозування	Побудова діаграм графіків і звітів для аналізу фінансових результатів. Прогнозування фінансових показників на основі наявних даних.

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ОСНОВНІ ПОТРЕБИ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВНОГО КАПІТАЛУ

